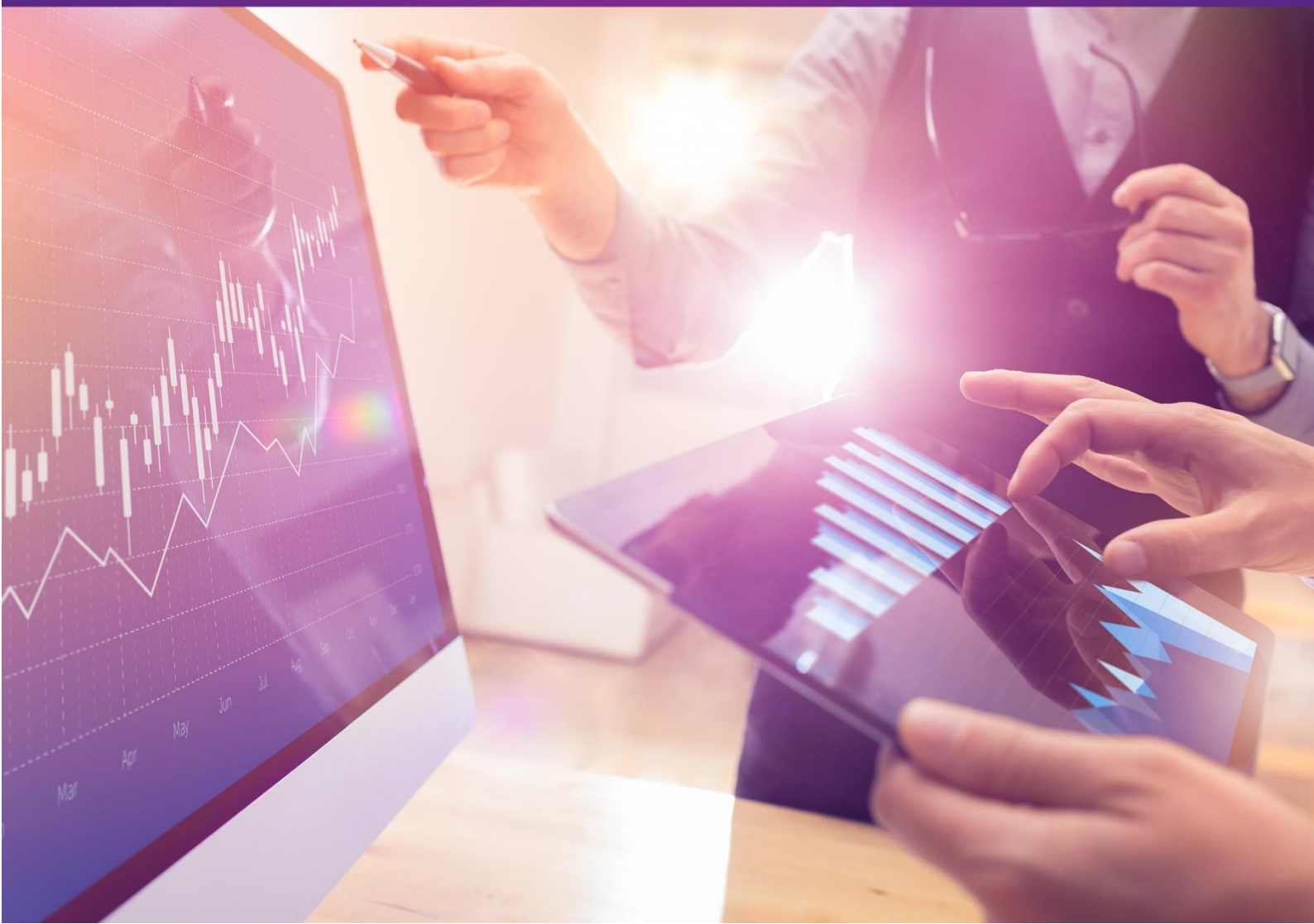

**AB „LIETUVOS DRAUDIMAS“
MOKUMO IR FINANSINĖS
PADĖTIES ATASKAITA
2022**

TURINYS

SANTRAUKA.....	4
A. VEIKLA IR REZULTATAI	6
A.1. Veikla.....	6
A.1.1. Bendrovės pavadinimas ir teisinė forma	6
A.1.2. Priežiūros institucijos pavadinimas ir kontaktiniai duomenys	6
A.1.3. Išorės auditoriaus pavadinimas ir kontaktiniai duomenys	6
A.1.4. Akcijų paketus turintys asmenys	6
A.1.5. Bendrovės filialai ir patrunuojamosios įmonės	6
A.1.6. Bendrovės svarbiausios veiklos kryptys ir pagrindinės geografinės veiklos teritorijos	6
A.1.7. Svarbūs ataskaitinio laikotarpio įvykiai, turėję esminę įtaką Bendrovei	6
A.2. Draudimo veiklos rezultatai.....	7
A.3. Investavimo veiklos rezultatai	8
A.3.1. Pelnas ir nuostolis, tiesiogiai įtraukti į nuosavą kapitalą.....	9
A.3.2. Investicijos į pakeitimo vertybiniais popieriais priemonės.....	10
A.4. Kitos veiklos rezultatai	10
A.5. Kita informacija	10
B. VALDYMO SISTEMA.....	10
B.1. Bendro pobūdžio informacija apie valdymo sistemą.....	10
B.1.1. Valdymo sistemos struktūra	10
B.1.2. Atlygio politika	14
B.1.3. Svarbūs ataskaitinio laikotarpio sandoriai su akcininkais, Valdybos ir Stebėtojų tarybos nariais	14
B.2. Kompetencijos ir tinkamumo reikalavimai.....	15
B.2.1. Įgūdžių, žinių ir patirties reikalavimai.....	15
B.2.2. Kompetencijos ir tinkamumo eiti pareigas vertinimas.....	16
B.3. Rizikos valdymo sistema, įskaitant savo rizikos ir mokumo įvertinimą.....	16
B.3.1. Rizikos sistemos aprašas.....	16
B.3.2. Savo rizikos ir mokumo vertinimas.....	19
B.4. Vidaus kontrolės sistema.....	20
B.4.1. Pagrindinės funkcijos	21
B.4.2. Atitikties funkcija.....	21
B.5. Vidaus audito funkcija.....	21
B.6. Aktuarinė funkcija	22
B.7. Užsakomosios paslaugos.....	22
B.8. Kita informacija	23
B.8.1 Valdymo sistemos vertinimas.....	23
C. RIZIKOS POBŪDIS	24
C.1. Draudimo veiklos rizika.....	24
C.1.1. Draudimo rizikos matavimas ir vertinimas.....	24
C.1.2. Draudimo rizikos valdymas	26
C.1.2.1. Perdraudimas.....	26
C.2. Rinkos rizika.....	27
C.2.1. Rinkos rizikos matavimas, vertinimas ir valdymas.....	27
C.2.1. Palūkanų normos rizika.....	29
C.2.2. Nuosavybės vertybinių popierių rizika.....	29
C.2.3. Turto rizika	30

C.2.4. Skirtumo rizika	30
C.2.5. Koncentracijos rizika	31
C.2.6. Užsienio valiutos rizika	31
C.3. Kredito rizika.....	31
C.4. Likvidumo rizika	33
C.5. Operacinė rizika	34
C.5.1. Bendrovei kylanti operacinė rizika.....	34
C.5.2. Operacinės rizikos matavimas, vertinimas ir valdymas.....	34
C.6. Kita reikšminga rizika.....	35
C.7. Kita informacija	35
C.7.1. Nebalansiniai straipsniai	35
C.7.2. Testavimas nepalankiausiomis sąlygomis	35
D. VERTINIMAS MOKUMO TIKSLAIS.....	37
Metodų ir prielaidų vertinimo pagal IFRS ir Mokumas II skirtumų aprašymas.....	37
D.1. Turtas	38
D.1.1. Atidėtosios įsigijimo sąnaudos ir kitas nematerialusis turtas.....	38
D.1.2. Atidėtieji mokesčiai	38
D.1.3. Nekilnojamas ir materialusis turtas, laikomas nuosavoms reikmėms	38
D.1.4. Investicijos	39
D.1.5. Persidraudimo veiklos gautinos sumos	39
D.1.6. Gautinos sumos	39
D.1.7. Pinigai ir pinigų ekvivalentai	39
D.2. Techniniai atidėjiniai.....	40
D.2.1. Techniniai atidėjiniai.....	40
D.2.2. Tiksliausias įvertis	40
D.2.3. Rizikos marža	45
D.2.4. Techninių atidėjinių neapibrėžtumo lygio analizė	45
D.3. Kiti įsipareigojimai.....	45
D.4. Alternatyvūs vertinimo metodai	45
D.5. Kita informacija.....	45
E. KAPITALO VALDYMAS.....	46
E.1. Nuosavos lėšos	46
E.1.1. Nuosavų lėšų valdymas	46
E.1.2. Nuosavų lėšų struktūra	47
E.2. Mokumo kapitalo reikalavimas ir minimalaus kapitalo reikalavimas	48
E.2.1. Mokumo kapitalo reikalavimas	48
E.2.1.1. Galimybė padengti nuostolius atidėtaisiais mokesčiais.....	49
E.2.2. Minimalaus kapitalo reikalavimas.....	49
E.2.3. Informacija apie naudojamus standartinės formulės parametrus	50
E.3. Nuosavybės vertybinių popierių rizikos submodulio, pagrįsto įsipareigojimų trukme, taikymas apskaičiuojant mokumo kapitalo reikalavimą	50
E.4. Standartinės formulės ir bet kokių taikomų vidaus modelių skirtumai	50
E.5. Minimalaus kapitalo reikalavimo nesilaikymas ir mokumo kapitalo reikalavimo nesilaikymas	50
E.6. Kita informacija	50
1 PRIEDAS. Kiekybinės informacijos lentelės	51

SANTRAUKA

Ižanga

AB „Lietuvos draudimas“ Mokumo ir finansinės padėties ataskaitoje pateikiama informacija apie AB „Lietuvos draudimas“ įskaitant ir Estijos filialą (toliau – Bendrovė) veiklą ir rezultatus, valdymo sistemą, rizikos pobūdį, vertinimą mokumo tikslais ir kapitalo valdymą, atskleidžiamos kiekybinės informacijos lentelės. Ši mokumo ir finansinės padėties ataskaita parengta remiantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2009/138/EB (toliau – Direktyva¹) apibrėžtais Mokumas II reikalavimais. Šios ataskaitos struktūra parengta remiantis Mokumas II Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2015/35 (toliau – Deleguotasis reglamentas) XX priedu, atskleidžiant tik informaciją, taikomą Bendrovei.

Ši mokumo ir finansinės padėties ataskaita parengta vadovaujantis ir šiomis nuostatomis: Lietuvos Respublikos Draudimo įstatymu, Europos draudimo ir profesinių pensijų institucijos (toliau – EIOPA) gairėmis bei kitais susijusiais dokumentais.

Turto ir įsipareigojimų, išskyrus techninius atidėjinius, vertinimas Bendrovėje yra atliekamas vadovaujantis Draudimo įstatymo, Deleguotojo Reglamento ir EIOPA turto ir įsipareigojimų, išskyrus techninius atidėjinius, pripažinimo ir vertinimo gairių nuostatomis.

Techninių atidėjinių vertinimas atliekamas vadovaujantis Draudimo įstatymo, Deleguotojo Reglamento ir EIOPA techninių atidėjinių vertinimo gairių nuostatomis.

Nuosavų lėšų vertė yra vertinama vadovaujantis Draudimo įstatymo, Deleguotojo Reglamento ir EIOPA nuosavų lėšų klasifikavimo gairių nuostatomis.

Mokumo kapitalo reikalavimas skaičiuojamas naudojant Mokumas II standartinę formulę. Mokumo kapitalo reikalavimo tikslas yra pilnai įvertinti rizikas, susijusias su veiklomis ir operacijomis, kurios bus vykdomos per ateinančius 12 mėnesių. Visi rizikos modulių ir submodulių skaičiavimai atliekami naudojant metodus, apibrėžtus Deleguotajame Reglamente.

Ataskaitoje visi skaičiai pateikiami tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip. Ataskaitinis laikotarpis – 2022 metai, kurie yra lyginami su 2021 metais, jei ataskaitoje nėra nurodyta kitaip.

Veikla ir rezultatai

2022 metais AB „Lietuvos draudimas“ kartu su Estijos filialu pasirašė 338 mln. eurų ne gyvybės draudimo įmokų, ir, palyginti su 272 mln. eurų pasirašytomis įmokomis 2021 metais, pasiekė 24,1 proc. augimą. 2022 metais AB „Lietuvos draudimas“ Lietuvoje pasirašytos įmokos augo 24,6 proc. AB „Lietuvos draudimas“ Estijos filialas 2022 m. pasirašė 22,3 proc. daugiau ne gyvybės draudimo įmokų nei 2021 m.

Bendrovė 2022 metais ne tik išlaikė rinkos lyderio poziciją Lietuvoje, bet ir abiejose savo rinkose dirbo pelningai. Grynasis Bendrovės pelnas, įskaitant ir Estijos filialo rezultata, 2022 metais siekė 24,9 mln. eurų, o 2021 metais jis sudarė 26,9 mln. eurų.

Bendrovės draudimo veiklos pelnas lyginant su praėjusiais metais numažėjo 0,7 mln. eurų ir siekė 27,3 mln. eurų. Sumažėjusį draudimo veiklos pelną labiausiai lėmė išaugęs žalų rodiklis, kuriam darė įtaką padidėjusi žalų infliacija ir vis stipriau rezultatus veikiantys gamtinių stichijų sukelti nuostoliai. Išlaidų rodiklis taip pat augo daugiausia dėl naujų projektų (tokių kaip naujos centrinės buveinės Vilniuje statybų bei naujų apskaitos standartų įsidiegimo ir įgyvendinimo), taip pat padidėjusio komisinių rodiklio, įtakoto įsibėgėjusio bendradarbiavimo su nauju partneriu.

2022 metai, vertinant investicinę veiklą, Bendrovei buvo kupini iššūkių dėl karo Ukrainoje, didelės infliacijos ir toliau kylančių palūkanų. Bendrovė tęsė konservatyvią investavimo politiką koncentruodama investicijas į Europos vyriausybių skolos vertybinius popierius. Nepaisant sunkios situacijos rinkoje, iš investicinės veiklos AB „Lietuvos draudimas“ kartu su Estijos filialu uždirbo 0,8 mln. eurų (2021 m. 3,4 mln. eurų).

Detali informacija apie veiklą ir rezultatus pateikiama A. dalyje.

Valdymo sistema

Bendrovės Valdybą sudaro 8 nariai. Pokyčių Valdybos ir Stebėtojų tarybos nariuose neįvyko.

Bendrovės valdymo sistema, įskaitant ir organizacinę struktūrą, atitinka Bendrovės veiklos mastą, funkcijų apimtį, rizikų prisirišimo lygį ir sudėtingumą ir padeda efektyviai įgyvendinti strateginius bei dabartinius verslo ir veiklos tikslus.

Detali informacija apie valdymo sistemą pateikiama B. dalyje.

Rizikos pobūdis

Draudimo rizika yra pati reikšmingiausia Bendrovės rizika, tačiau, vykdydama įprastą ir investicijų valdymo veiklą, Bendrovė susiduria ir su įvairia finansine rizika, įskaitant rinkos riziką, kredito riziką ir likvidumo riziką.

¹ Ataskaitoje naudojami žodžiai Mokumo tikslais, Mokumas II tikslais naudojami kaip sinonimai, numatantys, kad tam tikri veiksmai yra atliekami laikantis Direktyvos ir/ar Deleguotojo Reglamento.

2022 metais Bendrovės ne gyvybės draudimo veiklos rizikos kapitalo reikalavimas padidėjo dėl verslo augimo ir siekė 67.520 tūkst. eurų, o 2021 m. – 57.450 tūkst. eurų. Rinkos rizikos kapitalo reikalavimas sumažėjo dėl sumažėjusios turto vertės ir kitų pokyčių investiciniame portfelyje ir sudarė 20.286 tūkst. eurų (22.540 tūkst. eurų – 2021 metais).

Detali informacija apie Bendrovės rizikos pobūdį pateikiama C. dalyje.

Vertinimas mokumo tikslais

Vadovaujantis Deleguotoju reglamentu Bendrovė turta ir įsipareigojimus mokumo tikslais vertina taip:

- turtas įvertinamas suma, už kurią gerai informuotos ir ketinančios sudaryti sandorį šalys galėtų juo apsisiekti sąžiningos konkurencijos sąlygomis;
- įsipareigojimai įvertinami suma, už kurią gerai informuotos ir ketinančios sudaryti sandorį šalys sąžiningos konkurencijos sąlygomis galėtų juos perleisti viena kitai arba apmokėti.

Bendrovė vertindama turta ir įsipareigojimus, išskyrus techninius atidėjinius, laikosi toliau nustatytos vertinimo hierarchijos ir atsižvelgia į turto arba įsipareigojimų savybes, jei rinkos dalyviai nustatydami turto arba įsipareigojimo kainą vertinimo dieną atsižvelgtų į tas savybes. Vertinimo hierarchija:

- Pagal numatytąjį vertinimo metodą Bendrovė turta ir įsipareigojimus, išskyrus techninius atidėjinius, vertina naudodama to paties turto ar įsipareigojimų kotiruojamas rinkos kainas aktyvioje rinkoje.
- Kai to paties turto ar įsipareigojimų, išskyrus techninius atidėjinius, kotiruojamų rinkos kainų aktyvioje rinkoje naudoti neįmanoma, Bendrovė turta ir įsipareigojimus vertina atsižvelgdama į patikslintas panašaus turto ar įsipareigojimų kotiruojamas rinkos kainas aktyvioje rinkoje.

Techniniai atidėjiniai vertinami vadovaujantis Draudimo įstatymo, Deleguotojo Reglamento ir EIOPA techninių atidėjinių vertinimo gairių nuostatomis.

Detali informacija apie turto ir įsipareigojimų vertinimą mokumo tikslais pateikiama D. dalyje.

Kapitalo valdymas

Mokumo kapitalo reikalavimui apskaičiuoti Bendrovė naudoja standartinę formulę. Bendrovė yra gerai kapitalizuota ir jos mokumo padėtis yra stabili.

2022 metų gruodžio 31 dienai mokumo kapitalo reikalavimas (toliau – SCR) yra lygus 83.322 tūkst. eurų (2021 m. – 73.855 tūkst. eurų). Jis yra padengtas 126.104 tūkst. eurų tinkama kapitalo atsarga, lemiančia 42.782 tūkst. eurų Mokumas II kapitalo perviršį ir 151,35 proc. mokumo koeficientą su 8.000 tūkst. eurų numatomų išmokėti dividendų suma. SCR ir Bendrovės nuosavų lėšų pokyčiams per 2022 metus labiausiai įtaką darė verslo augimas, pelninga veikla, už 2021 metus išmokėti dividendai bei turto vertės mažėjimas dėl didėjančių palūkanų normų.

2022 m. COVID-19 pandemija nebekėlė tiesioginės rizikos Bendrovės veiklai. 2022 m. Bendrovė perėjo prie hibridinio darbo modelio. Buvo ir yra nuolat užtikrintas visų pagrindinių Bendrovės funkcijų nepertraukiamas veikimas.

2022 m. iškilo neapibrėžtumas susijęs su karu Ukrainoje ir jo neigiamu poveikiu investicijų vertei. Tačiau atsižvelgiant į aukštą mokumo rodiklį ir pelningą draudimo veiklą, grėsmės Bendrovės mokumui ir veiklos tęstinumui dėl karo Ukrainoje nematome.

Detali informacija apie kapitalo valdymą pateikiama E. dalyje.

A. VEIKLA IR REZULTATAI

A.1. Veikla

A.1.1. Bendrovės pavadinimas ir teisinė forma

Bendrovės pavadinimas:	Draudimo akcinė bendrovė „LIETUVOS DRAUDIMAS“
Bendrovės juridinis adresas:	J. Basanavičiaus g. 12, LT-03600 Vilnius, Lietuva
Telefonas, faksas:	(+370) 5266 6612, 1828, (+370) 5231 4138
Mokesčių mokėtojo kodas Lietuvoje:	10051834
Valstybinės mokesčių inspekcijos skyrius:	Didžiųjų mokesčių mokėtojų skyrius
Akcininkas:	POWSZECHNY ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ S.A., akcinė bendrovė, Lenkija (100 %)
Filialas:	„Lietuvos draudimas AB Eesti filiaal“
Filialo juridinis adresas:	Parnu mnt. 141, Talinas, Estija
Filialo kodas:	12831829

A.1.2. Priežiūros institucijos pavadinimas ir kontaktiniai duomenys

Bendrovės priežiūros institucija yra Lietuvos banko Priežiūros Tarnyba.

Adresas Totorių g. 4, Vilnius, Lietuva.

El. p. info@lb.lt arba pt@lb.lt

Tel. +370 800 50 500

Daugiau informacijos www.lb.lt

A.1.3. Išorės auditoriaus pavadinimas ir kontaktiniai duomenys

Bendrovės išorės audito įmonė yra UAB „KPMG Baltics“.

Adresas Lvivo g. 101, Vilnius, Lietuva

Tel. +370 5 2102 600

Faks. +370 5 2102 659

A.1.4. Akcijų paketus turintys asmenys

Vienintelė Bendrovės akcininkė, valdanti 100 procentų akcijų - Lenkijos ir Vidurio bei Rytų Europos draudimo grupė Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna (toliau - PZU SA). Bendrovė priklauso grupei, kurios patronuojančioji įmonė prekiauja jos akcijomis Varšuvos akcijų biržoje ir kurios pagrindinis akcininkas yra Lenkijos finansų ministerija, valdanti daugiau nei 34 proc. akcijų.

Bendrovė 2022 m. gruodžio 31 d. neturėjo savų akcijų, bei jų neįsigijo ir neperleido per 2022 metus.

A.1.5. Bendrovės filialai ir patronuojamosios įmonės

AB „Lietuvos draudimas“ turi filialą Estijoje, kuris įregistruotas pavadinimu „Lietuvos Draudimas AB Eesti filiaal“. Bendrovės kodas 12831829, registruota buveinė Parnu mnt. 141, Talinas, Estija.

AB „Lietuvos draudimas“ 2021 metais ir 2022 m. gruodžio 31 d. neturėjo patronuojamųjų įmonių.

A.1.6. Bendrovės svarbiausios veiklos kryptys ir pagrindinės geografinės veiklos teritorijos

Bendrovės pagrindinės veiklos sritys yra transporto priemonių ir su jų valdymu susijusios civilinės atsakomybės bei turto draudimo paslaugų teikimas privatiems ir verslo klientams Lietuvoje ir Estijoje.

A.1.7. Svarbūs ataskaitinio laikotarpio įvykiai, turėję esminę įtaką Bendrovei

Bendrovė 2022 metais akcininkui išmokėjo 13,5 mln. eurų dividendų už 2021 m.

A.2. Draudimo veiklos rezultatai

2022 metais AB „Lietuvos draudimas“ kartu su Estijos filialu pasirašė 338 mln. eurų ne gyvybės draudimo įmokų, ir, palyginti su 272 mln. eurų pasirašytomis įmokomis 2021 metais, pasiekė 24,1 proc. augimą. Bendrovė sėkmingai augo abiejose savo rinkose – tiek Lietuvos, tiek Estijos.

2022 metais pasirašytų įmokų augimą daugiausia lėmė ne gyvybės draudimo rinkoje augusios vidutinės įmokos, įtakotos infliacijos augimo. Labiausiai augo motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo įmokos, kito transporto priemonių draudimo bei draudimo nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui, įmokos dėl bendradarbiavimo su nauju partneriu įtakos. AB „Lietuvos draudimas“ buveinės Lietuvoje pasirašytų įmokų augimas siekė 24,6%, o Estijos filialo pardavimai padidėjo 22,3% lyginant su 2021 metais. Didžioji dalis Bendrovės veiklos vykdoma Lietuvoje ir Estijoje. Detalesnis įmokų, išmokų ir sąnaudų skaidymas pagal draudimo rūšis ir šalis pateikiamas Priedo S.05.02.01. lentelėje.

2022 m. Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo dalis padidėjo nuo 30,0% 2021 metais iki 30,7% 2022 metais, ir ši draudimo grupė išliko dominuojanti AB „Lietuvos draudimas“ portfelyje. Kito transporto priemonių draudimo dalis išliko nepakitusi lyginant su 2021 m. - 29,6%. O Draudimo nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui dalis sumažėjo nuo 25,5% 2021 metais iki 25,0% 2022 metais. 2022 metais šie trys didžiausi draudimo produktai generavo 85,2% visų pasirašytų įmokų (taip pat kaip ir 2021 m.).

Pasirašytos įmokos	2022	2021	Pokytis
Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	103.695	81.702	21.993
Kitas transporto priemonių draudimas	99.801	80.569	19.232
Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	84.277	69.488	14.789
Pajamų apsaugos draudimas	18.145	15.741	2.404
Medicininį išlaidų draudimas	17.391	12.540	4.851
Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	6.727	5.947	780
Finansinių nuostolių draudimas	2.709	2.458	251
Kredito ir laidavimo draudimas	2.702	2.385	317
Jūrų, oro ir sausumos transporto priemonių draudimas	2.271	1.331	940
Viso	337.718	272.161	65.557

1 lentelė. Bendrovės pasirašytos įmokos pagal draudimo rūšį

Bendrovės draudimo veiklos pelnas lyginant su praėjusiais metais sumažėjo 0,7 mln. eurų ir siekė 27,3 mln. eurų. 2022 metais draudimo veiklos pelno mažėjimas didele dalimi buvo nulemtas draudimo nuo gaisro ir kitos žalos (padarytos turtui - dėl augančios gamtinių stichijų) daromų nuostolių įtakos, bei medicininių išlaidų draudimo - dėl padidėjusio nuostolingumo kaip augančios žalių infliacijos pasėkmės. Neigiamą įtaką didžiaja dalimi kompensavo padidėjęs pelningumas motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo rūšyje, atspindintis atsistačiusias draudimo įmokas rinkoje.

Draudimo veiklos rezultatas	2022	2021	Pokytis
Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	10.549	7.332	3.217
Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	6.298	8.937	(2.639)
Pajamų apsaugos draudimas	5.604	4.692	912
Kitas transporto priemonių draudimas	2.543	3.555	(1.012)
Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	2.429	1.141	1.288
Finansinių nuostolių draudimas	1.045	1.196	(151)
Jūrų, oro ir sausumos transporto priemonių draudimas	1.030	278	752
Kredito ir laidavimo draudimas	712	1.715	(1.003)
Kita	(50)	(26)	(24)
Medicininį išlaidų draudimas	(2.905)	(878)	(2.027)
Viso	27.255	27.942	(687)

2 lentelė. Bendrovės draudimo veiklos rezultatas pagal draudimo rūšį

Bendrovė 2022 metais ne tik išlaikė rinkos lyderio poziciją Lietuvoje, bet ir abiejose savo rinkose dirbo pelningai. Grynasis Bendrovės pelnas, įskaitant ir Estijos filialo rezultata, 2022 metais siekė 24,9 mln. eurų, kai palyginti 2021 metais jis sudarė 26,9 mln. eurų. Bendrovės veikla buvo pelninga tiek vykdant ne gyvybės draudimo veiklą, tiek valdant investicijų portfelį.

Grynųjų uždirbtų įmokų augimas siekė 16,1% ir buvo nulemtas pasirašytų įmokų augimo. 2022 metais uždirbtų įmokų padidėjimas buvo mažesnis už patirtų žalų augimą, kas įtakoją Bendrovės nuostolingumo rodiklio padidėjimą 1,1 p.p. Grynosios patirtos žalų sąnaudos augo 18,2% daugiausia dėl padidėjusios žalų infliacijos ir išaugusių gamtinių stichijų daromų nuostolių.

Išlaidų rodiklis didėjo 0,6 p.p. daugiausia dėl naujų projektų (tokių kaip naujos centrinės buveinės Vilniuje statybų bei naujų apskaitos standartų įsidiegimo ir įgyvendinimo), taip pat padidėjusio komisinių rodiklio, įtakoto įsibėgėjusio bendradarbiavimo su nauju partneriu.

Kombinuotas rodiklis (COR) padidėjo 1,7 p.p., tačiau išaugusi uždirbtų įmokų bazė sumažino neigiamą rodiklių didėjimo įtaką rezultatams.

Finansiniai rezultatai	2022	2021	Pokytis
Pasirašytos įmokos, bendraja verte	337.718	272.161	65.557
Uždirbtos įmokos, grynąja verte	297.008	255.857	41.151
Kitos techninės pajamos	0	24	(24)
Draudimo pajamų iš viso	297.008	255.881	41.127
Patirtos žalos, grynąja verte	(181.517)	(153.573)	(27.944)
Įsigijimo sąnaudos	(68.113)	(55.953)	(12.160)
Administracinės sąnaudos	(17.628)	(16.247)	(1.381)
Kitos su draudimo veikla susijusios sąnaudos	(2.495)	(2.166)	(329)
Draudimo sąnaudų iš viso	(88.236)	(74.366)	(13.870)
Draudimo veiklos rezultatas, grynąja verte	27.255	27.942	(687)
Palūkanų pajamos	2.489	2.477	12
Kitas investicinės veiklos pelnas (nuostoliai)	(1.700)	915	(2.615)
Tikėtinų kredito nuostolių pokytis	127	(219)	346
Finansinės veiklos pajamos ir sąnaudos	(830)	(906)	76
Kitos veiklos pajamos ir sąnaudos	889	561	328
Pelnas / (nuostoliai) prieš apmokestinimą	28.230	30.770	(2.540)
Pelno mokesčio sąnaudos	(3.315)	(3.867)	552
Metų pelnas / (nuostoliai)	24.915	26.903	(1.988)
Nuostolingumo rodiklis	61,1%	60,0%	1,1 p. p.
Išlaidų rodiklis	29,7%	29,1%	0,6 p. p.
Kombinuotas rodiklis	90,8%	89,1%	1,7 p. p.

3 lentelė. Bendrovės draudimo veikla

2022 metais AB „Lietuvos draudimas“ pelno mokesčio sąnaudos sumažėjo 14,3 proc. ir sudarė 3,3 mln. eurų (2021 m. – 3,9 mln. eurų).

A.3. Investavimo veiklos rezultatai

2022 metais Bendrovės investavimo veiklos rezultatas siekė 0,8 mln. eurų (2021 m. 3,4 mln. eurų). Siekdama užtikrinti lėšų saugumą Bendrovė ir toliau išlaiko konservatyvią investavimo politiką, didžiąją portfelio dalį investuodama į aukšto reitingo vyriausybės skolos vertybinius popierius.

2022 m. pabaigoje Bendrovės investicinio portfelio, kurį sudaro investicijos į vertybinius popierius, nekilnojamasis turtas ir pinigai bei pinigų ekvivalentai, vertė pagal Tarptautinius apskaitos standartus sudarė 350 mln. eurų. Didžiausią investicinio portfelio dalį sudaro investicijos į vyriausybės skolos vertybinius popierius (75 proc.), įmonių skolos vertybinius popierius (11 proc.) ir investicinių fondų vienetus (4 proc.). Per 2022 metus investicinio portfelio vertė smarkiai nepakito, išaugo 3 mln. eurų.

Europos Centrinis Bankas sureagavo į didėjančią infliaciją ir 2022 m. pradėjo kelti palūkanų normas. Atitinkamai į šiuos veiksmus sureagavo ir rinkos, mažėjo investicijų turto vertė. Tikimasi, kad 2023 m. bus pasiektas palūkanų normų pikas, todėl Bendrovė planuoja, priklausomai nuo situacijos rinkoje, pailginti dalies investicijų terminą, tokiu būdu užfiksuojant didesnes

investicines grąžas. Bendrovė ir toliau planuoja nuosekliai laikytis konservatyvios investavimo politikos ir priimti savalaikius taktinius sprendimus tam, kad užtikrintų stabilias investicines pajamas.

Investavimo veiklos rezultatai	2022	2021
Palūkanų pajamos		
Vyriausybės skolos vertybiniai popieriai	1.981	2.207
Įmonių skolos vertybiniai popieriai	508	270
	2.489	2.477
Kitas investicinės veiklos pelnas (nuostoliai)		
Nuosavybės priemonės, vertinamos tikrąja verte kitose bendrosiose pajamose:		
Dividendų pajamos	113	102
Realizuotas rezultatas		
Skolos vertybiniai popieriai vertinami tikrąja verte kitose bendrosiose pajamose:		
Vyriausybės skolos vertybiniai popieriai	(9)	4
Įmonių skolos vertybiniai popieriai	(43)	
Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte pelne (nuostoliuose):		
Kolektyvinio investavimo subjektai	(1.166)	1.447
Galimos parduoti finansinės investicijos:		
Nuosavybės priemonės		
Kolektyvinio investavimo subjektai		
Iki išpirkimo termino laikomos finansinės investicijos:		
Vyriausybės skolos vertybiniai popieriai		
Investicijų vertinimo ir valdymo sąnaudos:		
Investicinio turto perkainojimas		
Investicijų valdymo sąnaudos	(595)	(637)
	(1.700)	915
Iš viso	790	3.393

4 lentelė. Bendrovės investavimo veiklos rezultatai

Bendrovės nekilnojamas investicinis turtas yra apskaitomas tikrąja verte. Investicinio turto tikroji vertė tikslinama kiekvieną kartą, sudarant finansines ataskaitas, jos pasikeitimą pripažįstant pelne (nuostoliuose). 2022 m. nekilnojamo investicinio turto tikroji vertė nesikeitė.

Tikėtini kredito nuostoliai skolos vertybiniais popieriais yra apskaičiuojami vadovaujantis 9-uju TFAS. Tikėtini kredito nuostoliai skolos vertybiniais popieriais per 2022 metus sumažėjo 44 tūkst. eurų. Vertinant visą Bendrovės finansinį turtą, tikėtini kredito nuostoliai sumažėjo 128 tūkst. eurų. Gautinų sumų tikėtini kredito nuostoliai sumažėjo 84 tūkst. eurų. Bendras tikėtinų kredito nuostolių sumažėjimas turėjo teigiamą įtaką Bendrovės rezultatams.

A.3.1. Pelnas ir nuostolis, tiesiogiai įtraukti į nuosavą kapitalą

Lentelėje žemiau pateikiami investicijų vertės pokyčiai, kurie yra apskaitomi per rezervus nuosavame kapitale.

Pelnas / (nuostoliai)	Vyriausybės obligacijos	Įmonių obligacijos	Investiciniai fondai	Akcijos	Atidėtojo pelno mokesčio įtaka	Viso
2022	(25.059)	(4.310)	-	(145)	3.620	(25.894)
2021	(4.420)	(284)	-	251	684	(3.769)

5 lentelė. Bendrovės investicinės veiklos nerealizuoti rezultatai, apskaitomi nuosavame kapitale

Pritaikius 9-ąjį TFAS visų obligacijų vertės pokyčiai apskaitomi tikrąją verte per nuosavą kapitalą. Nerealizuotam pelnui/nuostoliams, apskaitomiems per rezervus nuosavame kapitale, didžiausią įtaką turėjo Vyriausybės obligacijų portfelio vertės pokyčiai dėl didėjančių ilgalaikių palūkanų.

A.3.2. Investicijos į pakeitimo vertybiniais popieriais priemones

2022 ir 2021 metais Bendrovė neturėjo jokių pakeitimo vertybiniais popieriais pozicijų.

A.4. Kitos veiklos rezultatai

Bendrovės finansinės ir kitos veiklos pelnas buvo 59 tūkst. eurų (2021 m. nuostolis siekė 346 tūkst. eurų). Finansinės ir kitos veiklos rezultatai sudarė bankų administraciniai mokesčiai bei kitos, draudimo ir investavimo veiklai tiesiogiai nepriskirtos pajamos ir sąnaudos.

A.5. Kita informacija

Visa reikšminga su Bendrovės veikla ir jos rezultatais susijusi informacija yra pateikta aukščiau.

B. VALDYMO SISTEMA

B.1. Bendro pobūdžio informacija apie valdymo sistemą

Bendrovės valdymą sudaro šie elementai:

- Bendrovės valdymo sistema;
- rizikos valdymo sistema;
- vidinės kontrolės sistema;
- pagrindinės funkcijos.

Bendrovėje įgyvendinta veiksminga valdymo sistema, kuria užtikrinamas patikimas ir riziką ribojantis veiklos valdymas. Bendrovės valdymo sistema užtikrina skaidrų, patikimą ir apdairų Bendrovės valdymą ir apima:

- Bendrovės organizacinę struktūrą su aiškiai apibrėžtomis atsakomybėmis bei funkcijų paskirstymu;
- efektyvią keitimosi informacija sistemą;
- atitikimą LR įstatymų ir kitų teisės aktų bei priežiūros institucijos reikalavimams.

Valdymo sistema yra reguliariai, ne rečiau kaip kartą metuose, peržiūrima atsižvelgiant į vidaus ir išorės veiksnius, kurie turi ar gali turėti įtakos Bendrovės veiklai. Bendrovės valdymo sistema yra proporcinga Bendrovės veiklos pobūdžiui, mastui ir sudėtingumui.

B.1.1. Valdymo sistemos struktūra

Bendrovė savo veikloje, vadovaudamasi protingumo kriterijais bei atsižvelgdama į strateginius Bendrovės tikslus, nuosekliai vysto ir efektyvina savo valdymo ir veiklos sistemas. Bendrovės akcininkai ir priežiūros bei valdymo organai siekia užtikrinti skaidrų, patikimą ir apdairų Bendrovės valdymą, kurdami efektyvią bei skaidrią organizacinę struktūrą, Rizikos valdymo ir vidaus kontrolės, informavimo, stebėjimo ir reagavimo sistemas.

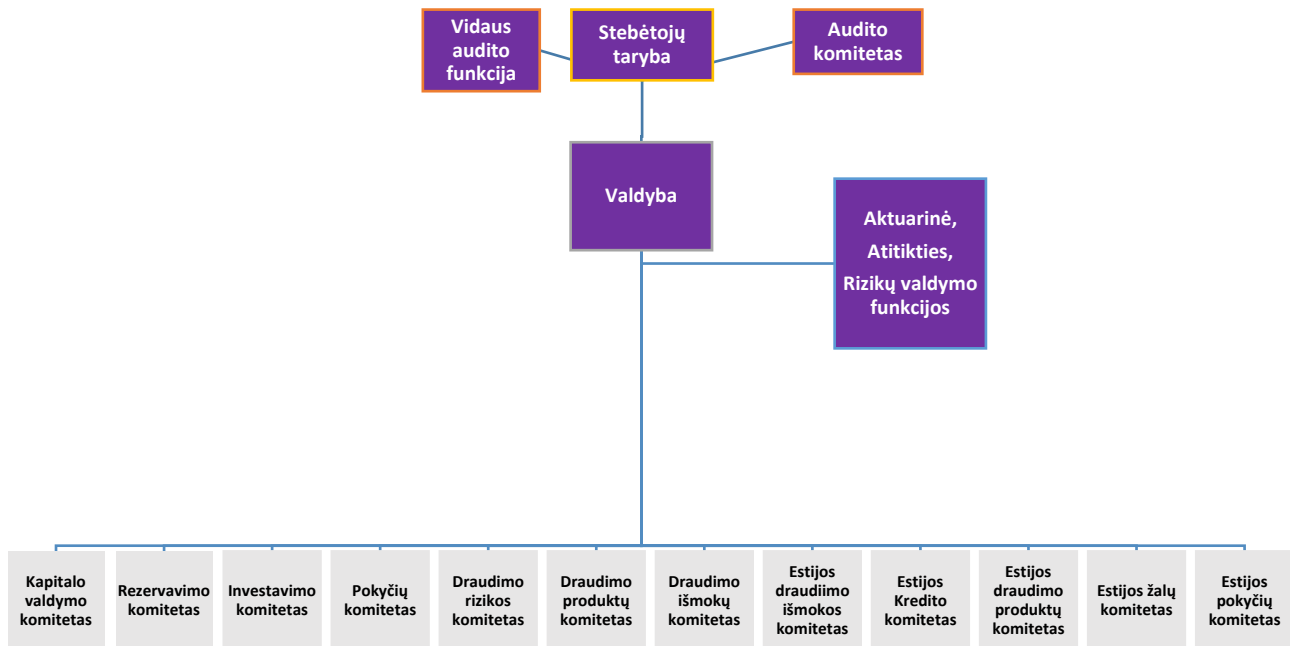
Bendrovės organai/ vadovai:

- visuotinis akcininkų susirinkimas;
- Stebėtojų taryba;
- Valdyba;
- Generalinis direktorius;
- Departamentų vadovai;
- Estijos filialo vadovas;
- Komitetai.

Pagrindines ir kitas svarbias funkcijas atliekantys asmenys:

- Vyr. aktuaras;
- Vidaus audito funkciją vykdantys darbuotojai;
- Rizikų valdymo funkciją vykdantys darbuotojai;
- Atitikties funkciją vykdantys darbuotojai;
- Informacinių ir ryšių technologijų (toliau - IRT) ir saugumo rizikos pareigūnas;
- Duomenų apsaugos pareigūnas.

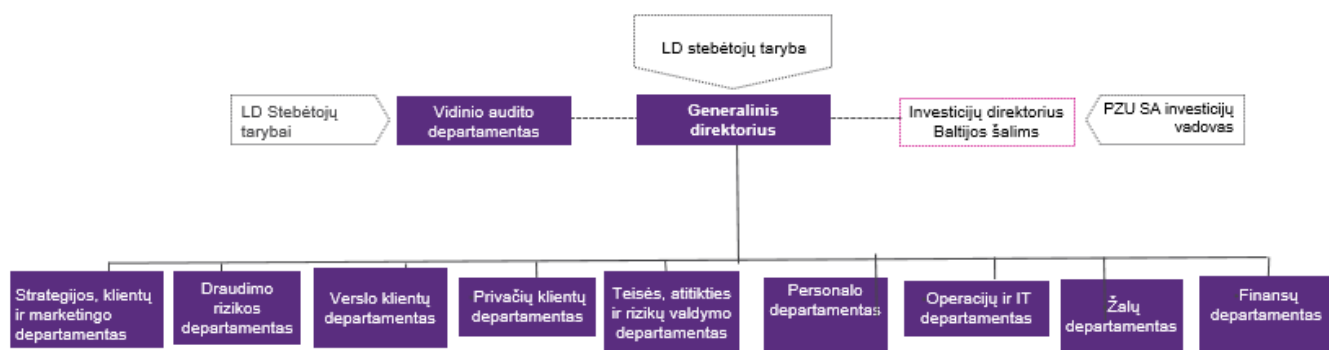
1 grafike pateikiama Bendrovėje patvirtinta vadovybės ir priežiūros organų struktūra, apimanti veikiančius komitetus ir pagrindines funkcijas.

1 grafikas. Bendrovės valdymo sistemos schema

Bendrovės organizacinę struktūrą sudaro 10 departamentų, kurių direktoriai pavaldūs Generaliniam direktoriui išskyrus Vidaus audito departamentą. Pastarasis yra atskaitingas Stebėtojų tarybai. Departamentų viduje veikia skyriai. Dalyje departamentų be skyrių veikia sritys, regionai, grupės ir centrai.

Schemoje apačioje pateikiama Bendrovės organizacinė struktūra, kuri, siekiant efektyvumo, keitėsi 2022 metais, pokyčiai nėra reiškiniai.

2 grafikas. Bendrovės organizacinė struktūra

B.1.1.1. Visuotinis akcininkų susirinkimas

Visuotinis akcininkų susirinkimas yra aukščiausias Bendrovės valdymo organas. Susirinkimas šaukiamas įstatymų ir Bendrovės įstatų nustatyta tvarka.

Pagrindinės visuotinio akcininkų susirinkimo funkcijos:

- keisti Bendrovės įstatus;
- rinkti ir atšaukti Stebėtojų tarybą ar jos narius, audito įmonę;
- tvirtinti metinių finansinių ataskaitų rinkinį;
- priimti sprendimą padidinti arba sumažinti įstatinį kapitalą;
- priimti sprendimus dėl pelno (nuostolių) paskirstymo ir kt.

B.1.1.2. Stebėtojų taryba

Bendrovės Stebėtojų taryba yra kolegialus veiklos priežiūrą atliekantis organas. Bendrovės Stebėtojų tarybą sudaro 5 nariai. Ją renka Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas 4 metų kadencijai.

Pagrindinės Stebėtojų tarybos funkcijos:

- teikti pasiūlymus ir atsiliepimus visuotiniam akcininkų susirinkimui dėl Bendrovės veiklos strategijos, metinių finansinių ataskaitų rinkinio, pelno (nuostolių) paskirstymo;

- teikti siūlymus Bendrovės Valdybai ir Generaliniam direktoriui atšaukti sprendimus, kurie galimai prieštarauja Lietuvos Respublikos galiojantiems teisės aktams, Bendrovės įstatams ir visuotinio susirinkimo sprendimams;
- rinkti ir atšaukti iš pareigų Valdybos narius;
- skirti ir atleisti Bendrovės vidaus audito vadovą.

B.1.1.3. Valdyba

Valdyba yra kolegialus Bendrovės valdymo organas. Bendrovėje Valdybą sudaro 8 nariai: Valdybos pirmininkas, kuris yra Generalinius direktorius, bei 7 Valdybos nariai. Bendrovės Valdybą 4 metų kadencijai renka Stebėtojų taryba.

Pagrindinės Valdybos funkcijos:

- formuoti Bendrovės veiklos strategiją ir spręsti Bendrovės valdymo klausimus, siekiant racionaliai panaudoti Bendrovės finansinius ir kitus išteklius bei gauti pelną;
- svarstyti ir tvirtinti veiklos strategiją, metinį pranešimą, persidraudimo strategiją, atlygio nustatymo politiką, valdymo struktūrą ir kt.;
- priimti sprendimus sušaukti Bendrovės visuotinius akcininkų susirinkimus, išleisti obligacijas, Bendrovei tapti kitų juridinių asmenų steigėja ar dalyve, skirti asmenis atstovauti įmonę, steigti Bendrovės filialus ir atstovybes bei steigti Bendrovės komitetus;
- nustatyti strateginius tikslus ir priemones Bendrovės tikslams pasiekti;
- nustatyti nepriklausomą rizikos valdymo strategiją, susijusią su vykdoma Bendrovės veikla;
- nustatyti draudimo sutarčių sudarymo tvarką.

B.1.1.4. Komitetai

Siekiant užtikrinti skaidrų, patikimą ir apdairų valdymą, Bendrovėje veikia 8 komitetai. 7 iš jų atskaitingi Valdybai, išskyrus Audito komitetą, kuris atskaitingas Stebėtojų tarybai. Žemiau aprašytos pagrindinės Bendrovės komitetų atsakomybės bei funkcijos.

B.1.1.4.1. Draudimo produktų komitetas

Komiteto pagrindiniai tikslai:

- užtikrinti, kad pažangios ir perspektyvios idėjos Bendrovėje dėl naujų draudimo produktų kūrimo ar esamų draudimo produktų keitimo būtų apsvarstytos tinkamai ir laiku;
- priimti sprendimus dėl naujų draudimo produktų kūrimo ar esamų draudimo produktų keitimo, taip pat dėl esamų draudimo produktų uždarymo;
- užtikrinti verslo planų patvirtinimą draudimo produktų kūrimo ar keitimo tikslais;
- užtikrinti tinkamą prioritetų nustatymą dėl resursų panaudojimo kuriant ar keičiant draudimo produktus.

Pagrindinės komiteto funkcijos:

- priimti sprendimus dėl naujų draudimo produktų kūrimo ar esamų draudimo produktų keitimo, taip pat dėl esamų draudimo produktų uždarymo;
- apsvarstyti idėjas dėl naujų draudimo produktų kūrimo ar esamų draudimo produktų keitimo;
- suformuoti draudimo produkto darbo grupę bei patvirtinti jos sudėtį, prižiūrėti jos darbo veiklą;
- patvirtinti produkto verslo planą, kai kuriamas naujas arba keičiamas esamas draudimo produktas;
- nustatyti draudimo produktų kūrimo/keitimo prioritetus bei priimti sprendimus dėl resursų panaudojimo;
- teikti pasiūlymus Bendrovės Draudimo rizikos vertinimo komitetui dėl draudimo taisyklių tvirtinimo ar sustabdymo;
- įpareigoti savo kompetencijos ribose Bendrovės darbuotoją atlikti tam tikrus veiksmus (surinkti papildomą medžiagą, atlikti tyrimą, vadovaujantis turima medžiaga pateikti išvadas ir pan.).

Komitetą sudaro visų Bendrovės departamentų atstovai. Departamentą komitete gali atstovauti ir daugiau negu vienas asmuo. Komiteto narių sąrašą tvirtina Bendrovės Generalinis direktorius komiteto pirmininko - Draudimo rizikos departamento direktoriaus - teikimu.

B.1.1.4.2. Draudimo rizikos vertinimo komitetas

Komiteto tikslas – užtikrinti, kad Bendrovės sprendimai apdrausti sudėtingas ir nestandartines draudimo rizikas atitiktų vidines politikas, rizikos apetitą, strateginius ir operacinius tikslus, perdraudimo sutartis, geriausią rizikos vertinimo praktiką, privalomas kontrolės procedūras.

Pagrindinės komiteto funkcijos:

- priimti sprendimus dėl draudimo rizikų, viršijančių Bendrovės darbuotojų, turinčių patvirtintas aukščiausias rizikos vertinimo licencijas, nustatytas kompetencijas, limitus ir teises bei priimti sprendimus dėl draudimo rizikų Bendrovės Valdybos įgaliojimų pagrindu;
- įvertinti ir tvirtinti visas draudimo rizikas, kurios priskiriamos komiteto kompetencijai.

Komitetą sudaro: Draudimo rizikos departamento direktorius, Žalų departamento direktorius, Verslo rizikos skyriaus vadovas, Finansų departamento direktorius, Teisės, atitikties ir rizikų valdymo departamento Rizikų valdymo vadybininkas, Vyriausiasis aktuaras.

B.1.1.4.3. Investavimo komitetas

Komiteto tikslas – užtikrinti Bendrovės investicijų bei investicijų valdymo, atsižvelgiant į Bendrovės patvirtintą rizikos apetitą bei rinkos rizikos valdymo politikoje nustatytus investavimo limitus, priežiūrą.

Komiteto funkcijos:

- stebėti ir analizuoti investicijų portfelio rezultatus, įvertinant susijusias rizikas, ir stebėti atitiktį rinkos rizikos, sandorio šalies limitams bei Rizikų apetito limitams;
- stebėti finansų rinkų tendencijas ir jų įtaką investicijų portfelio rezultatams;
- priimti sprendimus dėl investicijų portfelio sandorių viršijančių atskirų Bendrovės darbuotojų įgaliojimus bei rekomenduoti Bendrovės valdybai tvirtinti nestandartinius investicinius sandorius;
- teikti nuomonę apie Investavimo strategiją Bendrovės valdybai ir tvirtinti Turto paskirstymo modelį.

Komitetą sudaro: Finansų departamento direktorius, Vyriausiasis aktuaras, Investicijų direktorius Baltijos šalims, Draudimo rizikos departamento direktorius, Teisės, atitikties ir rizikų valdymo departamento Rizikų valdymo vadybininkas.

B.1.1.4.4. Kapitalo valdymo komitetas

Komiteto tikslas – prižiūrėti kapitalo valdymo procesus, stebėti ir analizuoti Bendrovės kapitalo lygį lyginant su kapitalo reikalavimu bei visas su kapitalu susijusias veiklas.

Pagrindinės komiteto funkcijos:

- analizuoti Bendrovės kapitalo lygio pokyčius;
- stebėti Bendrovės mokumo situaciją;
- peržiūrėti turimo kapitalo ir mokumo kapitalo poreikio prognozes, svarstyti Bendrovės kapitalo valdymo planą, testavimo nepalankiausiomis sąlygomis scenarijus, prielaidas ir ataskaitą, svarstyti Savo rizikos ir mokumo ataskaitą;
- teikti Valdybai rekomendacijas dėl kapitalo pokyčių patvirtinimo – didinimo arba mažinimo, dividendų ir kitų balanso pokyčių.

Komitetą sudaro: Finansų departamento direktorius, Teisės, atitikties ir rizikų valdymo departamento direktorius, Vyriausiasis aktuaras, Draudimo rizikos departamento direktorius, Teisės, atitikties ir rizikų valdymo departamento Rizikų valdymo vadybininkas, Investicijų direktorius Baltijos šalims.

B.1.1.4.5. Pokyčių valdymo komitetas

Komiteto tikslas – užtikrinti, kad Bendrovėje vykdomi pokyčiai atitiktų Bendrovės strategiją bei veiklos planus, o taip pat užtikrinti tinkamų kontrolių sukūrimą, kad projektų tikslai ir reikalavimai būtų įgyvendinami nustatytoje apimtyje, laiku ir biudžeto rėmuose.

Pagrindinės komiteto funkcijos:

- priimti sprendimus dėl projektų inicijavimo, tęsimo ir užbaigimo;
- nustatyti projektų įgyvendinimo prioritetus;
- paskirti projektų savininkus;
- tvirtinti projektų dokumentus, aprašančius projektų tikslus, apimtis, biudžetus, naudas, planus bei jų pakeitimus;
- priimti strateginius sprendimus, susijusius su projektų įgyvendinimu;
- peržiūrėti projektų portfelio statusą ir stebėti įgyvendintų projektų rezultatus.

Komitetą sudaro: Bendrovės Generalinis direktorius, Bendrovės valdybos nariai ir departamentų direktoriai, IT direktorius Baltijos šalims, Skaitmeninės transformacijos skyriaus vadovas, projektų savininkai.

B.1.1.4.6. Rezervavimo komitetas

Komiteto tikslas – prižiūrėti, kad Bendrovė laikytųsi Rezervavimo politikos, nustatančios pagrindinius techninių atidėjinių procesų principus siekiant užtikrinti veiksmingą rezervavimo rizikos valdymą ir nuolatinę atitiktį TFAS reikalavimų atžvilgiu, ir reguliariai informuoti Bendrovės Valdybą apie esmines Komiteto išvadas.

Pagrindinės komiteto funkcijos – vertinti numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio dydžius ir pokyčius per ketvirtį, numatomų išmokėjimų techninio atidėjimo pakankamumo vertinimo rezultatus, neapibrėžtumo, susijusio su techniniais atidėjimais, vertinimą ir kitą svarbią su techniniais atidėjimais susijusią informaciją.

Komitetą sudaro: Finansų departamento direktorius, Draudimo rizikos departamento direktorius, Operacijų departamento direktorius, Vyriausiasis aktuaras, Teisės, atitikties ir rizikų valdymo departamento Rizikų valdymo vadybininkas.

B.1.1.4.7. Draudimo išmokų komitetas

Komiteto tikslas – priimti sprendimus dėl draudimo išmokų ir kitų, susijusių su draudimo išmokomis, svarbių Bendrovės veiklos klausimų.

Pagrindinės komiteto funkcijos:

- spręsti draudimo išmokų klausimus žalose, kurios viršija darbuotojams šių sprendimų priėmimui suteiktų limitų ribas;
- spręsti draudimo išmokos išieškojimo (regreso) klausimus, pagal visų rūšių draudimo ir perdraudimo sutartis.

Komitetą sudaro: Operacijų departamento direktorius, Žalų teisės ir procesų valdymo skyriaus vadovas, Transporto žalų skyriaus vadovas, Turto žalų skyriaus vadovas, Asmens žalų skyriaus vadovas, Klientų aptarnavimo centro vadovas.

B.1.1.4.8. Audito komitetas

Komiteto tikslas – stebėti finansinės atskaitomybės procesą ir teikti rekomendacijas dėl jo patikimumo užtikrinimo, informuoti Stebėtojų tarybą apie finansinių ataskaitų audito rezultatus ir paaiškinti, kaip auditas prisidėjo prie finansinių ataskaitų patikimumo.

Pagrindinės komiteto funkcijos:

- stebėti metinių finansinių ataskaitų auditą;
- peržiūrėti ir stebėti auditorių ir audito įmonių nepriklausomumą;
- teikti rekomendacijas dėl išorės audito įmonės parinkimo ir skyrimo (nustatant tinkamus atrankos kriterijus) ir kt.

Komitetą sudaro: 3 nariai, įskaitant komiteto pirmininką. Komiteto narius skiria Stebėtojų taryba iš savo narių.

B.1.1.5. Svarbūs ataskaitinio laikotarpio pokyčiai

Atsižvelgiant į tai, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 31 straipsnio 4 dalimi ir Bendrovės įstatų 8.1 punktu, esamos Stebėtojų tarybos kadencija baigėsi 2022-10-31, vienintelis akcininkas Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna 2022-10-11 sprendimu perrinko tuos pačius Stebėtojų tarybos narius naujai 4 metų kadencijai, kuri prasidėjo nuo 2022-10-30.

B.1.2. Atlygio politika

Bendrovės atlygio struktūrą reglamentuoja ir nustato Bendrovės Atlygio nustatymo politika. Bendrovės Atlygio nustatymo politika atitinka draudimo Bendrovės verslo strategiją ir tikslus. Nustatant atlygį, įvertinama atitinkamas funkcijas atliekančių darbuotojų patirtis, kompetencija, žinių ir įgūdžių lygis. Atlygio nustatymas Bendrovėje remiasi pasaulyje pripažinta „Hay group pareigybių vertinimo metodika“ ir Lietuvos atlyginimų rinkos tyrimo duomenimis.

Bendrovės atlygio struktūrą sudaro:

- fiksuota dalis (bazinis atlyginimas);
- kintamas atlygis.

Bazinis atlyginimas sudaro didžiąją dalį Bendrovės darbuotojų (išskyrus pardavimo darbuotojų) pilno atlygio už darbą.

Kintamas atlygis – tai atlygio dalis, priklausanti nuo individualių, padalinio (komandos) ar Bendrovės veiklos rezultatų, t. y. įvykdytų pardavimo planų, pasiektų veiklos pelningumo tikslų ir kt. Kintamas atlygis Bendrovėje gali būti:

- priedai – už mėnesinius, ketvirtinius, metinius ir kitus rezultatus;
- komisinis atlyginimas – pagal Bendrovėje galiojančias komisinių apskaičiavimo tvarkas, už draudimo sutarčių sudarymą ir aptarnavimą apskaičiuotas atlyginimas.

Nustatant kintamą atlygio sumą, atsižvelgiama į atskiro asmens ir verslo padalinio veiklos rezultatus bei į bendrus visos Bendrovės rezultatus. Vertinant individualius veiklos rezultatus taip pat atsižvelgiama ir į nefinansinius kriterijus (darbuotojų elgseną, darbo drausmę, efektyvumą, žinių lygį ir pan.) Nustatant kintamą atlygio dalį atsižvelgiama į pakankamai ilgo laikotarpio Bendrovės veiklos rezultatus.

Bendrovėje gali būti mokamos metinės premijos, atsižvelgiant į Bendrovės veiklos rezultatus. Metinė premija išmokama pinigais ir susideda iš dviejų dalių:

- neatidėtosios premijos dalies, kuri sudaro 60% metinės premijos, viršijančios minimalų išmokamos premijos dydį, skiriamos ir išmokamos pasibaigus atitinkamiems kalendoriniams metams, kai yra gaunama patvirtinta išorės auditoriaus finansinių rezultatų ataskaita;
- atidėtosios premijos dalies, kuri sudaro 40% metinės premijos, viršijančios minimalų išmokamos premijos dydį, sąlyginai skiriamos darbuotojui pasibaigus atitinkamiems kalendoriniams metams, kai yra gaunama patvirtinta išorės auditoriaus finansinių rezultatų ataskaita, atidedamos 3 metų laikotarpiui, išmokamos trimis lygiomis dalimis po 12, 24 ir 36 mėnesių nuo skyrimo datos, jeigu šiuo laikotarpiu neatsiras prielaidų sumažinti išmokos dydį.

Bendrovėje metinės premijos atidėjimas taikomas Valdybos nariams, už rizikos, atitikties, aktuarinę ir vidaus audito funkcijas atsakingiems darbuotojams.

Atidėtosios premijos, kuri buvo skirta darbuotojui sąlyginai už atitinkamus kalendorinius metus, atskiros dalys, į kurias darbuotojas dar neturi teisės, gali būti mažinamos, jeigu yra nustatoma, kad atsirado žemiau nurodytų reikšmingų ir ypatingų aplinkybių, kurios pagrindžia tokį išmokos dydžio sumažinimą:

- atidėtoji premija buvo skirta pagal iš esmės neteisingas Bendrovės finansines ataskaitas;
- darbuotojas sąmoningai dalyvavo perduodant iš esmės neteisingą informaciją apie Bendrovės finansines ataskaitas;
- darbuotojas šturkščiai pažeidė savo pareigas, tame tarpe šturkščiai pažeidė teisės normas;
- įvyko rimta rizikos valdymo klaida.

Vadovaujantis Bendrovės privačių interesų ir nepriekaištingos reputacijos deklaravimo procedūrų nuostatomis, esant interesų konfliktui, darbuotojai negali daryti įtakos sprendimams, susijusiems su atlygiu.

B.1.2.1. Papildomos naudos įskaitant pensijų sistemas

Bendrovė, atsižvelgdama į rinkos sąlygas, kaip papildomą skatinimą, siūlo patrauklų socialinį paketą, į kurį gali įeiti papildomos atostogos, mokymai, sveikatos draudimas, gyvybės draudimas, pripažinimas už ilgą darbo stažą ir kt.

2022 ir 2021 metais Bendrovė netaikė ankstyvojo išėjimo į pensiją sistemų.

B.1.3. Svarbūs ataskaitinio laikotarpio sandoriai su akcininkais, Valdybos ir Stebėtojų tarybos nariais

Reikšmingi sandoriai su susijusiomis šalimis atskleisti Bendrovės finansinėse ataskaitose, parengtose pagal TFAS ir publikuojamose Bendrovės internetiniame puslapyje.

B.2. Kompetencijos ir tinkamumo reikalavimai

B.2.1. Įgūdžių, žinių ir patirties reikalavimai

Bendrovei vadovaujantys asmenys ir asmenys, atsakingi už pagrindinių funkcijų įgyvendinimą, turi nuolat atitikti kompetencijos ir tinkamumo eiti pareigas reikalavimus. Bendrovėje galioja "Vadovų ir pagrindines funkcijas atliekančių asmenų vertinimo politika". Politika reglamentuoja pagrindinius principus ir procesus, kuriais vadovaujantis vertinama, ar vadovai ir/arba pagrindines funkcijas atliekantys asmenys tinka eiti pareigas. Politika parengta vadovaujantis teisės aktais, reglamentuojančiais privalomas normas Draudimo įmonėms bei atsižvelgiant į Bendrovės veiklos specifiką ir Bendrovės tvarkas, nuostatus ir kitus dokumentus.

Vadovas ir (arba) pagrindines funkcijas atliekantis asmuo yra:

- Stebėtojų tarybos nariai;
- Valdybos nariai;
- Generalinis direktorius;
- Bendrovės departamentų direktoriai;
- Investicijų direktorius Baltijos šalims;
- Bendrovės filialo vadovas;
- Vyriausiasis aktuaras;
- Vidaus auditorius;
- Asmuo, atsakingas už rizikos valdymo funkcijos įgyvendinimą;
- Asmuo, atsakingas už atitikties vertinimo funkciją įgyvendinimą.

Prieš skiriant minėtus asmenis į pareigas, siekiant išvengti galimų interesų konfliktų ir užtikrinti, kad priimti sprendimai būtų naudingi Bendrovei, nešališki ir teisingi, bei siekiant užkirsti kelią piktnaudžiavimo atvejams, yra vertinama šių asmenų reputacija, kvalifikacija bei patirtis, taip pat atsižvelgiama, ar kandidatas nebuvo teistas ar baustas administracine bauda.

Bendrovės Valdybos nariai ir Generalinis direktorius turi turėti tinkamą kvalifikaciją, žinių ir įgiję darbo draudimo veiklos ar kitame finansų sektoriuje patirties. Generaliniam direktoriui papildomai keliami reikalavimai dėl finansinės apskaitos įgūdžių ir gebėjimo tinkamai vadovauti.

Be to, Bendrovės Valdybos ir Stebėtojų tarybos nariai visi kartu turi turėti kvalifikaciją, patirties ir įgūdžių šiose srityse:

- draudimo ir finansų rinkų;
- verslo strategijos ir verslo modelio kūrimo;
- valdymo sistemos;
- finansinės ir aktuarinės analizės;
- teisinės sistemos;
- rizikos valdymo;
- turto valdymo.

Bendrovės įstatų 8.2 punktu, kandidatams į Stebėtojų tarybos narius taip pat nustatyti tokie reikalavimai:

Kandidatu į Bendrovės Stebėtojų tarybos narius gali tapti asmuo, kuris atitinka visas šias sąlygas:

- turi Lenkijos Respublikoje pripažįstamą aukštąjį išsilavinimą, vykdė veiklą ne trumpesnę kaip 5 metų laikotarpį pagal darbo sutartį, paskyrimo sutartį, rinkimų, kooperatyvų darbo sutartį arba teikė paslaugas pagal kitą sutartį arba vykdė savarankišką verslo veiklą, taip pat atitinka bent vieną iš šių sąlygų:
  - turi ekonomikos, teisės ar technikos mokslų daktaro laipsnį,
  - yra Lenkijos teisės patarėjas, advokatas, teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius, mokesčių patarėjas, patarėjas investicijoms ar restruktūrizavimo patarėjas,
  - turi antrosios studijų pakopos verslo administravimo magistro (MBA) laipsnį,
  - turi Atestuoto finansų analitiko (CFA) sertifikatą,
  - turi Atestuoto tarptautinių investicijų analitiko (CIIA) sertifikatą,
  - turi Licencijuotą ir atestuotą apskaitininkų asociacijos (ACCA) sertifikatą,
  - turi Finansų teismo eksperto (CFF) sertifikatą,
  - turi patvirtinimą, kad jis išlaikė egzaminą prieš Lenkijos Privatizavimo ministro, Pramonės ir prekybos ministro, Valstybės išdo ministro paskirtą komisiją arba Atrankos komitetą,
  - turi patvirtinimą, kad yra išlaikęs egzaminą prieš Lenkijos valstybės išdo ministro Paskirtą komisiją,
  - išlaikė kandidatams į priežiūros organų narius skirtą egzaminą prieš Lenkijos Ministro Pirmininko paskirtą ekspertizės komisiją,
- nėra Bendrovės darbuotojas ir jokių kitu teisiniu pagrindu nevykdo Bendrovei darbų ir neteikia paslaugų,
- neturi Bendrovės dukterinės bendrovės akcijų, išskyrus akcijas, kuriomis leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje,
- nėra Bendrovės dukterinės bendrovės darbuotojas ir nevykdo tokiai bendrovei darbų ir neteikia paslaugų jokių kitu teisiniu pagrindu,
- nevykdo veiklos, kuri prieštarautų jo, kaip priežiūros organo nario, pareigoms arba galėtų sukelti įtarimą dėl šališkumo ar asmeninių interesų siekimo arba galėtų prieštarauti Bendrovės interesams;
- turi Lenkijos valstybės išdo akcijų paketą turinčių bendrovių ir valstybinių bendrovių tarybos pritarimą, kaip nurodyta 2016 m. gruodžio 16 d. Lenkijos Respublikos valstybės turto valdymo principų įstatyme. Šis reikalavimas taikomas tik kandidatui į Stebėtojų tarybos narius, kurį pasiūlė Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna,
- atitinka Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus reikalavimus kandidatams į Bendrovės stebėtojų tarybos narius.

Asmenys, atsakingi už pagrindinių funkcijų įgyvendinimą, turi turėti pakankamai žinių ir patirties tinkamai atlikti funkcijas, atsižvelgiant į Bendrovės veiklos rizikingumą ir kompleksiskumą.

B.2.2. Kompetencijos ir tinkamumo eiti pareigas vertinimas

Kandidatų į vadovus ir kitas pagrindines funkcijas tinkamumo vertinimas atliekamas pagal nustatytus reikalavimus. Prieš paskiriant tokį asmenį eiti atitinkamas pareigas Bendrovė atlieka jo kompetencijos ir tinkamumo eiti pareigas įvertinimą, t. y.: vertinama asmens profesinė kvalifikacija, žinios ir patirtis, reputacija, sąžiningumas ir patikimumas. Vertinimą sudaro šie etapai:

- klausimyno pildymas;
- papildomų dokumentų pateikimas (gyvenimo aprašymas, informacija apie teistumą, kvalifikaciją liudijantys dokumentai ir kt.);
- atitikimo tikrinimas ir vertinimas.

Asmens kompetencijos ir tinkamumo vertinimas atliekamas prieš paskiriant asmenį eiti pareigas ir yra periodiškai atnaujinamas.

B.3. Rizikos valdymo sistema, įskaitant savo rizikos ir mokumo įvertinimą

Rizikos valdymo sistema yra pagrindinė Bendrovės valdymo sistemos dalis. Rizikos valdymo sistema apima vidaus dokumentuose nustatytus ir veikloje įgyvendintus procesus, būtinus nustatyti, įvertinti, stebėti ir valdyti įmonei kylančią arba galinčią kilti riziką tiek individualiu, tiek agreguotu lygiu, o taip pat procesus, būtinus užtikrinti tinkamą informavimą apie rizikos rūšis ir jų tarpusavio priklausomybę. Rizikos valdymo sistema apibrėžia tęstinį visų žinomų ir atsirandančių išorinių rizikų, kurios trukdytų įgyvendinti strateginius ir veiklos tikslus, valdymą.

Rizikos valdymo strategija aprašo nuoseklią rizikos valdymo sistemą (įskaitant verslo saugą ir tęstinumą valdant operacinę riziką) ir vidaus kontrolės sistemą (įskaitant Atitikties funkciją), kuri yra pagalbinė Bendrovės rizikos valdymo sistemos elementas. Rizikos valdymo funkcijos tikslas yra sukurti Bendrovėje veikiančią Rizikos valdymo sistemą vadovaujantis proporcingumo principu. Šiame skyriuje aptariami pagrindiniai Rizikos valdymo sistemos elementai.

B.3.1. Rizikos sistemos aprašas

Rizikos valdymo sistema aprašyta Rizikos valdymo strategijoje, kurios tikslas yra padėti Stebėtojų tarybai, Valdybai, vadovybei bei kitiems darbuotojams įdiegti Bendrovės rizikos valdymo procesą. Tai apima:

- vieningos Rizikos valdymo sistemos apibrėžimą, suteikiantį pagrindą veiksmingam rizikos valdymui Bendrovėje;
- vieningų rizikos valdymo apibrėžimų nustatymą;
- vieningų taisyklių įvedimą rizikos nustatymui, apskaičiavimui ir įvertinimui, stebėsenai ir kontrolei, ataskaitų teikimui bei valdymo veiksmams atsižvelgiant į riziką Bendrovėje;
- rizikos apetito apibrėžimą Bendrovės lygmeniu;
- kiekvieno rizikos valdymo proceso dalyvio pareigų ir atsakomybių priskyrimą;
- kitų pagrindinių Rizikos valdymo sistemos elementų – testavimo nepalankiausiomis sąlygomis bei savo rizikos ir mokumo vertinimo – apibrėžimą;
- vidaus kontrolės sistemos įdiegimą;
- pagrindinių rizikos valdymo krypčių nustatymą.

B.3.1.1. Rizikos valdymo dokumentai

Rizikos valdymo strategija yra pagrindinis dokumentas, apibrėžiantis Bendrovėje veikiančią rizikos valdymo sistemą. Rizikos valdymo strategiją papildo rizikos valdymo politikos ir įvairūs papildomi dokumentai – procedūros, tvarkos, metodikos ir kt. Rizikų apetito dokumentas, kuris nustato didžiausią priimtinos rizikos lygį apibrėždamas atskirų rizikos kategorijų limitus ir ribines reikšmes yra neatskiriama Rizikos valdymo strategijos dalis.

Bendrovės Rizikos valdymo strategija peržiūrima bent kartą per metus ir keičiama, atsižvelgiant į strateginių tikslų, veiklos arba verslo aplinkos pokyčius.

Atskiroms rizikoms valdyti yra parengtos politikos, atsižvelgiant į tų rizikų rūšis, pobūdį, reikšmingumą, valdymą ir kt. Pagrindinės rizikos valdymo politikos yra šios:

- Draudimo rizikos valdymo ir Rezervavimo politikos;
- Rinkos rizikos valdymo politika;
- Kredito ir koncentracijos rizikos valdymo politika;
- Operacinės rizikos valdymo politika;
- Likvidumo rizikos politika;
- Atitikties rizikų valdymo politika.

Be pagrindinių rizikos valdymo politikų yra kiti vidaus dokumentai, padedantys įgyvendinti rizikos valdymo sistemą Bendrovėje bei kitų rizikų valdymą. Visi vidiniai dokumentai yra periodiškai peržiūrimi ir keičiami, atsižvelgiant į poreikį. 2023 m. vasario mėn. Bendrovė patvirtino Tvarumo politiką, pirminę šio dokumento versiją.

B.3.1.2 Pareigų ir atsakomybės priskyrimas

Rizikos valdymo procesas Bendrovėje yra organizuotas pagal keturis kompetencijos lygius.

Pirmieji trys kompetencijos lygiai yra tokie:

- I. Stebėtojų Taryba prižiūri Rizikų valdymo procesą;
- II. Valdyba organizuoja Rizikos valdymo sistemą ir užtikrina jos funkcionalumą tvirtindama Strategiją ir pagrindines rizikos valdymo politikas, apibrėždama Rizikų apetitą, rizikų profilį ir priimtina rizikų lygį pagal atskiras rizikos kategorijas;

III. komitetai, vykdančios įvairias funkcijas apibrėžtose srityse, įskaitant atskirų rizikų mažinimą iki Rizikų apetito dokumente nustatyto lygio.

Ketvirtasis kompetencijų lygmuo yra susijęs su verslo lygmeniu, kuriame rizikos valdymo veiklos yra suskirstytos į tris gynybos linijas:

- I. Pirmoji gynybos linija – nuolatinis rizikos valdymas verslo lygmeniu ir su rizikos valdymo procesu susijusių sprendimų priėmimas. Vadovybė atsakinga už veiksmingos rizikos valdymo sistemos vadovybės atsakomybei priskirtoje srityje priežiūrą, kuria rizikos nustatymo, stebėsenos ir kontrolės sistema, kuri yra neatskiriama procesų, užtikrinančių tinkamą atsiradusios rizikos valdymą, dalis, ir užtikrina veiksmingą jos veikimą. Verslas taip pat yra atsakingas už verslo plano vykdymą Rizikų apetito ribose.
- II. Antroji gynybos linija – Rizikos valdymo funkcijos vykdoma rizikos valdymo priežiūra. Rizikos valdymo funkcija užtikrina, kad veikloje būtų tinkamai atsižvelgta į visus svarbiausius rizikos veiksnius, teikia konsultacijas ir pagalbą, padeda užtikrinti, kad priimant svarbiausius verslo sprendimus į riziką būtų tinkamai atsižvelgta. Rizikos funkcija taip pat atsakinga už pirmosios gynybos linijos kasdienėje veikloje naudojamos Rizikos valdymo sistemos vystymą, palaikymą ir privalo užtikrinti, kad pirmojoje gynybos linijoje rizikos valdymo sistema būtų veiksminga. Atitikties vertinimo funkcija yra atsakinga už atitikties rizikos valdymą, atitikties užtikrinimo sistemos sukūrimą, taip pat padeda vadovybei atlikti veiksmus, skirtus mažinti atitikties riziką. Informacinių ir ryšių technologijų (toliau – IRT) ir saugumo rizikos pareigūnas yra atsakingas už IRT (įskaitant ir saugumo) rizikų valdymo priežiūrą (šį etatą Bendrovė įsteigė 2022 m.). Aktuarinė funkcija yra atsakinga už techninių atidėjinių apskaičiavimo koordinavimą, metodikų ir naudojamų modelių, prielaidų tinkamumą, duomenų, naudojamų techninių atidėjinių skaičiavimui, kokybę ir pakankamumą, techninių atidėjinių patvirtinimą, nuomonės apie bendrą rizikos prisiėmimo politiką ir perdraudimo susitarimų tinkamumą pareiškimą, prisideda prie veiksmingos rizikos valdymo sistemos įgyvendinimo.
- III. Trečioji gynybos linija – tai vidaus auditas, kuris atlieka nepriklausomą rizikos valdymo sistemos elementų ir Bendrovės veikloje įdiegtų kontrolės priemonių auditą. Šią funkciją atlieka Vidaus audito padalinys.

B.3.1.3. Rizikos valdymo procesas

Rizikos valdymo procesą sudaro tokie etapai:

- rizikos nustatymas/identifikavimas;
- rizikos apskaičiavimas ir įvertinimas;
- rizikos stebėseną ir kontrolę;
- ataskaitų teikimas;
- valdymo veiksmai.

Rizikų valdymas Bendrovėje atliekamas vadovaujantis šiais principais:

- rizikos valdomos atsižvelgiant į Bendrovės strategiją ir tikslus;
- rizikų apetitas bei rizikų limitai ir tolerancijos ribos yra pagrindas Rizikų valdymo įgyvendinimui;
- rizikos, kurios gali sukelti grėsmę Bendrovės strateginių tikslų įgyvendinimui, valdomos vidinių kontrolių pagalba ir aktyviai stebimos;
- rizikų valdymas orientuotas į ateitį, įvertinant, ar Bendrovė pasiruošusi galimiems rizikų incidentams bei ekstremaliems įvykiams;
- efektyviam rizikų valdymui atsižvelgiama į atitinkamus vidinius ir išorinius veiksnius, kurie gali turėti neigiamos įtakos Bendrovės veiklai;
- rizikų bei jų tarpusavio ryšių skaidrus vertinimas, atsižvelgiama į rizikas mažinančių veiksmų efektyvumą ir įvairumą pagal rizikų kategorijas, draudimo rūšis ir geografiją;
- rizikų valdymas atitinka teisinius reikalavimus.

Schemoje apačioje pateikiama Bendrovės rizikų valdymo proceso schema.

B.3.1.4. Rizikos nustatymas

Rizikos nustatymo procesas prasideda nuo idėjos sukurti draudimo produktą, įsigyti finansinę priemonę ar keisti veiklos procesą, taip pat įvykus bet kokiame kitame įvykiu, dėl kurio gali atsirasti rizika. Procesas tęsiasi, kol baigia galioti visi su tokiu įvykiu susiję įsipareigojimai, gautinos lėšos ar veiklos.

Rizikų identifikavimas apima faktinių ir potencialių rizikos šaltinių nustatymą.

Riziką atskirose Bendrovės veiklos srityse nustato verslo atstovai padedant Rizikos valdymo funkcijai.

Nustatant riziką apibrėžiamas jos reikšmingumas. Jeigu su draudimo produktais, finansinėmis priemonėmis, procesais ar kitais įvykiais susijusi rizika yra nedidelė, rizikos nustatymo etapas gali būti praleistas. Visos identifikuotos rizikos analizuojamos atsižvelgiant į jų reikšmingumą ir priskiriamos prie vienos iš šių grupių:

- reikšminga PZU grupės lygmeniu;
- reikšminga Bendrovės lygmeniu;
- nereikšminga.

B.3.1.5. Rizikos apskaičiavimas ir įvertinimas

Kiekvienai rizikai, kuri laikoma reikšminga ir yra išmatuojama, taikomas vertinimo procesas. Vertinimo proceso metu nustatomos priemonės, kurios yra pakankamos atsižvelgiant į rizikos tipą ir jos reikšmingumą, galimus gauti duomenis, kiekybinį rizikos įvertinimą taikant apibrėžtus rodiklius ir ekspertų išvadas vertinant visą riziką.

Apskaičiavimo ir vertinimo metodai priklauso nuo rizikos charakteristikų bei reikšmingumo ir apima tokius elementus:

- scenarijaus metodas – vertės sumažėjimo dėl tariamų rizikos veiksnių pokyčio analizė;
- veiksnių metodas – supaprastinta scenarijaus metodo versija, pagal kurią vienam rizikos veiksnui taikomas vienas scenarijus;
- sukauptas nuostolis;
- pasirinktų rodiklių analizė;
- statistiniai duomenys;
- apimties ir jautrumo rodikliai;
- ekspertinis vertinimas;
- kiti metodai, atitinkantys rizikos specifiką, metodus ir priemones.

Bendrovė investuoja lėšas tik į tokį turtą ir investicines priemones, kurių riziką Bendrovė gali nustatyti, stebėti, vertinti, valdyti ir kontroliuoti. Lėšos investuojamos atsižvelgiant į Bendrovėje nustatytus limitus (kokybės, diversifikacijos, likvidumo) taip pat Rizikos apetito limitus (rizikų kapitalo reikalavimų, bendro mokumo koeficiento).

Bendras papildomai identifikuotų rizikų vertinimas nurodomas rizikos žemėlapyje, kuriame pateikiama sisteminė rizikos apimties vizualizacija.

B.3.1.6. Rizikos stebėseną ir kontrolę

Vykdamas rizikos stebėseną ir kontrolę, atliekama nuolatinė veiklos rodiklių nuokrypių nuo priimtų standartų, t. y. įvardintų limitų, ribinių reikšmių, planų, praėjusių laikotarpių reikšmių, rekomendacijų ar nurodymų, peržiūra.

Rizikų stebėseną vykdo visa Bendrovė, tačiau Rizikos valdymo funkcija vykdo visų nustatytų rizikų ir rizikos reikšmių pagal atitinkamus Rizikų apetito, rizikų profilio, priimtinos rizikos ir rizikos limitus stebėseną, teikia informaciją Bendrovės Valdybai aptarimui bei sprendimų priėmimui. Bendrovės Stebėtojų taryba ir Valdyba yra nuolat supažindinama su rizikų valdymo rezultatais.

Toliau, remiantis limitų ribinėmis kategorijomis (raudona, geltona, žalia), pateikiami mokumo koeficientui, kaip pagrindiniam Rizikos apetito rodikliui, nustatyti kritiniai lygiai:

- Bendrovės mokumo koeficientui nukritus iki geltonosios zonos arba, remiantis prognozėmis, gali nukristi iki geltonosios zonos per artėjančius 12 mėnesių, Bendrovės Valdyba per tris mėnesius pateikia veiksmų planą Stebėtojų tarybai;
- Bendrovės mokumo koeficientui nukritus iki raudonosios zonos arba, remiantis prognozėmis, gali patekti į raudonąją zoną per artėjančius tris mėnesius, Bendrovės Valdyba per 1 mėnesį pateikia veiksmų planą Stebėtojų tarybai;
- Bendrovės mokumo koeficientui nukritus žemiau 100% arba, remiantis prognozėmis, per artėjančius tris mėnesius gali nukristi žemiau 100%, Bendrovės Valdyba informuoja priežiūros instituciją remiantis Direktyvos 138 straipsniu bei Lietuvos draudimo įstatymo 45 straipsniu.

B.3.1.7. Rizikos valdymo funkcija

Rizikos valdymo funkcija (toliau – Rizikos funkcija) yra viena iš pagrindinių funkcijų ir apima Bendrovės rizikų identifikavimą, vertinimą, stebėseną, valdymą bei atskaitų teikimą. Rizikos funkcija yra tiesiogiai atskaitinga Bendrovės Valdybai.

Asmenį, atsakingą, už rizikos funkcijos įgyvendinimą skiria ir atšaukia Bendrovės Valdyba.

Rizikos funkcijos tikslas yra parengti tinkamą rizikos valdymo sistemą, kuri būtų proporcinga veiklos apimčiai.

Rizikos funkcijos atsakomybes sudaro:

- Rizikos valdymo strategijos, atitinkančios ilgalaikę veiklos strategiją, rengimas;
- tinkamos Rizikos valdymo sistemos rengimas bei įdiegimas, o taip pat jos įgyvendinimo stebėjimas Bendrovėje;
- savo rizikos ir mokumo vertinimo proceso įdiegimas bei koordinavimas Bendrovėje;
- rizikos valdymą Bendrovėje reglamentuojančių vidaus dokumentų rengimas, dalyvavimas jų rengime bei jų įgyvendinimo stebėjimas, o taip pat rizikos valdymo priemonių rengimas;

- Bendrovės Rizikos apetito rengimas ir atitiktis nustatytiems limitams stebėjimas;
- informacijos apie Bendrovei reikšmingą riziką teikimas Valdybai ir Stebėtojų tarybai;
- Bendrovės Rizikos valdymo sistemos vertinimas;
- naujų ir išorinių rizikų identifikavimas ir vertinimas.

Rizikos funkcija ne rečiau kaip kas ketvirtį Bendrovės Valdybai ir Stebėtojų tarybai teikia informaciją apie rizikos valdymą. Jiems teikiamose ataskaitose apžvelgiama Rizikos valdymo funkcijos veikla ir rezultatai, Rizikų apetito bei rizikų limitų ir tolerancijos ribų laikymasis, pristatomos rizikos, kurios gali sukelti grėsmę Bendrovės strateginių tikslų įgyvendinimui, įvardinamos naujai identifikuotos rizikos ir galimi jų valdymo veiksmai.

Be atsiskaitymo Bendrovės Valdybai Rizikos valdymo funkcijos veikla įmonėje yra prižiūrima Bendrovės komitetų, akcininkų, vidinių auditorių, taip pat Lietuvos banko.

Kas metus rengiamas rizikų valdymo planas, kurį tvirtina Bendrovės Valdyba.

Vykdydama savo veiklą, Rizikos valdymo funkcija aktyviai dalyvauja Bendrovėje įsteigtų komitetų veikloje, esant poreikiui glaudžiai bendradarbiauja su rizikos vertinimo, žalų, finansų, IT ir kitų sričių specialistais, dalyvaudama jų projektuose.

B.3.2. Savo rizikos ir mokumo vertinimas

Bendrovėje savo rizikos ir mokumo vertinimo (toliau – ORSA) procesas yra dalis vieningos rizikos valdymo sistemos. Pagrindinis ORSA proceso tikslas yra užtikrinti, kad bet kuriuo metu Bendrovė turi pakankamai kapitalo savo strategijai įgyvendinti bei prisiimtai rizikai padengti.

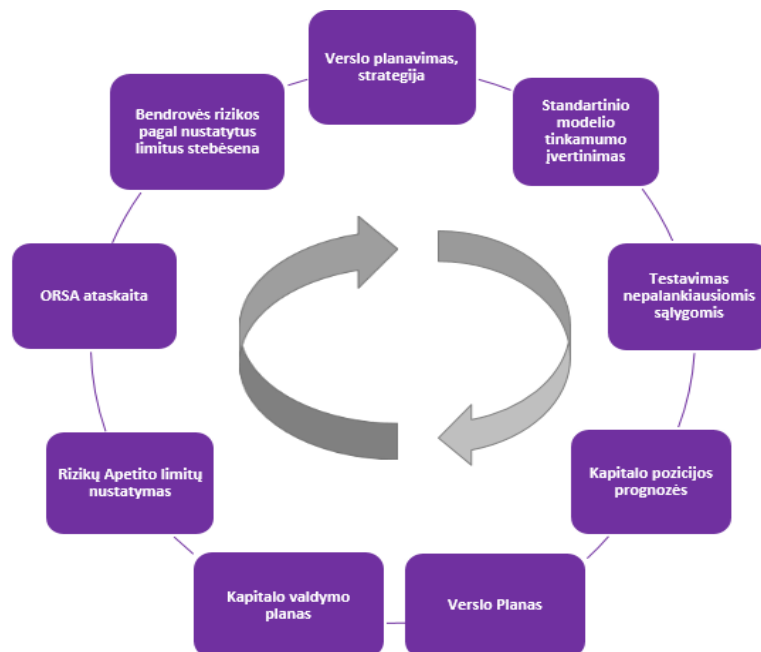
ORSA yra atliekamas ne rečiau kaip kartą per metus atsižvelgiant į strateginio planavimo metu patvirtintus tikslus. ORSA sudaro kelios tarpusavyje susijusios veiklos, kurias vykdydama Bendrovė nustato:

- rizikos, kurią Bendrovė siekia prisiimti, apimtį ir pobūdį;
- kapitalo lygį, reikalingą tokiai rizikai prisiimti;
- veiksmus, kurių Bendrovė imsis siekdama pasiekti ir išlaikyti reikiamą rizikos ir kapitalo lygį.

ORSA procesas yra tinkamai integruotas į Bendrovės rizikos valdymo sistemą, kaip tai pavaizduota 4 grafike.

ORSA proceso rezultatai ir pagrindinės išvados yra apibendrinami metinėje ORSA ataskaitoje, kuri yra tvirtinama Bendrovės valdybos ir pateikiama Lietuvos bankui.

Bendrovė atliktu neplaninį savo rizikos ir mokumo vertinimą, jeigu būtų reikšmingai nukrypta nuo Rizikos Apetite patvirtintų limitų, pradėtų vykdyti naujos draudimo grupės veiklą ir kitais atvejais, paaiškėjus aplinkybėms, kurios gali turėti reikšmingos neigiamos įtakos Bendrovės mokumo pozicijai.

4 grafikas. Bendrovės ORSA proceso schema

Verslo planavimas, atsižvelgiant į strategiją

Remiantis Bendrovės strategija, rengiamas verslo planas, identifikuojamos pagrindinės rizikos, kurios gali kelti grėsmę Bendrovės verslo plane nustatytų tikslų pasiekimui. Vertinamos visos su Bendrovės veikla susijusios rizikos kategorijos: draudimo rizika, rinkos rizika, sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizika, likvidumo rizika, veiklos rizika, reputacinė rizika, tvarumo rizika ir išorės aplinkos rizikos.

Standartinės formulės tinkamumo vertinimas

Mokumo kapitalo reikalavimo skaičiavimui Bendrovė naudoja Mokumas II standartinę formulę. Standartinės formulės prielaidos ir jų atitikimas Bendrovės rizikos profiliui yra atliekamas kiekvienais metais, siekiant užtikrinti, kad Bendrovė atideda pakankamai kapitalo skirtingoms rizikoms.

Testavimas nepalankiausiomis sąlygomis

Testavimas nepalankiausiomis sąlygomis atliekamas bent kartą per metus siekiant nustatyti Bendrovės atsparumą tam tikriems nepalankiems pokyčiams ir apskaičiuoti kapitalo pakankamumą. Testavimo nepalankiausiomis sąlygomis scenarijai ir prielaidos peržiūrimi atsižvelgiant į Bendrovės verslo planavimo metu identifikuotas rizikas, siekiant tinkamai įvertinti su Bendrovės veikla susijusias rizikas bei jų galimą įtaką. Jei apskaičiavus įtaką Bendrovės finansiniams rodikliams nustatoma, kad nepalankiausių scenarijų padariniai gali daryti esminę įtaką Bendrovės veiklai, Bendrovės verslo planas ir strategija gali būti atnaujinami arba numatomi kiti kapitalo papildymo scenarijai.

Kapitalo pozicijos prognozės

Kapitalo prognozės ateinančiam laikotarpiui yra apskaičiuojamos rengiant Verslo planą. Pirmajam vertinimui pasitelkiamos pradinės ateinančių trejų metų prognozės prielaidos. Esant poreikiui kapitalo prognozės gali būti perskačiuojamos.

Verslo planas

Prognozuojama įmokų pagal draudimo produktus suma pateikia indikaciją apie verslo siekiamos prisiimti draudimo rizikos dydį. Numatomo augimo lygio ir portfelio struktūros pokyčiai yra laikomi strateginio planavimo proceso dalimi ir yra apskaičiuojami ateinančių trejų metų laikotarpiui Verslo plane. Pradinis verslo apimčių tikslas yra peržiūrimas ir tikslinamas atsižvelgiant į prognozuojamą turėti kapitalą, atitinkamus prognozuojamus kapitalo reikalavimus bei testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatus.

Kapitalo valdymo planas

Kapitalo valdymo plane pateikiama informacija apie Bendrovės kapitalo poziciją, nuosavų lėšų išleidimą ar išpirkimą ir įvertinama prognozuojama kapitalo pozicija vidutiniu laikotarpiu. T.y. Kapitalo valdymo plane pateikiama informacija apie:

- prognozuojamą kapitalo poziciją 3 metų laikotarpiui, įvertintą remiantis Verslo planu;
- poreikį atlaikyti galimą išorės įvykių poveikį, kaip numato testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatai;
- galimybę investuoti į naujus įsigijimus, operacijas ar pasinaudoti kitomis palankiomis aplinkybėmis;
- galimybę pritraukti papildomo kapitalo;
- galimybę imtis valdymo veiksmų siekiant sumažinti riziką.

Rizikų apetito limitų nustatymas

Remiantis prognozuotais rizikų kapitalo reikalavimų dydžiais, kapitalo valdymo ir verslo planais, taip pat testavimo nepalankiausiomis sąlygomis, peržiūrimi ir nustatomi rizikų limitai.

Savo rizikos ir mokumo ataskaitos peržiūra ir patvirtinimas

Atsižvelgiant į aukščiau minėtų etapų išvadas ir rezultatus, parengiama savo rizikos ir mokumo vertinimo ataskaita ir teikiama Bendrovės Valdybai peržiūrėti ir patvirtinti.

Bendrovės rizikos pagal nustatytus limitus stebėsena

Rizikos stebėseną vykdo visa Bendrovė, tačiau Rizikos valdymo funkcija vykdo visų nustatytų rizikų ir rizikos limitų pagal Rizikų Apetito sistemos rodiklius stebėseną. Detali informacija apie prisiimtos rizikos ir limitų palyginimą pateikiama ketvirtinėse ataskaitose Valdybai. Esant reikšmingiems nuokrypiams nuo Bendrovės patvirtinto verslo plano ar kapitalo valdymo plano, analizuojamas poreikis atlikti neeilinį testavimą nepalankiausiomis sąlygomis bei savo rizikos ir mokumo vertinimą.

B.4. Vidaus kontrolės sistema

Vidaus kontrolės sistema padeda įgyvendinti Bendrovės rizikos valdymo sistemą, joje nustatyti procesai ir sistemos, reikalingos vykdyti įstatymų ir teisės aktų reikalavimus, ir užtikrinti veiksmingą bei efektyvų strateginių tikslų vykdymą, įskaitant finansinės ir nefinansinės informacijos patikimumą ir prieinamumą.

Vidaus kontrolės sistema apima priežiūros, administracines ir apskaitos procedūras, organizacinę struktūrą, IT sistemų sprendimus, atitikties funkciją ir kitas kontrolės priemones (kontroles), padedančias įgyvendinti Bendrovės tikslus ir užtikrinančias Bendrovės saugumą ir stabilumą.

Pagrindiniai vidaus kontrolės sistemos tikslai yra šie:

- Bendrovės veikla grindžiama veiksmingu Bendrovės turto ir kitų išteklių naudojimu, siekiant užkirsti kelią galimiems Bendrovės nuostoliams;
- Bendrovės vidaus reikmėms naudojama finansinė ir nefinansinė informacija, taip pat priežiūros institucijoms ar kitoms šalims teikiama informacija yra patikima, tinkama ir teikiama laiku;
- Bendrovės veikla atitinka Bendrovės veiklos strategiją, taip pat atitinka Lietuvos įstatymus, kitus teisinius reikalavimus bei nustatytas vidaus procedūras.

Bendrovės vidinės kontrolės sistema sudaryta iš trijų kontrolių grupių, kurias sudaro šie pagrindiniai elementai:

- išankstinė vidaus kontrolė, kuria siekiama užkirsti kelią piktnaudžiavimams, išvengti veiklos klaidų, klaidinančių arba neteisingų duomenų įtraukimo į duomenų bazes, į apskaitą arba finansines ataskaitas. Išankstinę vidaus kontrolę sudaro:
  - politikų ir procedūrų nuostatos;
  - finansinių kontrolių sistema;
  - reikalavimų atitikties sistema;
  - deleguotų atsakomybių sistema;
  - IT ir operacijų vidinė kontrolė;
  - ataskaitų sistema.
- specialioji (momentinė) vidaus kontrolė, kurią vykdant atliekamas netikėtas atskirų procesų, operacijų, turto ar jo dalies patikrinimas operacijų metu arba tuoj pat jas atlikus.
- paskesnioji vidaus kontrolė, skirta piktnaudžiavimams, klaidoms, netikslumams, apgaulės atvejams, neteisingiems arba klaidinantiems duomenims, atsiradusiems apskaitoje arba finansinėse ataskaitose, šalinti ar ištaisyti. Paskesniąją vidaus kontrolę sudaro:
  - nuolatinė vidinė kontrolė;
  - žalų procesų ir valdymo kontrolė;
  - rizikos vertinimo proceso ir žalų proceso techninio audito sistema;
  - politikų įgyvendinimo įsivertinimas.

B.4.1. Pagrindinės funkcijos

Bendrovės valdymo sistemos dokumente išskirtos šios pagrindinės funkcijos:

- Atitikties;
- Vidaus audito;
- Aktuarinė;
- Rizikų valdymo (žr. B.3.1.7. Rizikos valdymo funkcija).

B.4.2. Atitikties funkcija

Atitikties funkcija yra viena iš pagrindinių funkcijų ir apima atitikties rizikų identifikavimą, vertinimą, stebėseną ir valdymą bei su tuo susijusį konsultavimą ir ataskaitų teikimą.

Asmenį, atsakingą, už atitikties funkcijos įgyvendinimą skiria ir atšaukia Bendrovės Valdyba. Atitikties funkcija yra tiesiogiai atskaitinga Valdybai.

Už Atitikties funkcijos įgyvendinimą yra atsakingas Teisės, atitikties ir rizikų valdymo departamento direktorius. Šią funkciją įgyvendinti jam padeda Teisės, atitikties ir rizikų valdymo departamento Atitikties pareigūnas – vyresnysis teisininkas bei Teisės departamento vadovas Estijos filiale, atsakingas už teisės ir atitikties funkcijų įgyvendinimą.

Atitikties funkcija priskiriama 2-ojo lygmens vidaus kontrolei ir yra atsakinga už efektyvios atitikties rizikos sistemos sukūrimą ir įgyvendinimą Bendrovėje.

Atitikties funkcijos tikslas yra užtikrinti, kad Bendrovės veikla atitiktų įstatymų, kitų teisės aktų ir Bendrovės vidaus dokumentų reikalavimus bei nustatytas PZU Grupės ir Bendrovės politikas bei elgesio standartus. Atitikties funkcija taip pat yra atsakinga už Atitikties rizikos nustatymą ir vertinimą.

Atitikties funkcija įgyvendinama atliekant:

- teisės aktų, Bendrovės įstatų, Bendrovės Stebėtojų tarybos ir Valdybos nutarimų, Generalinio direktoriaus įsakymų ir kitų vidaus teisės aktų laikymosi ir įgyvendinimo vertinimą ir patarimą Bendrovės Valdybai atitikties Draudimo įstatymui bei kitiems teisės aktams, priimtiems pagal 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (Mokumas II), Bendrovės vidaus teisės aktams klausimais;
- teisės aktų pasikeitimų stebėjimą ir galimo jų poveikio Bendrovei vertinimą, atitikties rizikos nustatymą ir vertinimą;
- Bendrovės veiklos atitikimo įstatymų, Bendrovės vidaus taisyklių ir elgesio standartų reikalavimams nustatymą ir vertinimą;
- atitikties kultūros stiprinimą ir skatinimą laikytis Bendrovės veiklą reguliuojančių teisės aktų reikalavimų;
- tinkamą Vidaus kontrolės sistemos rengimą bei įdiegimą Bendrovėje.

Atitikties politika yra pagrindinis dokumentas, apibrėžiantis atitikties valdymo sistemą Bendrovėje. Ši politika nustato Atitikties funkcijos teises, pareigas ir atsakomybę.

Atitikties priežiūros valdymas vykdomas vadovaujantis Atitikties priežiūros planu. Atitikties priežiūros plane nustatomi veiksmai, kurių turi būti imamasi siekiant užtikrinti atitiktį, apimamos visos Bendrovės veiklos sritys ir jų poveikis rizikai, susijusiai su teisės aktų laikymusi. Šis planas taip pat apima visus veiksmus, kurių Bendrovė imasi reaguojant į teisės aktų pažeidimus, įgyvendinimo bei veiksmingumo priežiūrą.

Atitikties funkcija ne rečiau kaip kas ketvirtį Bendrovės Valdybai teikia informaciją apie atitikties rizikos valdymą ir ne rečiau kaip vieną kartą per metus Bendrovės Valdybai teikia Atitikties ataskaitą, apimančią visą Bendrovės veiklą.

B.5. Vidaus audito funkcija

Vidaus audito funkcija (toliau – Vidaus auditas) - nepriklausoma, objektyvi bei teikianti patariamąjį pobūdį veiklą funkcija, kurios tikslas yra tobulinti įmonės operacinę veiklą, sukuriant jai pridėtinę vertę.

Vidaus audito funkcija atlieka nepriklausomą rizikos vertinimą, visų padalinių, produktų, sistemų, verslo procesų, rizikos valdymo procesų tyrimą tokiu periodiškumu, kuris priklauso nuo identifikuotų rizikos sričių ir realaus rizikos lygio, o taip pat nuo vidinės kontrolės svarbos ir veiksmingumo siekiant ją mažinti.

Vidaus audito nepriklausomumą garantuoja:

- Vidinio audito departamento funkcinė atskaitomybė Stebėtojų tarybai;
- Vidinio audito departamento teisė į objektyvų ir nepriklausomą audito apimtį nustatymą ir audito rezultatų pateikimą.

Vidinio audito departamentas informuoja Valdybos Pirmininką ir Stebėtojų tarybos pirmininką apie kiekvieną bandymą apriboti audito apimtį.

Vidaus audito funkcija savo veikloje vadovaujasi Tarptautiniais profesinės vidinio audito praktikos standartais.

Vidaus audito tikslas yra užtikrinti, kad:

- numatyti tikslai yra realizuojami, o visos realios rizikos, galinčios daryti įtaką procesams, kad šie nebus teisingai realizuojami, buvo identifikuotos;
- nuostatai, taisyklės ir procedūros, kurios kyla iš bendrai galiojančių teisės normų ar vidinių aktų, yra patvirtintos bei jų laikomasi;
- mechanizmai ir procedūros, sudarantys vidinės kontrolės sistemą yra adekvatūs identifikuotų rizikų atžvilgiu ir veiksmingi atsižvelgiant į teisingą Bendrovės veiklą, bei leidžia išvengti galimų problemų atsiradimą ir nustatyti neatitikimus bei minimizuoti nuostolius.

Vidaus auditai vykdomi vadovaujantis metiniu audito planu. Audito planas parengiamas remiantis reikšmingomis Bendrovės veiklos sritimis, įvertinant galimą poveikį rizikai. Vidaus audito planą tvirtina Bendrovės Stebėtojų taryba.

Vidaus auditas rengia rašytinę ataskaitą, kuri teikiama Bendrovės Valdybai ir Stebėtojų tarybai ne rečiau kaip kartą per metus. Ataskaitoje pateikiama informacija apie įvykdytus auditus ir jų išvadas bei vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemos vertinimus.

B.6. Aktuarinė funkcija

Už aktuarinės funkcijos įgyvendinimą Bendrovėje yra atsakingas vyriausiasis aktuaras. Vykdyti aktuarinę funkciją jam padeda jo pavaldume esantys Aktuarų skyriaus darbuotojai. Aktuarinę funkciją vykdančias asmenys turi aktuarinės ir finansų matematikos žinių bei yra sukaukę reikiamą profesinę patirtį atlikti pavestas užduotis pagal Mokumas II reikalavimus vadovaujantis profesiniais ir kitais veiklos standartais.

Išsilavinimo bei patirties reikalavimus vyriausiajam aktuarui nustato Bendrovės vadovo ir pagrindines funkcijas atliekančių asmenų tinkamumo eiti pareigas vertinimo politika. Konkrečios darbuotojų atsakomybės sritys yra apibrėžiamos pagal tarptautinėje praktikoje išskiriamas pagrindines aktuarinės veiklos kryptis – rezervavimo ir mokumo bei kainodaros. Tai padeda darbuotojams išvengti galimo interesų konflikto atliekant aktuarinės funkcijos užduotis.

Be atsiskaitymo Bendrovės Valdybai aktuarinės funkcijos veikla įmonėje yra prižiūrima Bendrovės komitetų, akcininkų, vidinių ir išorinių auditorių, taip pat Lietuvos banko.

Vadovaujantis Direktyvos 48 straipsniu, aktuarinės funkcijos pareigos Bendrovėje visų pirma apima techninių atidėjinių skaičiavimo koordinavimą. Koordinuodama ir skaičiuodama techninius atidėjinius Aktuarinė funkcija užtikrina, kad būtų naudojama tinkama metodika, modeliai ir prielaidos. Aktuarinė funkcija taip pat vertina su įverčiais, naudojamais skaičiuojant techninius atidėjinius, susijusį neapibrėžtumą, duomenų, naudojamų skaičiuojant techninius atidėjinius, kokybę, atlieka techninių atidėjinių patvirtinimą, lygindama tiksliausius įverčius su patirtimi, ir kitus su techniniais atidėjimais susijusius darbus.

Be šių, su techniniais atidėjimais susijusių, atsakomybių aktuarinė funkcija vertina bendros draudimo rizikos prisiėmimo politikos ir perdraudimo sutarčių tinkamumą. Aktuarinė funkcija taip pat prisideda prie veiksmingo rizikos valdymo sistemos įgyvendinimo, kiek tai yra susiję su rizikos modeliavimu, kuriuo grindžiamas mokumo kapitalo ir minimalaus kapitalo reikalavimų skaičiavimas, ir prie Bendrovės atliekamo savo rizikos ir mokumo vertinimo.

Vykdydama savo veiklą, aktuarinė funkcija glaudžiai bendradarbiauja su rizikos vertinimo, žalų, finansų, rizikos valdymo, IT ir kitų sričių specialistais, dalyvaudama paminėtų ir kitų Bendrovės komitetų veikloje, projektuose bei susitikimuose.

Aktuarinė funkcija reguliariai teikia medžiagą Kapitalo valdymo ir Rezervavimo komitetams bei atsiskaito Valdybai. Kartą per metus Valdybai yra pateikiama išsami Aktuarinės funkcijos ataskaita. Joje apžvelgiama aktuarinės funkcijos veikla ir rezultatai, nurodomi pastebėti trūkumai Bendrovėje ir pateikiamos rekomendacijos, kaip tie trūkumai galėtų būti ištaisyti. Aktuarinės funkcijos ataskaita taip pat yra teikiama ir Stebėtojų Tarybai.

B.7. Užsakomosios paslaugos

Bendrovės funkcijų, kurios yra Bendrovei svarbios ar esminės, perdavimas išorės paslaugų teikėjui yra laikomas Užsakomųjų paslaugų (angl. outsourcing) pirkimu, vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais, reglamentuojančiais užsakomųjų paslaugų susitarimų sudarymą, bei Lietuvos banko išaiškinimais, pateiktais finansų rinkos dalyviams.

Įgyvendinant Mokumas II bei Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus, užsakomųjų paslaugų pirkimas Bendrovėje aprašytas Veiklos rangos politikoje. Politikoje taip įgyvendinti EIOPA Naudojimosi užsakomosiomis paslaugomis, kurias teikia debesijos paslaugų teikėjai, gairių reikalavimai. 2022-03-23 Valdybos sprendimu Veiklos rangos politika papildyta reikalavimais, numatytais EIOPA Informacinių ir ryšių technologijų saugumo ir valdymo gairėse.

Dėl Bendrovės esminių ar svarbių funkcijų perdavimo išorės paslaugų teikėjui sprendimą priima Bendrovės Valdyba.

Vertinant potencialius paslaugų teikėjus atliekama išsami analizė (*due diligence*), kuri apima visos prieinamos informacijos apie paslaugų teikėją vertinimą, įskaitant, bet neapsiribojant:

- patirtį bei kompetenciją įgyvendinant ir vykdant perduotą veiklą per visą sutarties galiojimo laiką;
- finansinį patikimumą ir įsipareigojimų vykdymą net ir nepalankiomis sąlygomis;
- verslo kultūrą ir reputaciją, teisės aktų reikalavimų laikymąsi, pareikštus skundus ir vykstančius ar potencialius teismo procesus;
- saugumą ir vidaus kontrolę, audito vykdymą, atskaitomybę ir stebėjimo vykdymą, veiklos tęstinumo valdymą. Bendrovė turi įsitikinti, kad Paslaugų teikėjas turi galimybę tinkamai atskirti Bendrovės klientų informaciją, dokumentus, įrašus ir turtą nuo kitos Paslaugų teikėjo disponuojamos informacijos ar duomenų, siekiant išlaikyti Bendrovės klientų konfidencialumą, bei tinkamas priemones užtikrinti Bendrovės konfidencialios informacijos apsaugą. Pavyzdžiui, tais atvejais, kai Paslaugų teikėjas vykdo kelių draudimo bendrovių perduotas panašias funkcijas, turi būti pasitelktos efektyvios priemonės, kad būtų išvengta kelių bendrovių informacijos/dokumentų, įrašų ar turto supainiojimo;
- išorės veiksniai, tokius kaip valstybės, kurioje veikia Paslaugų teikėjas, politinė, ekonominė, socialinė ir teisinė aplinka bei kiti veiksniai, galintys turėti įtakos perduotų funkcijų tinkamam vykdymui;
- paslaugų teikėjo vykdomo jo darbuotojų įvertinimo ir atrankos lygį;
- veiksniai, galinčius lemti per didelę koncentraciją, jei pagal kelias sutartis Veiklos rangos paslaugas teikia vienas Paslaugų teikėjas.

Išsamią analizę atlieka Bendrovės Pirkimų padalinys kartu su Sutarties savininku (draudimo tarpininkavimo paslaugų atveju - Sutarties savininkas), Rizikos funkcija, ir, jei paslaugos teikiamos debesijos būdu, Kibernetinės saugos vadovu. Pirkimų padalinys kartu su Sutarties savininku (draudimo tarpininkavimo paslaugų atveju - Sutarties savininkas), Rizikos funkcija, ir, jei paslaugos teikiamos debesijos būdu, Kibernetinės saugos vadovu, išrenka paslaugų teikėją, kuriam bus perduotos Bendrovės esminės ar svarbios funkcijos arba veikla ir teikia pasiūlymą Bendrovės Valdybos tvirtinimui.

Bent kartą per metus arba kartą per sutarties galiojimo terminą, jeigu sutarties galiojimo terminas yra trumpesnis nei vieneri metai, Bendrovė atlieka paslaugų teikėjo pagal Užsakomųjų paslaugų sutartį vykdomos veiklos patikrą, kurios tikslas – nustatyti patiktų veiksmų vykdymo kokybę, atsižvelgiant į teisės aktų, Bendrovės vidaus tvarkų reikalavimus bei kitus Bendrovės reikalavimus, taikomus tokio pobūdžio veiksams. Ne rečiau kaip kartą per kalendorinius metus Bendrovės Valdybai pateikiama ataskaita apie Užsakomųjų paslaugų sutarčių vykdymą bei atliktas vidaus kontrolės ir nustatytus neatitikimus per praėjusius kalendorinius metus.

Siekiant sumažinti Užsakomųjų paslaugų sutarties nutraukimo arba paslaugų teikėjo likvidavimo riziką, Bendrovė išlaiko atitinkamą perduotos veiklos kontrolės lygį ir pasilieka teisę tam tikru mastu dalyvauti šioje veikloje, kad, susiklosčius minėtoms aplinkybėms, galėtų tęsti savo veiklos operacijas, nepatirdama didelių nuostolių ir nenutraukdama veiklos bei paslaugų teikimo savo klientams.

B.8. Kita informacija

B.8.1 Valdymo sistemos vertinimas

Bendrovės Valdymo sistemos peržiūrą atlieka Atitikties funkcija. Asmenys, atliekantys Valdymo sistemos peržiūrą, atsižvelgia į vidaus ir išorės veiksniai, kurie gali turėti įtakos Bendrovės valdymui. Atliktos peržiūros apimtis, rezultatai ir išvados dokumentuojami, Bendrovės Stebėtojų taryba ir Valdyba supažindinami su šia informacija. Bendrovės Valdyba tvirtina valdymo sistemos atliktą peržiūrą. Valdymo sistemos peržiūra atliekama ne rečiau kaip kartą per metus. Valdymo sistemos peržiūra už 2022 m. yra atlikta bei 2023 m. vasario 22 d. patvirtinta AB „Lietuvos draudimas“ valdybos posėdžio sprendimu Nr. 22.

C. RIZIKOS POBŪDIS

Pagrindinės rizikos kategorijos, kurias apima Bendrovėje taikoma rizikos valdymo sistema, yra draudimo, rinkos, kredito, koncentracijos, operacinė ir atitikties. Be pagrindinių rizikos kategorijų Bendrovė vykdo ir reputacinės, strateginės, tvarumo bei išorinės (angl. emerging) rizikų stebėseną.

Draudimo rizika yra pati reikšmingiausia Bendrovės rizika, tačiau vykdydama įprastą ir investicijų valdymo veiklą, Bendrovė susiduria su įvairia finansine rizika, įskaitant kredito riziką, likvidumo riziką ir rinkos riziką. Bendrovės vadovybė, nustatydamą prisiimamos rizikos ribas, siekia minimizuoti galimą neigiamą finansinės rizikos poveikį Bendrovės finansiniams veiklos rezultatams.

C.1. Draudimo veiklos rizika

Draudimo veiklos rizika – tai nuostolių rizika, kuri apibrėžiama kaip galima žala dėl netinkamų kainodaros prielaidų arba kaip neigiamas draudimo techninių atidėjinių vertės pokytis dėl netinkamų atidėjinių formavimo prielaidų.

Pagal Mokumas II standartinę formulę išskiriami tokie Bendrovei aktualūs draudimo veiklos rizikos moduliai ir submoduliai:

1. ne gyvybės draudimo veiklos rizikos modulis:
  - įmokų ir rezervų submodulis;
  - katastrofų rizikos submodulis;
  - galiojimo pabaigos rizikos submodulis.
2. sveikatos draudimo veiklos rizikos modulis:
  - sveikatos draudimo, apskaičiuojamo pagal nepanašius į gyvybės draudimo metodus, veiklos rizikos submodulis;
    - įmokų ir rezervų sub-submodulis;
    - galiojimo pabaigos rizikos submodulis.
  - katastrofų rizikos submodulis;
3. gyvybės draudimo veiklos rizikos modulis:
  - ilgaamžiškumo rizikos submodulis;
  - išlaidų rizikos submodulis;
  - tikslinimo rizikos submodulis.

C.1.1. Draudimo rizikos matavimas ir vertinimas

Bendrovės Draudimo rizikos politika nustato reikalavimus efektyviam draudimo rizikos valdymui, įskaitant rizikos identifikavimą, matavimą ir vertinimą bei priežiūrą ir kontrolę.

Draudimo veiklos rizikos stebėseną ir kontrolę vykdoma vadovaujantis patvirtinta draudimo rizikos rodiklių sistema, kuri padeda laiku įvertinti draudimo rizikos lygio pokyčius ir veiksnius, kurie gali turėti įtakos Bendrovės draudimo rizikos lygiui. Tikrinama, ar draudimo veiklos rizikos lygis neviršija nustatyto priimtino draudimo veiklos rizikos lygio. Draudimo rizikos valdymui ir stebėjimui Bendrovė yra nusistačiusi rizikos profilio limitus pagal standartinės formulės rizikų kapitalo reikalavimų bei papildomus pagrindinius draudimo rizikos rodiklius.

Lentelėje apačioje pateikiamas Bendrovės draudimo veiklos rizikos kapitalo reikalavimas pagal submodulius:

Draudimo veiklos rizikos kapitalo reikalavimas	2022	2021
Ne gyvybės draudimo veiklos rizika	67.520	57.450
Įmokų ir rezervų rizika	65.968	56.270
Katastrofų rizika	5.7073	3.989
Galiojimo pabaigos rizika	3.766	2.469
Diversifikacija	(7.287)	(5.277)
Sveikatos draudimo veiklos rizika	7.309	6.156
Sveikatos draudimo veiklos rizika (pagal nepanašius į gyvybės draudimo metodus)	7.217	6.073
Įmokų ir rezervų rizika	7.089	5.946
Galiojimo pabaigos rizika	1.357	1.233
Diversifikacija	(1.229)	(1.106)
Katastrofų rizika	336	305
Diversifikacija	(245)	(222)
Gyvybės draudimo veiklos rizika	837	1.307
Ilgamžiškumo rizika	636	1.014

Tikslinimo rizika	404	609
Išlaidų rizika	5	-
Diversifikacija	(209)	(316)

6 lentelė. Bendrovės draudimo veiklos rizikos kapitalo reikalavimai

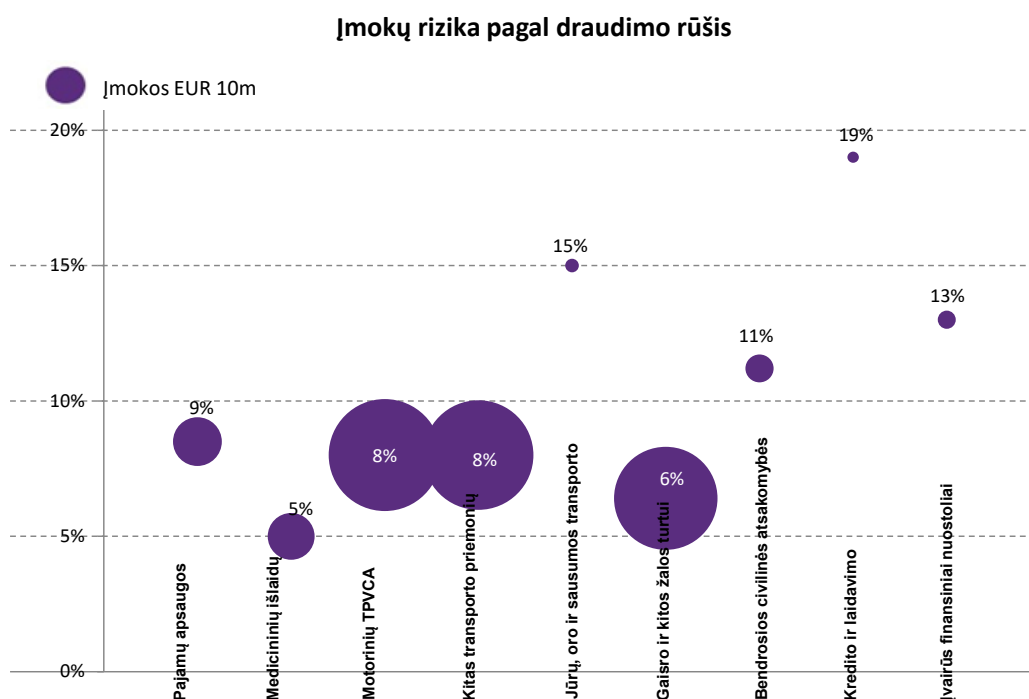
Ne gyvybės draudimo ir sveikatos rizikų įmokų ir rezervų subrizika išaugo lyginant su ankstesniu laikotarpiu dėl reikšmingai padidėjusių pardavimo apimčių ir numatomų išmokų atidėjinio augimo. Galiojimo pabaigos subrizikos pokyčius lėmė didėjantis Bendrovės prognozuojamas pelningumas lyginant su ankstesniu laikotarpiu. Ne gyvybės katastrofų subrizika padidėjo keliose perdraudimo programose pasikeitus pasiliekomos rizikos daliai ir dėl vienos iš Bendrovės turto perdraudimo programų atitaisymo kainos pasikeitimo. Gyvybės draudimo veiklos subrizika reikšmingai mažėjo dėl visus metus augusios nerizikingų palūkanų normų struktūros pagal terminą, su kuria susijęs tiksliausias įvertis anuitetams pagal ne gyvybės draudimo sutartis.

Nepaisant nereikšmingumo, 2022 metų pabaigoje įsivertinta gyvybės draudimo veiklos išlaidų subrizika.

Įmokų rizika

Draudimo rūšies santykinis rizikingumas yra nustatomas pagal Mokumas II standartinės formulės įmokų rizikos standartinius nuokrypius.

Didžiausi Bendrovės portfeliai yra sausumos transporto draudimo bei gaisro ir kitos žalos turtui draudimo rūšys. 5 grafikas vaizduoja portfelių dydžių ir jų standartinių nuokrypių sąsajas.

5 grafikas. Bendrovės įmokų rizikos standartiniai nuokrypiai

Kredito ir laidavimo, jūrų, oro ir sausumos transporto, įvairių finansinių nuostolių ir bendrosios civilinės atsakomybės draudimo rūšys dėl jų pobūdžio yra labiau rizikingos negu sausumos transporto ir turto. Kaip rodo 5 grafikas, Bendrovės draudimo apimtys rizikingose draudimo rūšyse yra mažos.

Bendrovės rizikos profilio atitikimas standartinės formulės prielaidoms yra analizuojamas Savo rizikos ir mokumo vertinimo (ORSA) proceso metu.

Rezervų rizika

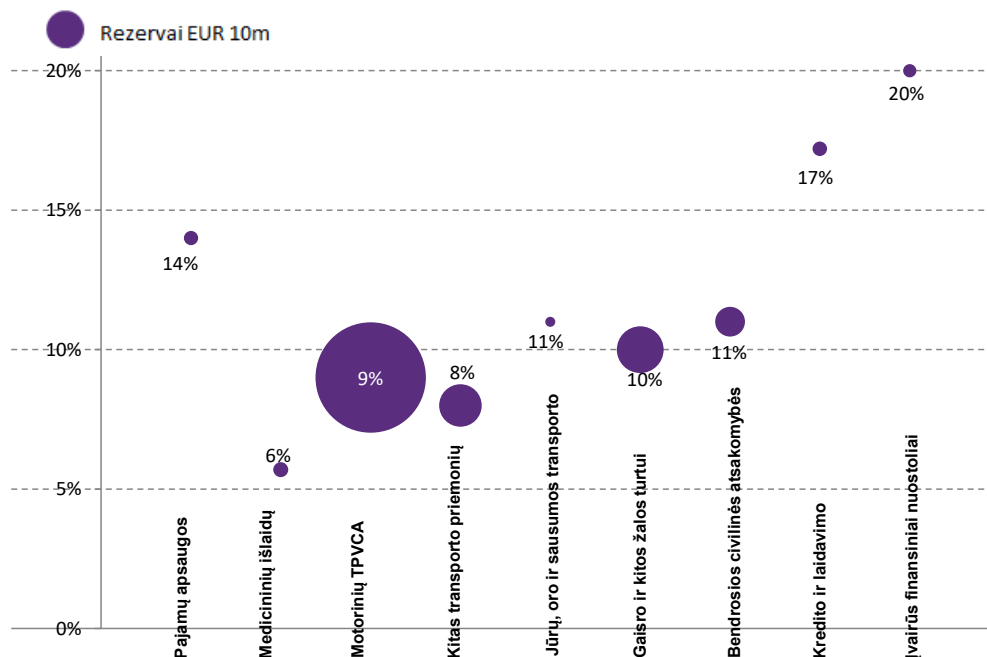
Rezervavimas yra viena iš pagrindinių Bendrovės veiklų. Rezervavimo rizikos valdymą ir taikomus rezervų nustatymo metodus apibrėžia Bendrovės Rezervavimo politika ir TFAS bei Mokumas II techninių atidėjinių metodikos.

Rezervavimo rizika pasireiškia išaiškėjus, jog techniniai atidėjiniai buvo nepakankami. Todėl įvairūs klausimai, susiję su TFAS techniniais atidėjiniais, yra reguliariai aptariami Bendrovės Rezervavimo komitete, o Mokumas II techninių atidėjinių klausimus nagrinėja Kapitalo valdymo komitetas.

Rezervų rizika Mokumas II standartinėje formulėje yra išreikšta kintamumo parametru.

6 grafikas rodo Bendrovės neto numatomų išmokų tiksliausio įverčio ir atitinkamų standartinių nuokrypių pasiskirstymą pagal draudimo rūšis.

Rezervų rizika pagal draudimo rūšis

6 grafikas. Bendrovės rezervų rizikos standartiniai nuokrypiai

Grafikas viršuje rodo, kad 97% Bendrovės numatomų išmokų tiksliausio įverčio standartinėje formulėje yra taikomas kintamumo parametras nuo 5% iki 11%. Didesni standartiniai nuokrypiai taikomi mažą numatomų išmokų tiksliausio įverčio dalį sudarančioms draudimo rūšims.

Informacija apie techninių atidėjinių neapibrėžtumo lygio analizę yra pateikiama D.2.4. skyriuje.

Be rizikos profilio limitų, Bendrovė papildomai stebi šiuos pagrindinius draudimo rizikos rodiklius (KRI):

- kombinuotą rodiklį (COR);
- rezervų pakankamumo rodiklį;
- draudimo portfelių klasifikavimą pagal rezultatus.

Kombinuotas rodiklis skaičiuojamas žalos ir išlaidas dalinant iš uždirbtų įmokų bei yra vienas iš pelningumo matų. Kombinuotas rodiklis skaičiuojamas ir stebimas kiekvieną mėnesį.

Rezervų pakankamumo rodiklis skaičiuojamas kaip dabartinių rezervų už praėjusius metus ir išmokėtų žalų sumos santykis su rezervų suma praėjusių metų pabaigai. Rodiklis skaičiuojamas ir stebimas kartą per ketvirtį siekiant užtikrinti, kad Bendrovės numatomų išmokėjimų techninis atidėjiny yra pakankamas įvykdyti prisiimtus įsipareigojimus.

Siekiant tinkamai įvertinti atskirų produktų rizikas, draudimo portfeliai yra klasifikuojami atsižvelgiant į prisiimtas rizikas bei vykdomus planus.

Bendrovės stebimi pagrindiniai draudimo rizikos rodikliai 2022 metais buvo Bendrovei priimtinaame lygyje.

C.1.2. Draudimo rizikos valdymas

Bendrovė draudimo riziką valdo stebėdama rizikos profilio, rizikos tolerancijos limitus ir pagrindinius rizikos rodiklius. Jei stebimų limitų ar rodiklių panaudojimas viršija Bendrovės nusistatytą priimtina lygį, Bendrovė gali imtis atitinkamų veiksmų:

- nebeplatinti produkto;
- peržiūrėti produkto kainodarą;
- įsigyti papildomą perdraudimą.

C.1.2.1. Perdraudimas

Bendrovė draudimo riziką valdo prisiimtus įsipareigojimus perdrausdama kitose draudimo / perdraudimo įmonėse. Perdraudimo tikslas – parinkti ir įgyvendinti perdraudimo programas, užtikrinančias kiekvienos draudimo rūšies saugų vykdymą, sumažinti prisiimamą riziką bei sustiprinti Bendrovės finansinius pajėgumus ir patikimumą. Perdraudimo tikslas gali būti nuostolių dėl prisiimtos draudimo rizikos sumažinimas, turimo kapitalo efektyvesnis naudojimas ar galimybės prisiimti kitas draudimo rizikas išplėtimas. Pasirinkdama perdraudiką Bendrovė vadovaujasi saugaus, skaidraus, patikimo ir apdairaus valdymo principais.

Bendrovės prisiimtų draudimo rizikų valdymui Bendrovė naudoja automatinio (obligatorinio) ir fakultatyvinio perdraudimo sutartis. Obligatorio perdraudimo programų tikslas yra suteikti Bendrovei galimybę prisiimti absoliučią daugumą rizikų bei optimizuoti fakultatyvinio perdraudimo poreikį. Perdraudimo programų limitai nustatomi atsižvelgiant į stambių rizikų skaičių ir dydį bei įvertinant galimą žalų akumuliaciją. Akumuliacijos modeliavimui Bendrovė, pritraukdama išorinius partnerius, siekia

pasitelkti užsienio ekspertų geriausią patirtį ir kompetenciją. Bendrovė, įvertindama rizikos bei ekonominius kriterijus, siekia visose obligatorinio perdraudimo programose turėti automatinius perdraudikų limito atstatymus.

Bendrovės perdraudimo programa ir strategija peržiūrima kiekvienais metais. Siekiant išlaikyti atitinkamą rizikos lygį, Bendrovė reguliariai stebi ir vertina perdraudimo programos pokyčių poreikį.

Perdraudimo programų limitai ir Bendrovės pasiliekomos rizikos dalys nustatomi įvertinant Bendrovės rizikos apetitą bei atitinkamų draudimo produktų portfelių struktūrą, Bendrovės Operacinį planą bei Aktuarinės funkcijos rekomendacijas. Bendrovė siekia užsitikrinti perdraudimo limitų įsigijimą optimaliomis sąlygomis. Visos perdraudimo programos atnaujinamos kiekvienais metais. Atnaujinant perdraudimo programas, jų limitai ir Bendrovės pasiliekomos rizikos dalys peržiūrimi atsižvelgiant į realius poreikius.

C.2. Rinkos rizika

Bendrovė vykdydama investavimo veiklą susiduria su rinkos rizika.

Rinkos rizika – nuostolių arba nepalankių finansinės padėties pokyčių rizika, atsirandanti tiesiogiai ar netiesiogiai dėl turto, įsipareigojimų ir finansinių priemonių rinkos kainų lygių svyravimo ir nepastovumo.

Bendrovė susiduria su šiomis rinkos rizikos subkategorijomis:

- palūkanų normos rizika;
- nuosavybės vertybinių popierių rizika;
- turto rizika;
- skirtumo rizika;
- koncentracijos rizika;
- valiutos kurso rizika.

C.2.1. Rinkos rizikos matavimas, vertinimas ir valdymas

Bendrovės Rinkos rizikos valdymo politika nustato reikalavimus rinkos rizikos valdymui, taip pat pagrindinius reikalavimus rinkos rizikos nustatymui, vertinimui, ataskaitų teikimui ir valdymo veiksmams, nurodoma kaip Bendrovė atsižvelgia į tvarumo veiksnius.

Rinkos rizikos stebėseną ir kontrolę vykdoma vadovaujantis patvirtinta rinkos rizikos rodiklių ir limitų sistema, kuri padeda laiku įvertinti rinkos rizikos lygio pokyčius ir veiksnius, kurie gali turėti įtakos Bendrovės rinkos rizikos lygiui. Tikrinama, ar rinkos rizikos lygis neviršija nustatyto priimtino rinkos rizikos lygio. Rinkos rizikos valdymui ir stebėjimui Bendrovė yra nusistačiusi rizikos profilio ir rizikos tolerancijos limitus pagal standartinės formulės rizikų kapitalo reikalavimus bei papildomus pagrindinius rinkos rizikos rodiklius ir limitus.

Lentelėje pateikiamas Bendrovės rinkos rizikos kapitalo reikalavimas pagal submodulius:

Rinkos rizikos kapitalo reikalavimas	2022	2021
Palūkanų normos rizika	8.617	6.932
Nuosavybės VP rizika	3.478	4.568
Turto rizika	7.269	5.489
Skirtumo rizika	8.416	11.681
Koncentracijos rizika	6.212	8.527
Valiutos kurso rizika	1.311	1.166
Diversifikacija	(15.016)	(15.823)
Kapitalo reikalavimas	20.286	22.540

7 lentelė. Bendrovės rinkos rizikos kapitalo reikalavimai

Pagrindinės Bendrovės rizikos pagal kapitalo reikalavimą yra palūkanų normos, nekilnojamo turto, skirtumo ir koncentracijos rizikos. Didžiajai daliai Bendrovės turimų kolektyvinio investavimo subjektų taikomas skaidrumo metodas, todėl šios investicijos daro įtaką visų rinkos rizikos (išskyrus nekilnojamo turto) submodulių rezultatams.

2022 m. investicinio portfelio vertė (išskyrus nekilnojamo turto) mažėjo dėl didėjančių palūkanų normų. Bendrovė 2022 m. laikėsi konservatyvaus investavimo principų bei reagavo į besikeičiančią rinkoje situaciją. Bendrovė investavimo į trumpesnės trukmės investicijas, išsipirkus rizikingesnėms investicijoms pinigų perinvestavo į saugesnes, investicijų vertė mažėjo – visa tai lėmė skirtumo rizikos kapitalo reikalavimo sumažėjimą. 2022 m. buvo pagerinta investicinio portfelio diversifikacija, o taip pat mažėjanti investicijų vertė prisidėjo prie koncentracijos rizikos kapitalo reikalavimo sumažėjimo. Palūkanų normos rizikos kapitalo reikalavimas padidėjo dėl didėjusių palūkanų normų. Turto rizika didėjo dėl padidėjusių investicijų į B10 projektą.

Nuosyvės vertybinių popierių rizika mažėjo dėl turto vertės sumažėjimo bei simetrinio tikslinimo, kurį kas mėnesį skelbia EIOPA, sumažėjimo.

Vertinant rinkos riziką pagal standartinę formulę bei investicijoms į kolektyvinio investavimo subjektus pritaikius skaidrumo metodą, finansinio turto pasiskirstymas kiekviename rinkos rizikos submodulyje pateiktas lentelėje žemiau:

2022	Vyriausybės skolos vertybiniai popieriai	Įmonių skolos vertybiniai popieriai	Nuosavybės vertybiniai popieriai	Kolektyvinio investavimo subjektai	Nekilnojamas turtas	Perdraudimo techniniai atidėjimai	Iš viso
Palūkanų normos rizika	260.979	37.995	-	9.698	-	13.352	322.024
Nuosavybės vertybinių popierių rizika	-	-	2.426	4.609	1.425	-	8.459
Turto rizika	-	-	-	-	29.075	-	29.075
Skirtumo rizika	90.617	37.995	-	9.698	-	-	138.310
Koncentracijos rizika	260.979 ²	37.995	2.426	14.305	26.943	-	342.648

2021	Vyriausybės skolos vertybiniai popieriai	Įmonių skolos vertybiniai popieriai	Nuosavybės vertybiniai popieriai	Kolektyvinio investavimo subjektai	Nekilnojamas turtas	Perdraudimo techniniai atidėjimai	Iš viso
Palūkanų normos rizika	262.585	28.734	-	20.648	-	15.057	327.024
Nuosavybės vertybinių popierių rizika	-	-	2.571	4.893	1.579	-	9.043
Turto rizika	-	-	-	-	21.958	-	21.958
Skirtumo rizika	105.243	28.734	-	10.209	-	-	144.187
Koncentracijos rizika	262.585	28.734	2.571	25.541	19.859	-	339.290

8 lentelė. Finansinio turto pasiskirstymas pagal rizikos submodulius

Be rizikos profilio ir rizikos tolerancijos limitų Bendrovė papildomai stebi šiuos pagrindinius rinkos rizikos rodiklius (KRI) ir limitus:

- investavimo limitų sistemą;
- maksimalų sukauptą nuostolį;
- turto ir įsipareigojimų neatitikimą.

Toliau apžvelgiami pagrindiniai rizikos rodikliai (KRI) ir limitai.

Investavimo limitų sistema yra sudėtinė Rinkos rizikos valdymo strategijos dalis, nustatanti Bendrovės leidžiamų finansinių priemonių tipus ir jų diversifikavimo limitus, likvidumo reikalavimą bei sandorių šalies rizikos ribas remiantis išorinių kredito reitingų agentūrų vertinimais.

Bendrovė taip pat stebi sukauptą nuostolį. Maksimalaus sukaupto nuostolio limitas nustatytas atsižvelgiant į Bendrovei priimtina lygį. Jei pasiekama maksimalaus nuostolio limito riba, Bendrovės vadovybė priima sprendimus dėl tolesnių veiksmų atsižvelgiant į aplinkybes, kurios darė įtaką nuostolio atsiradimui. Pastebima, kad investicijų vertės mažėjimas darė įtaką tik Mokumas II nuosavoms lėšoms, papildomo nuostolio dėl to nesusidarė, nes Bendrovė investicijas laiko iki išpirkimo.

Turto ir įsipareigojimų valdymo sistema yra sudėtinė Rinkos rizikos valdymo strategijos dalis, apibrėžianti Bendrovės turto ir įsipareigojimų valdymo metodus. Turto ir įsipareigojimų valdymas Bendrovėje yra nuolatinis procesas. Turto ir įsipareigojimų neatitikimai daugiausia atsiranda valiutų, terminų ir palūkanų srityse. Valiutų neatitikimas atsiranda, kai turtas ir įsipareigojimai

² Tiek į 2022, tiek į 2021 m. koncentracijos rizikos vyriausybės skolos vertybinių popierių sumą įtraukiamos visos pozicijos, įskaitant Europos Sąjungos valstybių narių pozicijas, išreikštos nacionaline valiuta, kurioms taikomas 0% rizikos koeficientas.

yra pasirašyti skirtingomis valiutomis. Terminų neatitikimas atsiranda, kai įsipareigojimų pinigų srantai pasiskirstę skirtingu laikotarpiu nei atitinkamų investicijų pabaigos terminai.

Bendrovės stebimi pagrindiniai rinkos rizikos rodikliai 2022 metais buvo Bendrovei priimtiname lygyje.

Bendrovė išsikėlė tikslą didinti investicijų dalį į tvarias, į kovą su klimato kaita ir perėjimą prie švarios energijos investicijas.

Toliau pateikiama atskirų rizikos subkategorijų mokumo kapitalo reikalavimo pokyčiai ataskaitiniu laikotarpiu bei kita susijusi informacija.

C.2.1. Palūkanų normos rizika

Palūkanų normos rizika suprantama kaip tikimybė patirti nuostolius pasikeitus finansinių priemonių ar turto vertei ar svyruojant dabartinei prognozuojamų įsipareigojimų pinigų srautų vertei, pasikeitus rinkos palūkanų normų struktūros pagal terminą ar palūkanų normų nepastavumo.

Palūkanų normos kapitalo reikalavimas yra skaičiuojamas kaip kapitalo įtaka padidėjus ar sumažėjus palūkanų normoms, o bendras kapitalo reikalavimas paskaičiuojamas kaip didesnis dydis palūkanų normų padidėjimo ar sumažėjimo atveju.

Palūkanų normos rizikos kapitalo reikalavimas	2022	2021
Palūkanų normų padidėjimo įtaka	8.617	6.932
Palūkanų normų sumažėjimo įtaka	0	362

9 lentelė. Palūkanų normos rizikos kapitalo reikalavimai

2022 metais didžiausią įtaką palūkanų normos rizikos kapitalo reikalavimo pokyčiui turėjo palūkanų normos struktūros pagal terminą didėjimas. Palūkanų normos rizikos kapitalo reikalavimas 2022 m. siekė 8.617 tūkst. eurų (2021 m – 6.932 tūkst. eurų).

Palūkanų normos rizika apima visą su palūkanų norma susijusį turtą ir techninius atidėjinius. Investicijos į kolektyvinius investavimo subjektus taikant skaidrumo metodą taip pat įtraukiamos skaičiuojant palūkanų normos rizikos kapitalo reikalavimą ir jo atitikimą Rizikos apetito limitams.

C.2.2. Nuosavybės vertybinių popierių rizika

Nuosavybės vertybinių popierių rizika suprantama kaip tikimybė patirti nuostolius pasikeitus turto, įsipareigojimų ir finansinių priemonių vertei dėl akcijų rinkos kainų ar jų svyravimų.

Nuosavybės vertybinių popierių rizikos kapitalo reikalavimas skaičiuojamas 1 ir 2 tipo nuosavybės vertybiniais popieriais, taikant standartinį nuosavybės vertybinių popierių rizikos submodulį ir lygus nuosavų lėšų nuostoliui, kuris būtų patirtas šiais momentinio sumažėjimo atvejais: 1 tipo nuosavybės vertybiniais popieriais taikant 39 proc. momentinį vertės sumažėjimą ir simetrinį tikslinimą bei 2 tipo nuosavybės vertybiniais popieriais taikant 49 proc. momentinį vertės sumažėjimą ir simetrinį tikslinimą.

1 tipo nuosavybės vertybinius popierius sudaro nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į valstybių, kurios yra Europos ekonominės erdvės arba Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos narės, reguliuojamų rinkų biržų prekybos sąrašus. 2 tipo nuosavybės vertybinius popierius sudaro nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į valstybių, kurios nėra Europos ekonominės erdvės arba Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos narės, biržų prekybos sąrašus, nebiržiniai nuosavybės vertybiniai popieriai, biržos prekės, kitos alternatyvios investicijos ir netiesioginės pozicijos.

Atliekant simetrinį standartinio nuosavybės vertybinių popierių kapitalo poreikio patikslinimą naudojamas EIOPA patvirtintas dydis, nustatytas remiantis dabartinio atitinkamų vertybinių popierių kainų lygio indekso ir tų kainų per atitinkamą laikotarpį indekso svertinio vidurkio funkcija, kaip tai apibrėžta EIOPA metodologijoje. Simetrinis tikslinimas negali būti mažesnis negu – 10 proc. ir didesnis negu 10 proc.

Nuosavybės vertybinių popierių rizikos kapitalo reikalavimas	2022	2021
1 tipo pozicijų kapitalo reikalavimas po momentinio ir simetrinio įvertinimų	873	1.179
2 tipo pozicijų kapitalo reikalavimas po momentinio ir simetrinio įvertinimų	2.775	3.617
Diversifikacija	(170)	(228)
Kapitalo reikalavimas	3.477	4.568

10 lentelė. Nuosavybės vertybinių popierių rizikos kapitalo reikalavimai

1 tipo pozicijų kapitalo reikalavimas skaičiuojamas nuosavybės vertybiniais popieriais, išskyrus vertybiniais popieriais, priskirtiems prie 2 tipo pozicijų. 2 tipo pozicijų kapitalo reikalavimas skaičiuojamas investicijoms į kolektyvinio investavimo subjektus, kuriems nėra taikomas skaidrumo vertinimo metodas, bei naudojamų automobilių vertei. Kapitalo reikalavimas abejoms pozicijoms mažėjo dėl sumažėjusios turto vertės dėl augančių palūkanų normų ir mažėjančio EIOPA patvirtinto dydžio - kapitalo poreikio simetrinio patikslinimo, kuris 2022 m. pabaigoje sudarė -3,02% (2021 m. – 6,88%).

Bendrovė strateginių investicijų į susijusias įmones neturėjo.

C.2.3. Turto rizika

Turto rizika suprantama kaip tikimybė patirti nuostolius pasikeitus turto, įsipareigojimų ir finansinių priemonių vertei dėl nekilnojamojo turto rinkos kainų ar jų svyravimų.

Turto rizikos kapitalo reikalavimas yra lygus skirtumui tarp nuosavų lėšų ir momentinio 25 proc. nekilnojamo turto vertės pokyčio.

Turto rizikos kapitalo reikalavimas	2022	2021
Nekilnojamo turto savo reikmėms kapitalo reikalavimas	6.894	5.114
Investicinio turto kapitalo reikalavimas	375	375
Kapitalo reikalavimas	7.269	5.489

11 lentelė. Turto rizikos kapitalo reikalavimai

Bendrovės nekilnojamo turto pozicijas sudaro nuosavoms reikmėms naudojamas ir investicinis turtas. Mokumo II skaičiavimams nekilnojamo turto vertė pateikiama tikrąja verte. Investicinio turto vertinimas buvo atliktas 2022 m. gruodžio 19 d.

C.2.4. Skirtumo rizika

Skirtumo rizika suprantama kaip tikimybė patirti nuostolius dėl palūkanų normų pokyčio ir jų poveikio įtakos turto ir įsipareigojimų būsimų pinigų srautų neatitikimui laiko atžvilgiu.

Skirtumo rizikos kapitalo reikalavimas apskaičiuojamas kaip obligacijų skirtumų įtakos rezultatas, atsižvelgiant į obligacijų trukmę bei tarptautinių kredito reitingų vertinimo agentūrų nustatytus kredito reitingus. Turto vertės, kurios generuoja skirtumo riziką, mažėjo, nes 2022 m. didėjo palūkanų normos bei investuota į trumpesnės trukmės investicijas (siekiant išvengti papildomos rizikos). Bendrovės Europos ekonominės erdvės valstybių vyriausybių obligacijų, kurios išleistos kita Europos ekonominės erdvės valstybės valiuta nei nacionaline valiuta, vertė 2022 m. pabaigoje siekė 90,6 mln. eurų (2021 m. – 105,2 mln. eurų), tuo tarpu įmonių obligacijų vertė augo ir sudarė 38,0 mln. eurų (2021 m.- 28,7 mln. eurų). Investicijos į kolektyvinius investavimo subjektus taikant skaidrumo metodą taip pat įtraukiamos skaičiuojant skirtumo rizikos kapitalo reikalavimą.

Obligacijų reitingas	Kapitalo reikalavimas 2022	Modifikuota trukmė
AAA	-	-
AA	-	-
A	1.084	2,4
BBB	5.212	2,5
BB	846	2,1
B	52	1,6
CCC	1	2,1
Reitingo neturi	1.220	1,9
Iš viso:	8.416	

Obligacijų reitingas	Kapitalo reikalavimas 2021	Modifikuota trukmė
AAA	-	-
AA	-	-
A	1.466	3,0
BBB	7.319	3,2
BB	1.294	2,2
B	91	1,6
CCC	-	-

Reitingo neturi	1.511	2,2
Iš viso:	11.681	

12 lentelė. Skolos vertybiniai popieriai pagal reitingus 2022 ir 2021 metais.

C.2.5. Koncentracijos rizika

Rizika, kylanti dėl turto portfelio diversifikacijos trūkumo arba dėl didelės sandorio šalies rizikos, įskaitant vieno emitento vertybinius popierius, verslo partnerius ar skolininkus, yra traktuojama kaip koncentracijos rizika.

Bendrovės pozicijos, išskyrus Europos ekonominės erdvės valstybių vyriausybių obligacijas bei vieną įmonių obligaciją, neviršija santykinų pozicijų ribų, nuo kurių skaičiuojamas šio rizikos kapitalo reikalavimas. Pastebėtina, kad Bendrovė didino investicinio portfelio diversifikaciją, taip pat mažėjo turto vertė, todėl atitinkamai koncentracijos rizikos kapitalo reikalavimas mažėjo. 2021 m. koncentracijos rizikos kapitalo reikalavimas sudarė 8.527 tūkst. EUR, o 2022 m. pabaigai – 6.212 tūkst. EUR.

C.2.6. Užsienio valiutos rizika

Valiutos kurso rizika suprantama kaip tikimybė patirti nuostolius pasikeitus turto, įsipareigojimų ir finansinių priemonių vertei dėl valiutos keitimo kurso ar jo svyravimų.

Euras yra dominuojanti valiuta vertinant Bendrovės turto ir įsipareigojimų straipsnius. Valiutos kurso rizika Bendrovėje atsiranda vertinant valiutines pozicijas į kolektyvinius investavimo subjektus taikant skaidrumo metodą bei išskiriant draudimo įsipareigojimus užsienio valiuta. Būtent draudimo įsipareigojimų vertė užsienio valiuta 2022 m. pabaigai buvo didesnė negu 2021 m.

Valiutos kurso rizikos kapitalo reikalavimas	2022	2021
Kapitalo reikalavimas valiutos kursui padidėjus (susumuojant visų valiutų įtaką)	1.311	1.166
Kapitalo reikalavimas valiutos kursui sumažėjus (susumuojant visų valiutų įtaką)	0	0
Kapitalo reikalavimas	1.311	1.166

13 lentelė. Valiutos kurso rizikos kapitalo reikalavimai

Valiutos rizikos kapitalo reikalavimas kito dėl valiutos pozicijų pasikeitimo investicijose, vertinamose skaidrumo metodu.

C.3. Kredito rizika

Kredito rizika – nuostolių arba nepalankių finansinės padėties pokyčių rizika, atsirandanti dėl vertybinių popierių emitentų, sandorio šalių ir kitų skolininkų, kurie turi įtakos Bendrovei, mokumo būklės pokyčių ir pasireiškianti kaip sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizika, ypač dėl pagrįstų bankrotų atvejų, skirtumo rizikos (angl. spread risk) arba rinkos rizikos koncentracijos.

Informacija apie skirtumo riziką yra pateikta C.2.4. Skirtumo rizika skyriuje, apie rinkos rizikos koncentraciją – C.2.5. Koncentracijos rizika skyriuje.

Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizika – nuostolių dėl sandorio šalies ar debitorių įsipareigojimų nevykdymo arba jų finansinės būklės blogėjimo per ateinančius 12 mėnesių rizika.

Kredito rizikos valdymas apima:

- rizikos, susijusios su atskiru ūkio subjektu, subjektų grupe, sektoriaus ar šalies, ribų nustatymą;
- portfelio diversifikavimą;
- įkeisto turto nustatymą;
- sandorių sudarymą, siekiant sumažinti kredito riziką, t. y. finansinės priemonės pardavimą, išvestinės apsidraudimo priemonės uždarymą.

Kredito rizikos valdymas Bendrovėje atliekamas nuolat įvertinant:

- papildomą garantiją iš sandorio šalies, siekiant sumažinti prisiimtą riziką iki priimtino lygio;
- sandorio šalies ar sandorio šalių grupės rizikos dydį, vienos sandorio šalies kredito koncentracijos rizikos dydį, kredito reitingą, pramonės šaką ir šalį, įskaitant ir galimus rizikos dydžių padidėjimus, jei tikėtini rinkos pokyčiai;
- tikėtiną sisteminę riziką, kylančią iš rinkų tarpusavio priklausomybės ir galinčią daryti įtaką daugeliui sandorio šalių vienu metu.

Lentelėje apačioje pateikiamas sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizikos kapitalo reikalavimas pritaikius skaidrumo metodą kolektyvinio investavimo subjektams.

Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizikos kapitalo reikalavimas skaičiuojamas 1 ir 2 tipo pozicijoms:

- 1 tipo pozicijas sudaro perdraudimo techninių atidėjinių ir perdraudimo gautinų sumų pozicijos bei pinigai bankuose. Šios pozicijos yra nediversifikuojamos ir dažniausiai turi individualius reitingus;

- 2 tipo pozicijas sudaro su draudimo veikla susijusios ir kitos gautinos sumos bei kitas turtas. Šio tipo pozicijos yra diversifikuojamos ir nėra reitinguojamos.

1 tipo pozicijų sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo kapitalo reikalavimas skaičiuojamas vertinant kiekvienos individualios pozicijos nuostolį dėl įsipareigojimų nevykdymo, kuris lygus vienos pozicijos priklausančių sandorio šalių nuostolių dėl įsipareigojimų nevykdymo sumai. Perdraudimo sutartims papildomai įvertinamas rizikos mažinimo poveikis.

Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo kapitalo reikalavimas	2022	2021
1 tipo pozicijų kapitalo reikalavimas	3.008	4.490
2 tipo pozicijų kapitalo reikalavimas	976	679
Diversifikacija	(189)	(150)
Kapitalo reikalavimas	3.795	5.019

14 lentelė. Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizikos kapitalo reikalavimai

2 tipo pozicijų sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo kapitalo reikalavimas yra lygus nuosavų lėšų nuostoliui dėl 15 proc. momentinio sumažėjimo, išskyrus pozicijas, kurios pradelstos daugiau kaip 90 dienų ir yra nuvertinamos 100%.

Toliau pateikiamas su Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizika susijęs finansinis turtas 2022 ir 2021 m. pabaigoje:

2022 m. vertė	1 tipo pozicijos			2 tipo pozicijos
	AA	A	Neturi reitingo	
Perdraudimo techniniai atidėjiniai	1.067	11.919	365	-
Su draudimo veikla susijusios gautinos sumos	-	-	-	2.127
Perdraudimo gautinos sumos	498	1.053	246	-
Pinigai ir jų ekvivalentai			9.271	3
Pinigai kolektyvinio investavimo subjektuose (skaidrumo metodas)			82	-
Kitos gautinos sumos				1.418
Kitas turtas				2.957
Iš viso	1.566	12.973	9.964	6.508
				31.008

2021 m. vertė	1 tipo pozicijos			2 tipo pozicijos
	AA	A	Neturi reitingo	
Perdraudimo techniniai atidėjiniai	1.155	13.509	392	-
Su draudimo veikla susijusios gautinos sumos	-	-	-	1.626
Perdraudimo gautinos sumos	214	717	249	-
Pinigai ir jų ekvivalentai	-	-	9.220	3
Pinigai kolektyvinio investavimo subjektuose (skaidrumo metodas)	-	-	241	-
Kitos gautinos sumos	-	-	-	826
Kitas turtas	-	-	-	2.075
Iš viso	1.370	14.226	10.102	4.529
				30.227

15 lentelė. Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizikos finansinis turtas pagal kredito reitingus 2022 ir 2021 metais.

Bendrovė kredito ir finansinių institucijų pozicijas, kurios neturi pripažintos institucijos kredito vertinimo, traktuoja kaip neturinčias reitingų.

Didžiausią įtaką su sandorio šalies rizika susijusio turto sumažėjimui turėjo mažesnis pinigų kiekis laikomas atsiskaitomosiose sąskaitose laikotarpio pabaigai.

C.4. Likvidumo rizika

Likvidumo rizika – tai rizika, kad Bendrovė nesugebės laiku ir neprarandant vertės realizuoti turto, kad įvykdytų savo finansinius įsipareigojimus. Bendrovei reguliariai tenka naudoti turimus grynuosius pinigus išmokoms padengti.

Likvidumo rizika valdoma vadovaujantis Likvidumo rizikos politika, kuri nustato pagrindinius reikalavimus, principus ir metodus, susijusius su likvidumo rizikos apibrėžimu, identifikavimu, matavimu, stebėjimu ir valdymu, ribojimu ir ataskaitų teikimu Bendrovėje. Bendrovėje išskiriamos šios likvidumo rizikos kategorijos:

- finansavimo likvidumo rizika: rizika, kad Bendrovė gali nesugebėti likviduoti turto, išsaugoti finansavimo ir/ar ypatingųjų atvejų finansavimo susitarimų, ir/ar perteklinių ir/ar neįgyvendinamų tokio finansavimo ir/ar ypatingųjų atvejų finansavimo susitarimų sąlygų rizika, ir/ar finansavimo praradimo ar apribojimo rizika.
- užsienio valiutos likvidumo rizika: rizika, kad realūs ir/ar numatomi būsimi atitinkamos valiutos išeinantys pinigų srautai neatitiks tikėtinų tos pačios valiutos įplaukų.
- dienos likvidumo rizika: rizika, kad išsaugų reikalavimai likvidumui darbo dienos metu dėl gaunamų atsiskaitymų užlaikymų ir/ar dėl problemų klientų aptarnavimo vietose ar kitose atsiskaitymo sistemose.

Bendrovėje suformuotas likvidumo portfelis bei nustatyti limitai jo dydžiui. Vykdoma likvidumo portfelio dydžio stebėseną, įskaitant kiekybinį galimų sąnaudų ir finansinių nuostolių, atsirandančių dėl priverstinio pardavimo, įvertinimas. Bendrovės investiciniame portfelyje laikomi skirtingo termino skolos vertybiniai popieriai.

Apačioje pateikiama Bendrovės Mokumas II finansinio turto, techninių atidėjinių ir finansinių įsipareigojimų išskaidymas pagal jų likusius terminus finansinių ataskaitų dieną:

2022 m.	iki 12 mėn.	nuo 1 m. iki 5 m.	virš 5 m.	Viso
Finansinis turtas				
Finansinės investicijos	87.334	175.736	52.717	315.787
Draudimo ir perdraudimo gautinos sumos	8.342	3.639	1.370	13.352
Pinigai ir jų ekvivalentai	9.274			9.274
Finansinis turtas iš viso	104.950	179.375	54.087	338.413
Finansiniai įsipareigojimai ir techniniai atidėjiniai				
Techniniai atidėjiniai (grynąja verte)	(127.537)	(52.090)	(18.440)	(198.066)
Finansiniai įsipareigojimai	(2.234)			(2.234)
Draudimo ir perdraudimo įsipareigojimai	(9.710)			(9.710)
Finansiniai įsipareigojimai ir techniniai atidėjiniai iš viso	(139.482)	(52.090)	(18.440)	(210.011)
Grynoji pozicija 2022 m. gruodžio 31 d.	(34.531)	127.285	35.648	128.402

2021 m.	iki 12 mėn.	nuo 1 m. iki 5 m.	virš 5 m.	Viso
Finansinis turtas				
Finansinės investicijos	40.739	196.306	82.626	319.671
Draudimo ir perdraudimo gautinos sumos	9.051	3.991	2.015	15.057
Pinigai ir jų ekvivalentai	9.223			9.223
Finansinis turtas iš viso	59.013	200.297	84.641	343.950
Finansiniai įsipareigojimai ir techniniai atidėjiniai				
Techniniai atidėjiniai (grynąja verte)	(117.844)	(52.584)	(24.595)	(195.023)
Finansiniai įsipareigojimai	(2.177)			(2.177)
Draudimo ir perdraudimo įsipareigojimai	(6.186)			(6.186)
Finansiniai įsipareigojimai ir techniniai atidėjiniai iš viso	(109.481)	(52.584)	(24.595)	(186.660)
Grynoji pozicija 2021 m. gruodžio 31 d.	(67.194)	147.713	60.046	140.564

16 lentelė. Finansiniai srautai pagal terminus

Bendrovės investicinis portfelis yra diversifikuotas: investuojama į skirtingo termino finansines priemones, atsižvelgiant į numatomus išmokėjimus, taip siekiant subalansuoti finansinius srautus. Bendrovėje suformuotas likvidumo portfelis, kuriame laikomos likvidžios finansinės priemonės, kurios galėtų būti likviduotos esant nenumatytiems išmokėjimams.

Visa į būsimas draudimo įmokas įtraukta prognozuojamo pelno suma ataskaitinio laikotarpio pabaigai, apskaičiuota pagal Komisijos Deleguotojo Reglamento 2015/35 260 straipsnio 2 dalį, yra lygi 5.635 tūkst. eurų. 2021 metų pabaigoje ši suma sudarė 3.440 tūkst. eurų. Skirtumą lėmė augantis Bendrovės prognozuojamas pelningumas, teigiamos įtakos jam turėjo ir spartus draudimo portfelio augimas.

C.5. Operacinė rizika

C.5.1. Bendrovei kylanti operacinė rizika

Operacinė rizika – nuostolių rizika, atsirandanti dėl netinkamų arba klaidingų vidaus procesų, darbuotojų, sistemų ar išorės veiksnių. Bendrovėje operacinė rizika valdoma atsižvelgiant į rizikų apetitą ir vadovaujantis Rizikų valdymo strategijos reikalavimais. Išskiriamos tokios operacinės rizikos subkategorijos:

- saugumo rizika – rizika patirti nuostolius, kurie atsiranda priėmus neveiksmingus ar netinkamus verslo saugumo sprendimus dėl apsaugos nuo netinkamų žmogaus atliekamų veiksmų, išorinių veiksnių ar veiklos, kuria pažeidžiami įstatymai;
- teisinė rizika – rizika patirti nuostolius, atsirandančius nesilaikant galiojančių įstatymų, vidaus taisyklių ar sutartinių įsipareigojimų, kai tokie pažeidimai gali atsirasti netinkamai arba pavėluotai įdiegus teisės aktus arba neteisingai interpretuojant jų nuostatas;
- žmogiškųjų išteklių (žmonių) rizika – rizika patirti nuostolius, atsirandančius dėl nepakankamos ar neveiksmingos personalo politikos, žmogiškųjų klaidų, įskaitant netinkamai sukurtus procesus ar netinkamą jų įgyvendinimą;
- ICT (angl. Information and communication technology / liet. Informacinių ir ryšių technologijų) rizika – rizika patirti nuostolius, atsirandančius dėl taikomų informacinių ir ryšių technologijų, kurios neatitinka verslo reikalavimų, neužtikrina tinkamo duomenų vientisumo, konfidencialumo, atpažinimo, atskaitingumo, autentiškumo, patikimumo, prieinamumo, licencijų nesuderinamumo, arba kurios buvo netinkamai įdiegtos arba neveikia taip, kaip numatyta;
- procesų valdymo rizika.

C.5.2. Operacinės rizikos matavimas, vertinimas ir valdymas

Operacinės rizikos stebėseną ir kontrolę vykdoma vadovaujantis patvirtinta operacinės rizikos incidentų ir rodiklių sistema, kuri padeda laiku įvertinti operacinės rizikos lygio pokyčius ir veiksnius, kurie gali turėti įtakos Bendrovės operacinės rizikos lygiui.

Operacinės rizikos valdymas yra ypač susijęs su:

- darbuotojų veikla;
- darbuotojų kvalifikacija ir jos ugdymu pagal Bendrovės poreikius;
- darbuotojų, klientų ir kitų asmenų nusikalstamos veiklos prieš Bendrovę prevencija;
- Bendrovės fizine ir ICT sauga;
- informacijos ir duomenų sauga;
- procesų valdymo rizika:
  - klientų, produktų ir verslo praktika – nuostoliai, atsirandantys neplanuotai praleidus užduotis; atskiriems klientams netinkamai atlikus jų pareigas (įskaitant reikalavimus būti sąžiningais ir atsakingais); dėl produkto pobūdžio ar struktūros (t. y. netinkamai sukurti produktai, neįgyvendintos procedūros ir t.t.);
  - transakcijų vykdymas, parodymas ir procesų valdymas – nuostoliai, patirti dėl klaidų vykdant sandorius ar valdant procesus, susijusius su santykiais su rangovais ir tiekėjais;
  - atsirandanti dėl trečiųjų šalių teikiamų paslaugų (užsakomųjų paslaugų), ypač, kai tokios paslaugos yra labai svarbios Bendrovės veiklai.

Operacinė rizika nustatoma:

- renkant ir analizuojant informaciją apie operacinės rizikos incidentus ir jų atsiradimo priežastis. Visi incidentai turi būti registruojami, privalomai nurodant incidento datą, pateikiant jo trumpą aprašą, nurodant jo trukmę, padalinio, kuriame įvyko incidentas, pavadinimą, incidento priežastis, įskaitant ryšį su kitomis rizikos rūšimis, dėl incidento patirtus faktinius ir potencialius nuostolius, laiką incidento padariniams šalinti, taikomus incidento valdymo veiksmus, kitą svarbią informaciją;
- padaliniais pildant įsivertinimo anketas, siekiant nustatyti potencialius operacinės rizikos incidentus.

Operacinė rizika vertinama ir matuojama:

- nustatant įvykusio operacinės rizikos incidento poveikį;
- įvertinant potencialių operacinės rizikos incidentų, kurie gali įvykti Bendrovės veikloje, poveikį.

Bendrovė stebi šiuos pagrindinius operacinės rizikos rodiklius (KRI):

- personalo kaitos rodiklį;
- svarbiausių informacinių technologijų sistemų sutrikimų skaičių;
- pažeidžiamumų rodiklius;
- operacinės rizikos incidentų skaičių ir sumą;
- saugos incidentų skaičių;
- skundų skaičių.

Bendrovėje didelis dėmesys skiriamas pagrindinių sistemų sutrikimų analizei, kaupiama informacija, analizuojamos priežastys ir sudaromi rizikos mažinimo veiksmai. Tuo tikslu yra stebimas pagrindinių sistemų pasiekiamumo rodiklis. Pažymėtina, kad metų eigoje nebuvo sistemų kritinių prastovų, kurios lemtų nuostolius.

Eilė rodiklių yra skirta identifikuoti bei įsivertinti rizikas Bendrovės procesuose - apskaitos, pardavimų, draudimo rizikos vertinimo, žalių reguliavimo, projektų valdymo, veiklos tęstinumo užtikrinimo, personalo rizikos ir kt.

Tokia sistema padeda įvertinti operacinės rizikos lygio pokyčius, taip pat veiksnius, kurie gali daryti įtaką Bendrovės operacinės rizikos lygiui. Tikrinama, ar operacinės rizikos lygis neviršija nustatyto priimtino operacinės rizikos lygio. Reikšmingos operacinės rizikos nurodomos rizikų žemėlapyje ir aptariamos Bendrovės Valdyboje.

Be operacinės rizikos rodiklių, Bendrovėje stebimas ir mokumo kapitalo reikalavimas operacinei rizikai. Lentelėje apačioje pateikiamas operacinės rizikos kapitalo reikalavimas:

Operacinės rizikos kapitalo reikalavimas	2022	2021
Operacinės rizikos kapitalo reikalavimas	9.211	7.949

17 lentelė. Operacinės rizikos kapitalo reikalavimai

Operacinės rizikos kapitalo reikalavimas per metus padidėjo 15,9% dėl verslo augimo. Pastebėtina, kad nepaisant COVID-19 pandemijos ir karo Ukrainoje, Bendrovė išliko pelninga, veikla liko nesutrikdyta, nebuvo identifikuota reikšmingų operacinės veiklos sutrikimų, buvo nuolat užtikrintas visų pagrindinių Bendrovės funkcijų nepertraukiamas veikimas.

C.6. Kita reikšminga rizika

Bendrovėje prie kitų reikšmingų rizikų priskiriamos tvarumo, reputacinė bei strateginė rizikos.

Tvarumo rizika – Aplinkos, socialinis ar valdymo įvykis ar situacija, kuris (-i), jei įvyktų, galėtų padaryti realų ar galimą neigiamą poveikį investicijų vertei, įsipareigojimų vertei, finansiniams rezultatams, reputacijai, darbuotojų saugumui, trukdyti įgyvendinti/pasiekti strateginius planus.

Reputacinė rizika – tai rizika, kad Bendrovės reputacija gali blogėti veikiamą veiklos sutrikimų atsiradimo, sistemos saugumo pažeidimų, negebėjimo išspręsti problemų, susijusių su klientais.

Strateginė rizika – tai rizika, kad strateginiai Bendrovės tikslai, verslo strategijos ir išteklių naudojimas gali būti nesuderinti tarpusavyje.

Bendrovė skyrė daug dėmesio tvarumo rizikai. 2022 m. buvo tvirtinami nauji ar keičiami esami dokumentai, siekiant įtvirtinti reikiamus tvarumo principus, integravimą į Bendrovės procesus. Bendrovė taip pat išsikėlė naujus tvarumo tikslus, kuriuos planuoja pasiekti iki 2024 m. Buvo identifikuoti nauji tvarumo rodikliai, kuriuos Bendrovė stebės kas ketvirtį, kurie padės įvertinti Bendrovės postūmį bei tikslų siekimą tvarumo srityje. Kaip ir kitų rizikų atveju rizikos esant poreikiui bus identifikuojamos rizikų žemėlapiuose.

Reputacijos ir strateginė rizikų valdymas įgyvendintas naudojant rizikos žemėlapi, kuris skirtas rizikoms nustatyti bei parengti tokių rizikų valdymo ir stebėsenos veiksmų planus. Strateginė rizika gali padidėti, jeigu vyriausybė nuspręs pakeisti mokesčių sistemą ar atsiras kitos aplinkybės, reikšmingai darančios įtaką strategijos įgyvendinimui. Tokiu atveju reikėtų peržvelgti visą Bendrovės strategiją. Kita strateginė rizika – nesugebėjimas įvykdyti tokių strateginių planų kaip Bendrovės pelningumas ilguoju laikotarpiu. Reputacinė rizika yra svarbi Bendrovei, todėl didelis dėmesys skiriamas paslaugų gerinimui ir klientų aptarnavimui.

Išorinės rizikos apibrėžiamos kaip sąlygos, situacijos ar tendencijos, kurios gali turėti įtakos Bendrovės finansiniam pajėgumui, konkurencinei padėčiai ar reputacijai per apibrėžtą ateities laikotarpį ir kurių realizavimosi tikimybę ir poveikį Bendrovė siekia suprasti ir kiekybiškai įvertinti. Išorinės rizikos yra valdomos naudojant išorinių rizikų žemėlapi, kuris taip pat ne rečiau kaip kas ketvirtį aptariamas ir peržiūrimas Bendrovės Valdyboje.

C.7. Kita informacija

C.7.1. Nebalansiniai straipsniai

2022 metų pabaigai Bendrovė nebalansinių straipsnių, kurie būtų vertinami Mokumo II ataskaitose, neturėjo.

C.7.2. Testavimas nepalankiausiomis sąlygomis

Testavimas nepalankiausiomis sąlygomis atliekamas ne rečiau kaip kartą per metus siekiant nustatyti Bendrovės atsparumą galimiems nepalankiems pokyčiams ir apskaičiuoti kapitalo pakankamumą. Testavimas nepalankiausiomis sąlygomis taikomas įvairių tipų rizikoms įvertinti:

- su Bendrovės veikla susijusią riziką, užtikrinti tinkamą jos valdymo procesą;
- ar Bendrovės kapitalas ir jo paskirstymas užtikrina pakankamą rizikos padengimą galimų įvykių atveju;
- ar Bendrovė galės įgyvendinti strateginiuose planuose numatytus tikslus.

Atlikdama testavimą Bendrovė naudoja jautrumo analizę, scenarijaus analizę ir atvirkštinį testavimą. Scenarijai testavimui nepalankiausiomis sąlygomis sudaromi taip, kad apimtų skirtingų rizikų kategorijų įvykius.

Jautrumo testai ir scenarijaus analizės atliekamos vadovaujantis prielaida, kad rizikos veiksnio pokytis realizuojamas visa apimtimi paskutinę laikotarpio, kuriam buvo taikomas testavimas nepalankiausiomis sąlygomis, dieną ir vertinamas tiesioginis rizikos faktorių poveikis Bendrovės finansinei padėčiai (įsipareigojimų padidėjimas, turto sumažėjimas ar tiesioginis poveikis nuosavoms lėšoms). Išskirtas scenarijus, susijęs su tvarumo rizika. 2022 metais testavimas nepalankiausiomis sąlygomis buvo atliktas remiantis 2022 m. rugsėjo 30 d. duomenimis. Papildomas jautrumo testas palūkanų normos padidėjimui 1 p.p. buvo atliktas remiantis 2022 m. birželio 30 d. duomenimis. Atlikus papildomą testavimą prieitą prie išvados, kad portfelio jautrumas palūkanų normos padidėjimui nėra pasikeitęs.

Standartiniai jautrumo testai taikomi palūkanų normos, nuosavybės vertybinių popierių, kredito (perdraudiko įsipareigojimų nevykdymo ir turto koncentracijos), techninių atidėjinių nuostolingumo padidėjimui ir kitoms rizikoms. 2022 m. papildomai įtrauktas vienas testas, numatantis palūkanų normos kreivės (struktūros pagal terminą) nuolydžio pokyčius. 2022 metais Bendrovės atliktų jautrumo testų rezultatai, rodantys įtaką Bendrovės mokumo koeficientui pateikiami lentelėje:

Scenarijus	Rizikos kategorija	Įtaka mokumo koeficientui p.p.
Palūkanų normos rizika (+100 bp)	Rinkos rizika	(5)
Palūkanų normos rizika (-100 bp)	Rinkos rizika	5
Palūkanų norma +50 bp, kai terminas <10m.; -50 bp, kitu atveju	Rinkos rizika	(5)
Akcijų kainų kritimas 50%	Rinkos rizika	(3)
Nekilnojamo turto kainų kritimas 30%	Rinkos rizika	(10)
Vyriausybės skolos vertybinių popierių rizika ³	Rinkos rizika	(14)
Nuostolingumo rodiklio padidėjimas 10%	Draudimo rizika	(22)
Neto numatomų išmokų tiksliausio įverčio padidėjimas 10%	Draudimo rizika	(15)
Mirtingumo tikimybės sumažėjimas 20%	Draudimo rizika	(1)
Didžiausio perdraudiko kredito reitingo sumažinimas per 1 kredito kokybės žingsnį	Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizika	(4)
Dviejų didžiausių emitentų su žemiausiu kredito reitingu bankrotas	Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizika	(14)

18 lentelė. Jautrumo testų analizės rezultatai.

2022 metais atliekant testavimą nepalankiausiomis sąlygomis buvo nagrinėti šie scenarijai:

- katastrofinis (tvarumo) scenarijus (audra ir potvynis) – nagrinėtas scenarijus, kuomet dėl dviejų vėjo audrų ir potvynių, įvykusių per dvi savaites, patiriamos reikšmingos žalos.
- katastrofinis scenarijus – nagrinėtas scenarijus, kuomet per metus Bendrovė patiria 5 dideles žalas.
- didžiausio tikėtino nuostolio scenarijus – scenarijus nagrinėja įtaką Bendrovės mokumo būklei įvykus 2 didžiausioms tikėtinoms Bendrovės draudimo portfelio žaloms.
- palūkanų normų kilimo (+100 bp) ir nuostolingumo rodiklio (10%) padidėjimo scenarijus.
- palūkanų normų kritimo (-100 bp) ir nuostolingumo rodiklio (10%) padidėjimo scenarijus.
- ekonominis scenarijus – scenarijus nagrinėja ekonominio nuosmukio situaciją, kurios metu krenta investicinio portfelio vertė. Scenarijus taip pat įvertina techninių atidėjinių padidėjimą dėl žalų infliacijos.
- operacinės rizikos scenarijus – scenarijus nagrinėjo įtaką Bendrovės mokumo situacijai, tuo atveju jei Bendrovė gautų 4 proc. ankstesnių finansinių metų bendros metinės apyvartos baudą dėl Bendrojo duomenų apsaugos reglamento pažeidimo. 2022 m. nuspręsta atlikti ne tik 2 proc. bet ir 4 proc. testą.
- dviejų didžiausių emitentų su BBB ar žemesnio kredito reitingu bankrotas (naujai pridėtas 2022 m.)

Scenarijų analizės rezultatai apskaičiuoti naudojant 2022 m. rugsėjo 30 d. duomenis ir parodo įtaką Bendrovės mokumo koeficientui. Rezultatai pateikiami lentelėje apačioje.

Scenarijus	Rizikos kategorija	Įtaka mokumo koeficientui p. p.
Katastrofinis scenarijus (audra ir potvynis)	Draudimo rizika	(9)
Katastrofinis scenarijus	Draudimo rizika	(7)
Didžiausio tikėtino nuostolio scenarijus	Draudimo rizika	(34)
Palūkanų normų kilimo (+100 bp) ir nuostolingumo rodiklio (10%) padidėjimo scenarijus	Rinkos/draudimo rizikos	(27)

³ Europos Sąjungos valstybių narių vyriausybių vertybiniais popieriais netaikomas 0 rizikos koeficientas, taikomi yra įmonių vertybinių popierių rizikos koeficientai.

Palūkanų normų kritimo (-100 bp) ir nuostolingumo rodiklio (10%) padidėjimo scenarijus	Rinkos/draudimo rizikos	(17)
Ekonominis scenarijus	Rinkos/draudimo rizikos	(40)
Operacinės rizikos scenarijus (4 proc.)	Operacinė rizika	(14)
Dviejų didžiausių emitentų su BBB ar žemesnio kredito reitingu bankrotas	Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizika	(39)

19 lentelė. Scenarijų analizės rezultatai.

Nepalankiausio scenarijaus rezultatų analizė parodė, kad didžiausią įtaką Bendrovei turėtų ekonominis scenarijus. Net ir nepalankiausio scenarijaus atveju Bendrovės mokumo koeficientas išliktų virš 100 proc. ir tenkintų Direktyvos reikalavimus.

D. VERTINIMAS MOKUMO TIKSLAIS

Vadovaujantis Mokumo II reikalavimais Bendrovė turta ir įsipareigojimus mokumo tikslais vertina taip:

- turtas įvertinamas suma, už kurią gerai informuotos ir ketinančios sudaryti sandorį šalys galėtų juo apsieisti sąžiningos konkurencijos sąlygomis;
- įsipareigojimai įvertinami suma, už kurią gerai informuotos ir ketinančios sudaryti sandorį šalys sąžiningos konkurencijos sąlygomis galėtų juos perleisti viena kitai arba apmokėti.

Bendrovė vertindama turta ir įsipareigojimus laikosi toliau nustatytos vertinimo hierarchijos ir atsižvelgia į turto arba įsipareigojimo savybes, jei rinkos dalyviai nustatydami turto arba įsipareigojimo kainą vertinimo dieną atsižvelgtų į tas savybes. Vertinimo hierarcija:

- Pagal numatytąjį vertinimo metodą draudimo ir perdraudimo įmonės turta ir įsipareigojimus vertina naudojamos to paties turto ar įsipareigojimų kotiruojamas rinkos kainas aktyvioje rinkoje.
- Kai to paties turto ar įsipareigojimų kotiruojamų rinkos kainų aktyvioje rinkoje naudoti neįmanoma, Bendrovė turta ir įsipareigojimus vertina naudodama atsižvelgiant į skirtumus patikslintas panašaus turto ar įsipareigojimų kotiruojamas rinkos kainas aktyvioje rinkoje. Patikslinimai atspindi turtui ar įsipareigojimams būdingus veiksnius (būklę, vietą, įvesties duomenų mastą ar pačių rinkų, kuriose stebimi įvesties duomenys, mastą).

Bendrovė naudoja kotiruojamas rinkos kainas remdamasi aktyvioms rinkoms skirtais kriterijais. Jei kriterijai netenkinami, taikomi alternatyvūs vertinimo metodai, kuriuos naudojant daugiau naudojami rinkos įvesties duomenys.

Taikydama alternatyvius vertinimo metodus, Bendrovė taiko vertinimo metodiką, kuri grindžiama:

- rinkos metodu – naudojamos kainos ir kita atitinkama informacija, gauta apie rinkos sandorius dėl tokio paties arba panašaus turto, įsipareigojimų arba turto ir įsipareigojimų grupės;
- pajamų metodu, pagal kurį būsimos sumos (pvz., pinigų srautai, pajamos arba išlaidos), perskaičiuojamos į vieną dabartinę sumą, traktuojamą tikrąja verte;
- išlaidų metodu, kuris atspindi sumą, kurios reikėtų turto naudojimo pajėgumui pakeisti.

Metodų ir prielaidų vertinimo pagal IFRS ir Mokumas II skirtumų aprašymas

Toliau pateikiami skirtumai tarp Bendrovės finansinių ataskaitų, sudarytų pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus turto ir įsipareigojimų straipsnių ir analogiškų straipsnių Mokumas II ataskaitose. Skirtumai atsiranda tuose straipsniuose, kurie ataskaitose pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus yra vertinami kitais metodais, nei to reikalauja Mokumas II taisyklės.

Mokumas II balansinės ataskaitos turto ar įsipareigojimų straipsnis	Bendrovės finansinių ataskaitų ir turto bei įsipareigojimų, apskaičiuotų Mokumas II tikslais skirtumai		
	2022 suma	2021 suma	Paiškinimai
Nematerialus turtas	(5.667)	(4.989)	Eliminuojama, nes tai nėra ekonominis turtas Mokumas II tikslais. Bendrovės nematerialų turta sudarė kapitalizuoti programinės įrangos kūrimo ir tobulinimo darbai, programinė įranga ir licencijos.
Pastatai ir statiniai	4.266	4.059	Bendrovės finansinėse ataskaitose pastatai ir statiniai yra vertinami amortizuota savikaina, Mokumas II ataskaitose – tikrąja verte.
Atidėtosios įsigijimo sąnaudos	(26.929)	(22.724)	Neįtraukiamos į Mokumas II balansą. Bendrovė be komisinių išlaidų, mokamų pardavimo darbuotojams prie atidėtų įsigijimo sąnaudų įtraukia ir perdraudimo atidėtų įsigijimo sąnaudų (įsipareigojimuose) pokytį.
Draudėjų gautinos sumos	(69.200)	(54.579)	Draudėjų gautinos sumos (kurios bus pareikalautos po ataskaitinės datos) iš turto straipsnių yra eliminuojamos/reklasifikuojamos ir vertinamos įmokų tiksliausiame įvertyje. Be to, tikėtinas atgauti

			regresas, įvertinamas numatomų išmokėjimų techniniame atidėjinyje, iš turto straipsnių yra eliminuojamas/reklasifikuojamas ir vertinamas numatomų išmokų tiksliausiame įvertyje.
Būsimųjų laikotarpių sąnaudos	(968)	(684)	Eliminuojama būsimųjų laikotarpių sąnaudų vertė.
Techniniai atidėjiniai, įskaitant perdraudimą	(93.657)	(60.170)	Techninių atidėjinių formavimas yra atskirai reglamentuojamas Mokumas II teisės aktais. Kadangi reikalavimai Mokumas II techninių atidėjinių formavimui pagal Deleguotojo Reglamento ir EIOPA Techninių atidėjinių vertinimo gaires reikšmingai skiriasi nuo techninių atidėjinių, naudojamų Finansinėje atskaitomybėje, sudarymo principų, iš esmės tai reiškia, jog vieni atidėjiniai yra pakeičiami kitais.
Įsipareigojimai, vertinami techniniuose atidėjiniuose	(11.775)	(9.574)	Susiję draudimo įsipareigojimai, perklasifikuoti į techninius atidėjinius.
Kitas turtas ir įsipareigojimai	(1.838)	(1.974)	Apima perdraudimo gautinų sumų įsipareigojimų nevykdymo tikimybės įvertį, kito ilgalaikio materialaus turto eliminavimą, įtraukiamos ir kitos išlaidos, tiesiogiai susijusias su pardavimo procesu. Detaliau šie turto vertinimai aprašyti šio dokumento D dalyje „Vertinimas mokumo tikslais“.
Atidėti mokesčiai	(1.037)	1.040	Detaliau aprašyta šio dokumento D.1.2 dalyje „Atidėti mokesčiai“.

20 lentelė. Skirtumai tarp finansinių ir Mokumas II finansinių ataskaitų

D.1. Turtas

Toliau aprašomos pagrindinės Mokumas II balansinės ataskaitos turto grupės.

D.1.1. Atidėtosios įsigijimo sąnaudos ir kitas nematerialusis turtas

Atidėtosios įsigijimo sąnaudos, visiškai ar iš dalies apimančios laikotarpius po balanso datos, susijusios su draudimo įmokomis, kurios bus įgytos vėlesniais laikotarpiais. Finansinėje atskaitomybėje įmonė be komisinių išlaidų, mokamų pardavimo darbuotojams, prie atidėtų įsigijimo sąnaudų įtraukia ir kitas išlaidas, tiesiogiai susijusias su pardavimo procesu. Atidėtosios įsigijimo sąnaudos Mokumas II tikslais yra įvertinamos nuliui.

Finansinėje atskaitomybėje Bendrovės nematerialų turtą sudaro kapitalizuoti programinės įrangos kūrimo ir tobulinimo darbai, programinė įranga bei licencijos. Nematerialusis turtas Mokumas II tikslais vertinamas nuliui.

D.1.2 Atidėtieji mokesčiai

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra pripažįstami būsimųjų mokesčių tikslais, pažymint skirtumus tarp turimo turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamos mokesstinės bazės. Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai yra pripažįstami visiems laikiniams skirtumams, kurie vėliau didins mokesstinį pelną, o atidėtojo pelno mokesčio turtas pripažįstamas tik ta dalimi, kuri tikėtinai ateityje sumažins mokesstinį pelną. Toks turtas ir įsipareigojimai yra nepripažįstami, jei laikinieji skirtumai yra susiję su prestižu (arba neigiamu prestižu), arba jei nesusijusio su verslo jungimu sandorio metu pripažintas turtas ar įsipareigojimai nedaro įtakos nei mokesčiniam, nei finansiniam pelnui.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas yra peržiūrimas finansinės būklės ataskaitos sudarymo dienai ir yra sumažinamas, jei nėra tikėtina, kad Bendrovė ateityje turės pakankamai mokesčio pelno šiam turtui realizuoti, iki sumos, kuri tikėtinai ateityje sumažins mokesčinį pelną.

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra įvertinami naudojant galiojančią mokesčio normą, kuri bus taikoma tais metais, kuriais numatoma šiuos laikinuosius skirtumus padengti arba apmokėti, remiantis mokesčio normomis (ir mokesčių įstatymais), kurios yra ar bus patvirtintos iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos. Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai atspindi mokesčines pasekmes, kurių Bendrovė tikisi ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, siekdama apmokėti ar padengti savo turtą ar įsipareigojimus.

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai sudengiami, kai yra teisiškai leidžiama sudengti einamųjų metų mokesčio turtą ir įsipareigojimus ir kai jie yra susiję su pelno mokesčiais, nustatytais tų pačių institucijų, ir Bendrovė ketina sudengti einamųjų metų mokesčio turtą ir įsipareigojimus grynąja verte.

Vertinant atidėtų mokesčių įtaką Mokumas II finansinėje atskaitomybėje atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra paskaičiuojami nuo kiekvieno grynojo skirtumo tarp turimo turto ir įsipareigojimų vertės Mokumas II finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamų dydžių finansinėje atskaitomybėje, sudarytoje pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus. Atidėtojo pelno mokesčio turtas ar įsipareigojimai yra pripažįstami visiems apskaičiuotiems skirtumams tarp balansinių straipsnių Mokumas II ir finansinėse ataskaitose.

D.1.3. Nekilnojamasis ir materialusis turtas, laikomas nuosavoms reikmėms

Mokumo vertinimo tikslais pastatai ir statiniai apskaitomi tikrąja verte. Vadovaujantis Bendrovėje taikoma politika Mokumo tikslams nekilnojamo turto vertinimas turi būti atliekamas ne rečiau kaip kartą per 5 metus arba atsiradus reikšmingo vertės pasikeitimo požymiams.

Kitam ilgalaikiam turtui Bendrovė priskiria transporto priemones ir Mokumo tikslais pripažįsta šį turtą pagal tarptautinius apskaitos standartus, nes laiko, kad pagal tarptautinius apskaitos standartus pripažinto kito ilgalaikio turto vertė atspindi transporto priemonių tikrąją vertę.

Materialaus turto dalis, kaip baldai ir įrengimai turi vertę verslui, tačiau jų perpardavimo vertė yra nereikšminga, ir jie negali būti naudojami padengti draudimo nuostolius. Mokumo tikslais jie neįtraukiami į turimą kapitalą.

D.1.4. Investicijos

D.1.4.1. Nekilnojamasis turtas (kitas, nei laikomas nuosavoms reikmėms)

Investicinis turtas yra nekilnojamasis turtas, laikomas uždirbti nuomos pajamas ir / arba pelną iš turto vertės padidėjimo, ir yra apskaitomas tikrąja verte. Investicinio turto tikroji vertė tikslinama kiekvieną kartą sudarant finansines ataskaitas, jos pasikeitimą pripažįstant pelne (nuostoliuose). Investicinis turtas pastarąjį kartą perkainotas 2022 m. IV ketv.

D.1.4.2. Investicijos į dukterines ir asocijuotas įmones

Bendrovė investicijų į dukterines ir asocijuotas įmones neturėjo.

D.1.4.3. Akcijos

Akcijų biržose kotiruojamos akcijos yra apskaitomos tikrąja verte, kuri nustatoma pagal uždarymo kainas aktyvioje rinkoje.

D.1.4.4. Skolos vertybiniai popieriai

Pagal Bendrovės verslo modelį investicijos į skolos vertybinius popierius yra traktuojamos kaip laikomos neapibrėžtą laikotarpį siekiant gauti palūkanų pajamas su galimybe būti parduotoms esant poreikiui palaikyti likvidumą, keičiantis palūkanų normai, užsienio valiutų keitimo kursui, kainai ar atsiradus kitoms aplinkybėms, kurias Bendrovė laikytų skatinančiomis tokių vertybinių popierių pardavimą. Tokios obligacijos yra apskaitomos tikrąja verte, o pelnas arba nuostoliai iki finansinio turto realizavimo apskaitomi perkainojimo rezerve nuosavame kapitale.

D. 1.4.5. Investiciniai fondai

Investicijos į investicinių fondų vienetus Mokumo tikslais vertinamos tikrąja verte. Mokumo tikslais visi investiciniai fondai vertinami skaidrumo metodu kaip Kolektyvinio investavimo subjektai.

D. 1.5. Persidraudimo veiklos gautinos sumos

Vykdydama įprastą veiklą, Bendrovė persidraudžia siekdama apriboti galimus grynuosius nuostolius per rizikos sumažinimą. Turtas, įsipareigojimai ir pajamos bei sąnaudos pagal perduoto perdraudimo sutartis pateikiami atskirai nuo susijusio turto, įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų pagal susijusias draudimo sutartis, nes perdraudimo susitarimai neatleidžia Bendrovės nuo jos tiesioginių įsipareigojimų draudėjams.

Perdraudimo turtas apima iš perdraudimo įmonių atgautinas sumas, susijusias su draudimo išmokomis. Mokumo vertinimo tikslais perdraudimo gautinos sumos sumažinamos pagal reitingus apskaičiuotu įsipareigojimų nevykdymo tikimybės įverčiu.

D. 1.6. Gautinos sumos

D. 1.6.1. Draudimo veiklos gautinos sumos

Mokumo tikslais draudėjų gautinos sumos (kurios bus pareikalautos po ataskaitinės datos) iš turto straipsnių yra eliminuojamos / perklasifikuojamos ir vertinamos įmokų tiksliausiam įvertyje. Tikėtinas atgauti regresas, įvertinamas numatomų išmokėjimų techniniame atidėjinyje, yra reklasifikuojamas iš turto straipsnių ir vertinamas išmokų tiksliausiam įvertyje. Detaliau apie draudėjų nepareikalautų sumų ir regreso vertinimą žr. D.2.1 dalyje "Techniniai atidėjiniai".

Kitos gautinos sumos apima kito turto (neaprašyto aukščiau) sumas: einamųjų mokesčių turtą, išankstinius apmokėjimus ir kitą turtą. Būsimojo laikotarpio sąnaudos, susijusios su informacinėmis technologijomis, ir kitas ekonominės naudos neduodantis turtas yra eliminuojami ir Mokumo tikslais vertinami nuliui.

D. 1.7. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigai ir pinigų ekvivalentai apima bankuose laikomus indėlius iki pareikalavimo ir kitas trumpalaikes itin likvidžias investicijas, kurių pirminis terminas yra trys mėnesiai arba mažiau.

D. 2. Techniniai atidėjiniai

D.2.1. Techniniai atidėjiniai

Techniniai atidėjiniai yra viena svarbiausių Mokumas II balanso dalių. Bruto atidėjiniai atspindi dalį Bendrovės draudimo įsipareigojimų, o perdraudimo atidėjiniai (atgautinos sumos pagal perdraudimo sutartis) sudaro dalį Bendrovės turto. Mokumas II techninius atidėjinius apibrėžia kaip sumą, kurią draudimo ar perdraudimo įmonė turėtų mokėti, jei ji tiesiogiai perduotų savo sutartines teises ir įsipareigojimus kitai įmonei. Bendrovės techniniai atidėjiniai yra lygūs tiksliausio įverčio ir rizikos maržos sumai.

Bendrovė, skaičiuodama tiksliausius įverčius, segmentuoja draudimo įsipareigojimus į homogeniškas rizikos grupes. Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo praneštos, bet dar nereguliuotos anuitetų žalos yra klasifikuojamos kaip gyvybės draudimo įsipareigojimai. Sveikatos ir medicininių išlaidų draudimo įsipareigojimai yra priskiriami medicininių išlaidų draudimo rūšiai, o nelaimingų atsitikimų draudimo įsipareigojimai – pajamų apsaugos draudimo rūšiai. Abi draudimo rūšys yra priskiriamos sveikatos draudimo įsipareigojimams, vykdomiems į ne gyvybės draudimo techninį pagrindą panašiu techniniu pagrindu. Likusios Bendrovės vykdomos draudimo rūšys priskiriamos ne gyvybės draudimo rūšims.

Lentelėje apačioje pateikiami tiksliausio įverčio ir rizikos maržos pasiskirstymai pagal draudimo rūšis:

Techniniai atidėjiniai pagal draudimo rūšis	Tiksliausias įvertis (bruto)	Rizikos marža	Techniniai atidėjiniai	Tiksliausias įvertis (perdraudimas)
(1) Medicininių išlaidų draudimas	6.720	323	7.043	(1)
(2) Pajamų apsaugos draudimas	2.160	549	2.708	(10)
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	-	-	-	-
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	100.171	3.946	104.117	2.352
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	26.799	2.565	29.363	109
(6) Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas	(58)	87	29	353
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	34.523	2.234	36.757	6.548
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	7.423	388	7.811	407
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	4.310	200	4.510	1.931
(10) Teisinių išlaidų draudimas	-	-	-	-
(11) Pagalba	-	-	-	-
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	927	160	1.087	46
(34) Anuitetai pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susiję su draudimo įsipareigojimais, kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	15.092	111	15.203	1.617
Iš viso:	198.066	10.563	208.629	13.352

21 lentelė. Techniniai atidėjiniai pagal draudimo rūšis

Kaip matome iš 21 lentelės, didžioji dalis Bendrovės atidėjinių yra sukoncentruota motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo, kito transporto priemonių draudimo bei draudimo nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui, rūšyse.

Detalesnė techninių atidėjinių informacija pateikta priedo S.12.01.02 ir S.17.01.02 formose.

D.2.2. Tiksliausias įvertis

Tiksliausias įvertis atitinka būsimųjų pinigų srautų tikėtiną svertinį vidurkį, atsižvelgiant į numatomą būsimųjų pinigų srautų dabartinę vertę, gautą taikant nerizikingų palūkanų normų struktūrą pagal terminą.

Tiksliausias ne gyvybės draudimo įsipareigojimų įvertis apskaičiuojamas atskirai numatomų išmokų atidėjiniui ir įmokų atidėjiniui. Tiksliausias įvertis atgautinoms sumoms pagal perdraudimo sutartis taip pat įvertinamas atskirai numatomų išmokų ir įmokų atidėjiniams.

Vertinant Bendrovės techninius atidėjinius pereinamojo laikotarpio priemonės, palūkanų normų ekstrapoliacija, suderinimo ir svyravimo korekcijos yra netaikomos.

D.2.2.1. Numatomų išmokų tiksliausias įvertis

Numatomų išmokų tiksliausias įvertis yra susijęs su jau įvykusiais žalos įvykiais, nepriklausomai nuo to, ar apie žalą, atsirandančią dėl tų įvykių, buvo pranešta, ar ne. Pinigų srautų prognozės numatomų išmokų tiksliausiam įverčiui apskaičiuoti apima su iki ataskaitos datos įvykusiais įvykiais susijusias išmokas ir išlaidas.

Vertindama numatomų išmokų tiksliausią įvertį Bendrovė kaip atspirties tašką ima finansinių ataskaitų numatomų išmokėjimų techninį atidėjinį. Jis yra apskaičiuojamas naudojant Chain-Ladder, Bornhuetter-Ferguson (BF), nuostolingumo ir vidutinės žalos metodus. Nuostolingumas BF metodui yra išvedamas naudojant dažnį, vidutinę žalą ir vidutinę įmoką atsižvelgiant į sezoniškumo faktorių, taigi apima visus išvardintus metodus. Todėl jis yra laikomas patikimiausiu ir naudojamas daugumoje homogeniškų rizikos grupių.

Pagrindiniai kriterijai metodų pasirinkimui yra turima patirtis vykdant konkrečią draudimo rūšį ir istorinių duomenų pakankamumas. Pradedant vykdyti draudimo rūšies veiklą praktiškai visada yra naudojamas nuostolingumo metodas, vėliau pereinama prie BF metodo taikant nuostolingumo prielaidą, o turint pakankamai duomenų nuostolingumas yra išvedamas iš įvykių dažnio, vidutinės žalos ir vidutinės įmokos duomenų. Taikomi metodai, lyginant su ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu, nesikeitė.

Nuostolingumo metodas Lietuvoje yra taikomas tik laidavimo, tarptautinių vežėjų, bendrosios civilinės atsakomybės, statybų civilinės atsakomybės ir geležinkelių transporto priemonių draudimo bei jų civilinės atsakomybės draudimo homogeniškoms rizikos grupėms. Estijoje nuostolingumo metodas taikytas laidavimo, statybos visų rizikų, krovinių, mokėjimų apsaugos, draudimo nuo nelaimingų atsitikimų, sveikatos, komercinio turto, įrenginių ir mašinų, bendrosios bei vežėjų civilinės atsakomybės draudimo homogeniškoms rizikos grupėms. Atskirais transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo asmens žalų atvejais (neturtinės žalos, žalų užsienyje ir anuitetų) yra taikomas vidutinės išmokos metodas.

Žalų sureguliuavimo sąnaudų dalis ir numatomas atgauti regresas yra apskaičiuojami kaip procentai nuo patirtų žalų.

Binarinių įvykių, kurie pasižymi itin maža įvykio tikimybe bei dideliu nuostoliu ir nėra atspindėti turimuose duomenyse, įtaka Bendrovės lygyje yra santykinai nereikšminga ir yra įvertinama nustatant galimą įvairių scenarijų įtaką numatomų išmokų techniniam atidėjiniui.

Pagrindinės prielaidos, naudojamos numatomų išmokų tiksliausiam įverčiui yra šios:

- žalų vystymasis,
- įvykio dažnis ir vidutinė žala,
- regreso atgavimo procentas,
- žalų sureguliuavimo kaštų procentas,
- binarinių įvykių procentas,
- pinigų srautų pasiskirstymas.

Bendrovės pinigų srautai numatomų išmokų tiksliausiam įverčiui nustatomi pritaikius pinigų srautų pasiskirstymo modelius, gautus naudojant istorinius Bendrovės duomenis.

Pagrindinės numatomų išmokų tiksliausio įverčio apskaičiavimo, prielaidos ir jų nustatymo procesas, lyginant su ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu, reikšmingai nesikeitė.

Lentelėje apačioje pateikiami skirtumai pagal draudimo rūšis tarp finansinių ataskaitų bruto numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio ir bruto numatomų išmokų tiksliausio įverčio.

Draudimo rūšys	Numatomų išmokėjimų techninis atidėjiny, bruto	Numatomų išmokų tiksliausias įvertis, bruto	Skirtumas
(1) Medicininių išlaidų draudimas	2.057	2.036	22
(2) Pajamų apsaugos draudimas	1.386	1.366	20
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	-	-	-
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	74.152	72.062	2.089
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	12.509	12.375	134
(6) Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas	463	458	5
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	21.405	21.127	279
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	6.098	5.909	189
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	2.620	2.707	(87)
(10) Teisinių išlaidų draudimas	-	-	-
(11) Pagalba	-	-	-
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	1.160	1.182	(23)

(34) Anuitetai pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susiję su draudimo įsipareigojimais, kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	16.095	15.092	1.004
Iš viso:	137.945	134.313	3.632

22 lentelė. Skirtumai pagal draudimo rūšis tarp finansinių ataskaitų bruto numatomų išmokėjimų techninio atidėjimo ir bruto numatomų išmokų tiksliausio įverčio

Skirtumai tarp finansinių ataskaitų bruto numatomų išmokėjimų techninio atidėjimo ir bruto numatomų išmokų tiksliausio įverčio paaiškinami tuo, kad numatomų išmokų tiksliausio įverčio skaičiavimuose papildomai įvertinama:

- binarinių įvykių (angl. binary events) įtaka,
- pinigų srautų diskontavimo efektas.

Neigiami skirtumai tarp finansinių ataskaitų bruto numatomų išmokėjimų techninio atidėjimo ir bruto numatomų išmokų tiksliausio įverčio paaiškinami binarinių įvykių įtaka skaičiuojant numatomų išmokų tiksliausią įvertį. Teigiami skirtumai gaunami dėl pinigų srautų diskontavimo vertinant įsipareigojimų numatomų išmokų tiksliausią įvertį. Skirtumai tarp analizuojamų atidėjinių santykinai nėra reikšmingi, didesnę įtaką turi pinigų srautų diskontavimo įtaka ilgesne įsipareigojimų trukme išsiskiriančiose Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės ir Anuitetų pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susijusių su draudimo įsipareigojimais, kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimais draudimo rūšyse.

Numatomų išmokų tiksliausio įverčio pinigų srautai diskontuojami naudojant EIOPA skelbiamą euro nerizikingų palūkanų normų struktūrą pagal terminą. Kadangi skaičiuojant techninius atidėjinius yra laikomasi prielaidos, kad pinigų srautai vidutiniškai patiriami metų viduryje, diskontavimui yra naudojama interpoliuota palūkanų norma. Interpoliavimas atliekamas taikant geometrinį vidurkį diskonto faktoriams. Anuitetai pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susiję su draudimo įsipareigojimais, kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai yra diskontuojami ir finansinių ataskaitų numatomo išmokėjimo techninio atidėjimo skaičiavime.

Priedo S.19.01.21 formoje papildomai pateikiama informacija apie bruto išmokėtų išmokų ir numatomų išmokų tiksliausio įverčio vystymąsi.

Atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis numatomų išmokėjimų tiksliausias įvertis yra skaičiuojamas atskirai nuo bruto numatomų išmokų tiksliausio įverčio. Jo apskaičiavimo metodika yra analogiška bruto atidėjiniui, tik taikoma perdraudimo sutarčių atžvilgiu. Su numatomų išmokų atidėjimais susiję pinigų srautai apima kompensacijos mokėjimus, susijusius su reikalavimais, kurie yra įtraukti į Bendrovės bruto numatomų išmokų atidėjinius. Papildomai yra įvertinamas patikslinimas dėl sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo. Gauti pinigų srautai yra diskontuojami nustatant dabartinę jų vertę.

Lentelėje pateikiami skirtumai pagal draudimo rūšis tarp finansinių ataskaitų perdraudimo numatomų išmokėjimų techninio atidėjimo ir atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis numatomų išmokėjimų tiksliausio įverčio.

Draudimo rūšys	Numatomų išmokėjimų techninis atidėjimas, perdraudimo	Atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis numatomų išmokų tiksliausias įvertis	Skirtumas
(1) Medicininių išlaidų draudimas	-	-	-
(2) Pajamų apsaugos draudimas	-	-	-
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	-	-	-
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	2.447	2.383	64
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	223	210	13
(6) Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas	0	0	0
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	6.902	6.771	131
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	297	280	17
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	1.293	1.325	(32)
(10) Teisinių išlaidų draudimas	-	-	-
(11) Pagalba	-	-	-
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	17	17	0
(34) Anuitetai pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susiję su draudimo įsipareigojimais, kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	1.164	1.617	(453)
Iš viso:	12.343	12.603	-259

23 lentelė. Skirtumai tarp finansinių ataskaitų perdraudimo numatomų išmokėjimų techninio atidėjimo ir atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis tiksliausio įverčio

Skirtumai tarp finansinių ataskaitų perdraudimo numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio ir atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis tiksliausio įverčio paaiškinami tuo, kad numatomų išmokų tiksliausio įverčio skaičiavimuose papildomai įvertinama:

- patikslinimas dėl sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo,
- pinigų srautų diskontavimo efektas.

Portfelio lygyje skirtumai tarp analizuojamų atidėjinių nėra reikšmingi. Kadangi perdraudikai, su kuriais Bendrovė bendradarbiauja, turi aukštus kredito reitingus, patikslinimas dėl sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo yra nedidelis. Diskontavimo efekto įtaka taip pat nėra esminė.

D.2.2.2. Įmokų tiksliausias įvertis

Įmokų tiksliausias įvertis yra susijęs su būsimais žalų įvykiais, kuriuos apima draudimo įsipareigojimai, priklausantys sutarčiai. Pinigų srautų prognozės įmokų tiksliausiam įverčiui apskaičiuoti apima su tais įvykiais susijusias išmokas, išlaidas ir įmokas.

Bendrovė naudoja perkeltų įmokų techninį atidėjinį kaip įmokų bazę galiojančių sutarčių neuždirbtai daliai. Įmokų tiksliausias įvertis gaunamas žemiau įvardintų prielaidų procentus pritaikius įmokų bazei, iš balanso perkėlus pinigų srautus, susijusius su nepareikalautomis draudimo gautinomis/mokėtinomis sumomis ir atlikus gautų pinigų srautų diskontavimą nustatant dabartinę jų vertę.

Pagrindinės prielaidos, naudojamos įmokų tiksliausiam įverčiui:

- įvykio dažnis ir vidutinė žala, naudojami nuostolingumo nustatymui,
- regreso atgavimo procentas,
- perdraudimo žalų procentas,
- perdraudimo įmokų procentas,
- administravimo kaštų procentas,
- žalų sureguliuojimo kaštų procentas,
- būsimo įmokų nutraukimo procentas,
- binarinių įvykių procentas,
- pinigų srautų pasiskirstymas.

Būsimo įmokų nutraukimo procentas išvedamas naudojant istorinius Bendrovės įmokų duomenis. Istoriniai procentai apskaičiuojami kaip santykis tarp per laikotarpį nutrauktų įmokų ir perkeltų įmokų techninio atidėjinio laikotarpio pradžios datai. Galutiniam prielaidos nustatymui naudojama kelerių metų istorija ir parenkamas vidutinis įmokų nutraukimo procentas. Jei pastebimas įmokų nutraukimo procento didėjimas ar mažėjimas, į tai yra atsižvelgiama parenkant galutinį būsimo įmokų nutraukimo procentą.

Bendrovės pinigų srautai įmokų tiksliausiam įverčiui nustatomi pritaikius pinigų srautų pasiskirstymo modelius, gautus naudojant istorinius Bendrovės duomenis.

Pagrindiniai įmokų tiksliausio įverčio apskaičiavimo metodai, prielaidos ir jų nustatymo procesas, lyginant su ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu, nesikeičia.

Lentelėje apačioje pateikiami skirtumai pagal draudimo rūšis tarp finansinių ataskaitų bruto perkeltų įmokų techninio atidėjinio ir bruto įmokų tiksliausio įverčio.

Draudimo rūšys	Perkeltų įmokų techninis atidėjinys, bruto	Įmokų tiksliausias įvertis, bruto	Skirtumas
(1) Medicininių išlaidų draudimas	6.481	4.684	1.797
(2) Pajamų apsaugos draudimas	9.361	794	8.567
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	-	-	-
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	45.774	28.108	17.665
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	51.979	14.424	37.555
(6) Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas	1.190	(516)	1.706
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	38.936	13.397	25.539
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	3.168	1.514	1.653
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	1.384	1.603	(218)
(10) Teisinių išlaidų draudimas	-	-	-
(11) Pagalba	-	-	-
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	1.336	(255)	1.592
(34) Anuitetai pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susiję su draudimo įsipareigojimais, kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	-	-	-
Iš viso:	159.610	63.753	95.857

24 lentelė. Skirtumai tarp finansinių ataskaitų bruto perkeltų įmokų techninio atidėjinio ir bruto įmokų tiksliausio įverčio

Finansinių ataskaitų perkeltų įmokų techninis atidėjiny nurodo galiojančių sutarčių dar neuždirbtą įmokų dalį, o įmokų tiksliausias įvertis nurodo, kokia yra pinigų srautų, susijusių su galiojančiomis sutartimis, dabartinė vertė. Skirtumus tarp šitų dviejų Bendrovės atidėjinių lemia tokie įmokų tiksliausio įverčio skaičiavimo skirtumai:

- gavus draudimo įmokas papildomai įvertinamos sutartys, kurios ataskaitos datai dar negalioja,
- įvertinamas būsimas įmokų nutraukimas atsižvelgiant į draudėjų elgesį pagal Bendrovės istorinius duomenis,
- įmokų tiksliausias įvertis įvertina galiojančių sutarčių tikėtinas būsimas žalias, įskaičiuojant binarinių įvykių įtaką, tikėtinas regreso sumas, būsimums žalų sureguliuavimo ir administravimo kaštus,
- iš balanso į įmokų tiksliausio įverčio skaičiavimą yra perkeliama pinigų srautai, susiję su balanso nepareikalautomis draudimo gautinomis ir mokėtinomis sumomis,
- pinigų srautai yra diskontuojami nustatant dabartinę jų vertę.

Kaip ir numatomų išmokų tiksliausio įverčio atveju įmokų techninio atidėjinio pinigų srautai diskontuojami naudojant EIOPA skelbiamą euro nerizikingų palūkanų normų struktūrą pagal terminą. Kadangi skaičiuojant techninius atidėjinius yra laikomasi prielaidos, kad pinigų srautai vidutiniškai patiriami metų viduryje, diskontavimui yra naudojama interpoliuota palūkanų norma. Interpoliavimas atliekamas taikant geometrinį vidurkį diskonto faktoriams.

Atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausias įvertis yra skaičiuojamas atskirai nuo bruto įmokų tiksliausio įverčio. Su įmokų atidėjinais susiję pinigų srautai apima perdraudikų kompensacijos mokėjimus, susijusius su būsima galiojančių Bendrovės sutarčių įvykiais, bei būsimums Bendrovės mokėjimus perdraudikams, susijusius su jau galiojančiomis Bendrovės sutartimis. Papildomai yra įvertinamas patikslinimas dėl sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo. Gauti pinigų srautai yra diskontuojami nustatant dabartinę jų vertę.

Lentelėje apačioje pateikiami skirtumai pagal draudimo rūšis tarp finansinių ataskaitų perdraudimo perkeltų įmokų techninio atidėjinio ir atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausio įverčio.

Draudimo rūšys	Perkeltų įmokų techninis atidėjiny, perdraudimo	Atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausias įvertis	Skirtumas
(1) Medicininių išlaidų draudimas	0	(1)	1
(2) Pajamų apsaugos draudimas	0	(10)	10
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	-	-	-
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	189	(31)	221
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	4	(100)	104
(6) Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas	544	353	192
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	259	(223)	482
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	172	127	45
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	657	606	51
(10) Teisinių išlaidų draudimas	-	-	-
(11) Pagalba	-	-	-
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	42	29	13
(34) Anuitetai pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susiję su draudimo įsipareigojimais, kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	-	-	-
Iš viso:	1.867	749	1.119

25 lentelė. Skirtumai pagal draudimo rūšis tarp finansinių ataskaitų perdraudimo perkeltų įmokų techninio atidėjinio ir atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausio įverčio

Finansinių ataskaitų perdraudimo perkeltų įmokų techninis atidėjiny nurodo galiojančių sutarčių dar neuždirbtas perdraudimo įmokas, o atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausias įvertis nurodo, kokia bus pinigų srautų, susijusių su galiojančiomis perdraudimo sutartimis, dabartinė vertė. Skirtumus tarp šitų dviejų Bendrovės atidėjinių lemia tokie atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausio įverčio skaičiavimo skirtumai:

- atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausias įvertis įvertina galiojančių sutarčių tikėtinas būsimums perdraudimo žalias,
- atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausias įvertis įvertina papildomus perdraudimo kaštus dėl perdraudimo programų atnaujinimo,
- iš balanso į atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausio įverčio skaičiavimą yra perkeliama pinigų srautai, susiję su balanso nepareikalautomis perdraudimo gautinomis ir mokėtinomis sumomis,
- atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausias įvertis įvertina patikslinimą dėl sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo,
- pinigų srautai yra diskontuojami nustatant dabartinę jų vertę.

Perdraudimo programų atnaujinimas yra būtinas valdymo veiksmas, numatytas Bendrovės perdraudimo politikoje, ir yra naudojamas kaip prielaida atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausio įverčio skaičiavime.

D.2.3. Rizikos marža

Rizikos marža užtikrina, jog techniniai atidėjiniai būtų lygūs sumai, kurios draudimo ir perdraudimo įmonės galėtų reikalauti, siekdamas perimti ir įvykdyti draudimo bei perdraudimo įsipareigojimus. Bendrovė rizikos maržai skaičiuoti naudoja techninių atidėjinių vertinimo gairėse, rizikos maržos apskaičiavimo metodų hierarchijoje (62-oji gairė), 1.113 punkte aprašytą antrąjį metodą, pagal kurį būsimi mokumo kapitalo reikalavimai kiekvienų metų pabaigos datoms skaičiuojami pagal tiksliausio įverčio mažėjimo proporcijas. Rizikos maržos paskirstymas tarp draudimo rūšių atliekamas proporcingai mokumo kapitalo reikalavimui šioms draudimo rūšims ir yra pateikiamas 21 lentelėje.

D.2.4. Techninių atidėjinių neapibrėžtumo lygio analizė

Remiantis Deleguotojo Reglamento 272 straipsnio 5 dalimi, aktuarinė funkcija pateikia techninių atidėjinių įverčio neapibrėžtumo šaltinių ir lygio analizę.

Neapibrėžtumo šaltiniai Bendrovėje yra grupuojami pagal šias penkias kategorijas – procesų, duomenų, modelių ir prielaidų, išorinės aplinkos bei reguliavimo. Tada kategorijos yra skaidomos detaliau į konkrečias sritis. Pagal jas kiekvieną ketvirtį yra vertinami neapibrėžtumo lygio pokyčiai ir tendencijos, kurie kartu su kitų funkcijų atstovais yra aptariami Rezervavimo komitete.

Neapibrėžtumo lygio vertinimas susideda iš įtakos ir kintamumo vertinimo atskirai rezervavimui, tiesiogiai susietam su numatomų išmokų techniniu atidėjiniu, ir kainodarai, glaudžiai susijusiai su įmokų atidėjiniu.

Iš atliktos kokybinės analizės galima daryti išvadą, jog didžiausiu rizikos lygiu techniniams atidėjiniams ataskaitos datai pasižymėjo didesnė negu planuota žala infliacijai ir žalos asmeniui. Taip pat pastebėta padidėjusi galimo ekonominio nuosmukio rizika.

Kokybinė neapibrėžtumo analizė yra pagrindžiama kiekybine techninių atidėjinių jautrumo analize. Jautrumo analizę Bendrovė atlieka kartą per metus, siekdama įsivertinti galimų pokyčių poveikį. Ji padeda nustatyti sritis, kuriose rezervavimo specialistai turėtų atlikti išsamesnę techninių atidėjinių skaičiavimo analizę.

Kiekybiškai Bendrovė analizuoja tas pačias neapibrėžtumo šaltinių kategorijas ir sritis. Kiekvienai sričiai yra parenkami testavimo scenarijai, susiję su pagrindinėmis techninių atidėjinių skaičiavimo prielaidomis.

Bendrovės kiekybinės analizės rezultatai rodo, jog dauguma scenarijų turi įtaką tik daliai portfelio, arba techniniai atidėjiniai nėra tiems scenarijams jautrūs, todėl įtaka techniniams atidėjiniams Bendrovės lygyje nėra itin reikšminga. Didesnis jautrumas pastebimas tikėtina nuostolingumui, infliacijai ir motorinių draudimo rūšių dažniui/vidutinei žalai.

D. 3. Kiti įsipareigojimai

D.3.1. Įsipareigojimai, susiję su draudimo, perdraudimo (persidraudimo) veikla ir kitos mokėtinos sumos

Su draudimo veikla susiję įsipareigojimai – draudimo įmonės įsipareigojimai, kurie susiformuoja vykdant draudimo, perdraudimo ir persidraudimo ar kitą ūkinę komercinę veiklą. Mokumo tikslais mokėtini komisiniai, susiję su eliminuotomis / perklasifikuotomis draudėjų gautinomis po ataskaitinės datos pareikalautomis sumomis (žr. D.1.6 dalį „Gautinos sumos: draudimo veiklos, perdraudimo ir kitos gautinos sumos“) yra eliminuojami, perklasifikuojami ir vertinami įmokų tiksliausiam įvertyje.

Perdraudimo įsipareigojimai apima perdraudimo įmonėms mokėtinas sumas, susijusias su įmokomis ir komisiniais. Perdraudimo atidėti komisiniai ir perdraudimo atidėtos įsigijimo sąnaudos Mokumo vertinimo tikslais yra eliminuojami ir vertinami nuliui.

Kitos mokėtinos sumos apima kitus Bendrovės įsipareigojimus darbuotojams ir klientams: sukauptus mokėtinus komisinius, su darbu susijusias išmokas darbuotojams, mokestinius įsipareigojimus ir kitas mokėtinas sumas.

D.3.2. Įsipareigojimai – sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos

Sukauptos sąnaudos – sąnaudos, kurios patirtos šiuo ar ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais, bet bus apmokėtos ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais. Ateinančių laikotarpių pajamos – šiuo ir ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais gautos sumos, kurios pajamomis bus pripažintos ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais.

D.4. Alternatyvūs vertinimo metodai

Taikydama alternatyvius vertinimo metodus, Bendrovė taiko vertinimo metodiką, kuri grindžiama rinkos metodu - naudojamos kainos ir kita atitinkama informacija, gauta apie rinkos sandorius dėl tokio paties arba panašaus turto, įsipareigojimų arba turto ir įsipareigojimų grupės.

D.5. Kita informacija

Visa informacija apie vertinimą mokumo tikslais yra pateikta, papildomos informacijos nėra.

E. KAPITALO VALDYMAS

E.1. Nuosavos lėšos

E.1.1. Nuosavų lėšų valdymas

Bendrovės pagrindiniai kapitalo valdymo tikslai yra užtikrinti pakankamas lėšas Bendrovės įsipareigojimų klientams padengimui bei efektyviai valdyti kapitalą optimizuojant jo naudojimą. Bendrovė yra įdiegusi kapitalo valdymo politiką ir procesus, kurie užtikrina iškeltų kapitalo valdymo tikslų įgyvendinimą. Bendrovės kapitalo valdymo politika užtikrina reikalavimus kapitalo pozicijos vertinimui, valdymui, stebėsenai ir kontrolei bei atskaitomybei, tuo pačiu numato ir Bendrovės vadovybės veiksmų planą nenumatytų aplinkybių atveju. Bendrovė yra nusistačiusi pasiekti ir nuolat vykdyti mokumo reikalavimus, padengiančius prisiimamos rizikos, kylančios iš Bendrovės vykdomos veiklos, lygį.

Vadovaudamasi draudimo veiklą reguliuojančių teisės aktų reikalavimais ir kapitalo valdymo politika, Bendrovė ruošia vidutinės trukmės kapitalo valdymo planą, kuris analizuoja esamą kapitalo poziciją, kapitalo elementų išleidimo ar išpirkimo ir prognozuojamų rezultatų įtaką Bendrovės kapitalo pozicijai. Prognozinis laikotarpis sutampa su verslui planuoti įprastai taikoma trijų metų laiko perspektyva.

Kapitalo valdymo procesą sudaro šie etapai:

- planavimas;
- organizavimas;
- stebėjimas;
- koreguojamieji veiksmai.

Kapitalo planavimas

Kapitalo planavimo etapo tikslas – nustatyti kapitalo tikslus ir apibrėžti veiksmus, kurių reikia imtis planavimo laikotarpiu. Kapitalo planavimo laikotarpis apima bent jau dabartinės Bendrovės strategijos laikotarpį, kuris yra ne trumpesnis nei 3 metai. Planuojant kapitalą atsižvelgiama į savo rizikos ir mokumo vertinimą. Analizuodama būsimą kapitalo poreikį Bendrovė vertina ir daro prielaidas planuojamuoju laikotarpiu dėl:

- tikėtino dividendų mokėjimo lygio;
- bet kokių planuojamų kapitalo emisijų;
- numatytų kapitalo priemonių išpirkimo terminų;
- kapitalo būklės poveikio kapitalo priemonių emisijai, išpirkimui ar grąžinimui;
- rezultatų paskirstymo.

Kapitalo organizavimas

Kapitalo organizavimo etapo tikslai:

- pasiekti mokumo koeficiento lygį apibrėžtą Bendrovės Rizikos apetito dokumente;
- užtikrinti, kad Bendrovė turi pakankamą kapitalo lygį pasiekti veiklos tikslus, numatytus Bendrovės strategijoje.

Bendrovė organizuoja kapitalo valdymą atsižvelgdama į:

- finansinio rezultato paskirstymą;
- kapitalo padidinimo ar sumažinimo poreikį;
- mokumo kapitalo reikalavimų vykdymą.

Kapitalo stebėjimas

Siekiant užtikrinti tinkamą ir savalaikį kapitalo pokyčių stebėjimo procesą, Bendrovėje įdiegtos tokios kontrolės:

- išankstinio perspėjimo apie kapitalo pakankamumą kontrolės procesas:
  - ✓ Jeigu Bendrovės mokumo koeficientas patenka į „geltoną zoną“ (nustatytą Bendrovės Rizikos apetite) arba vadovaujantis prognozėmis gali patekti į „geltoną zoną“ per artimiausius 12 mėnesių, Bendrovės Valdyba turi per tris mėnesius parengti ir pateikti veiksmų planą Stebėtojų tarybai bei kitiems atsakingiems asmenims. Įgyvendinus plane numatytus veiksmus turi būti pasiekiamas mokumo koeficientas, numatytas „žalioje zonoje“ per planuojamą laikotarpį.
  - ✓ Jeigu Bendrovės mokumo koeficientas būdamas „geltonojoje zonoje“ pablogėja reikšmingai ar vadovaujantis prognozėmis gali pablogėti reikšmingai per artimiausius 12 mėnesių, Bendrovės Valdyba turi per tris mėnesius parengti ir pateikti veiksmų planą Stebėtojų tarybai bei kitiems atsakingiems asmenims. Įgyvendinus plane numatytus veiksmus turi būti pasiekiamas mokumo koeficientas, numatytas „žalioje zonoje“ per planuojamą laikotarpį.
  - ✓ Jeigu Bendrovės mokumo koeficientas patenka į „raudoną zoną“ (nustatytą Bendrovės Rizikos apetite), arba vadovaujantis prognozėmis gali patekti į „raudoną zoną“ per artimiausius 3 mėnesius, Bendrovės Valdyba turėtų per vieną mėnesį parengti ir pateikti veiksmų planą Stebėtojų tarybai ir kitiems atsakingiems asmenims. Įgyvendinus plane numatytus veiksmus per šešis mėnesius turi būti pasiekiamas „geltonos zonos“ mokumo koeficientas.
- periodinis ataskaitų teikimas apie Kapitalo pakankamumą Bendrovės Valdybai, Stebėtojų tarybai ir kitiems atsakingiems asmenims;
- periodinis kapitalo pozicijos pokyčių analizavimas ir aptarimas Bendrovės Kapitalo valdymo komitete.

Koreguojamieji veiksmai

Koreguojamųjų veiksmų pobūdis nustatomas atsižvelgiant į galimybę praktiškai taikyti priemones, laiką, reikalingą konkreitiems koreguojamiesiems veiksams įgyvendinti, nuosavų lėšų kokybę ir reputacijos riziką. Koreguojami veiksmai gali apimti nuosavų lėšų padidėjimo būdus arba rizikos mažinimo priemones. Siekiant padidinti nuosavų lėšų lygį Bendrovė gali:

- gauti subordinuotąją skolą;
- atsisakyti arba laikinai sustabdyti priemonių, kurios gali būti priskiriamos nuosavoms lėšoms, išpirkimą, jeigu tokia galimybė numatyta pagal emisijos ar sutarties sąlygas;

- atsisakyti paskirstyti dalį ar visą pelną sumažindama mokėtinų dividendų sumą;
- atlikti mokėjimus papildomomis nuosavomis lėšomis pagal Direktyvos 89 straipsnį;
- padidinti kapitalą, pvz.: išleidžiant akcijas.

Siekiant sumažinti riziką gali būti taikomos tokios priemonės:

- rizikos vengimas – kai atsisakoma arba nustoama vykdyti riziką didinančią veiklą;
- rizikos perdavimas – dalis rizikos pozicijų perleidžiama trečiajai šaliai; tai nereiškia, kad taip pat perduodama atsakomybė už riziką - rizika ir toliau vertinama, vykdoma jos stebėsena, teikiamos ataskaitos, ypač dėl rizikos apetito;
- rizikos mažinimas – mažinama rizikos realizavimosi tikimybė ir ribojamas tokios rizikos poveikis;
- rizikos prisiėmimas – prisiimama rizika, vadovybė neturi galimybės atlikti kitų veiksmų, arba kai tokių veiksmų įgyvendinimo sąnaudos yra pernelyg didelės palyginus su gaunama nauda (tačiau rizika ir toliau reguliariai vertinama, vykdoma jos stebėsena ir teikiamos ataskaitos);
- įgyvendinamos priemonės, padedančios realizuoti kitus vadovybės veiksmus, nustatomos ribos, perdraudimo programos, nuolatinė draudimo veiklos peržiūra.

Pirmenybė skiriama veiksams, kuriais siekiama sumažinti Bendrovės prisiimamą riziką. Toliau pateikiama Bendrovės turimų nuosavų lėšų struktūra bei reikalavimai.

E.1.2. Nuosavų lėšų struktūra

2022 metais pagrindiniai nuosavų lėšų struktūros pokyčiai daugiausia susiję su pelninga Bendrovės veikla bei grynojo turto vertinimu mokumo tikslais.

Bendrovė planuoja už 2022 m. išmokėti 8,0 mln. eurų dividendų. Galutinė dividendų suma bus nustatyta remiantis Valdybos rekomendacija, Stebėtojų tarybos siūlymu ir Visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu.

Informacija apie nuosavas lėšas pateikiama lentelėje apačioje bei Priedo S.23.01.01 lentelėje.

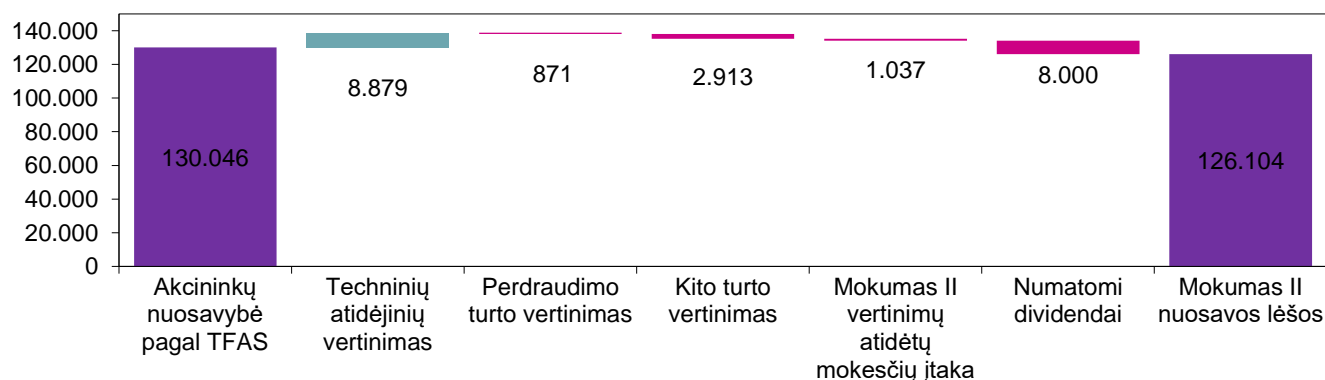
Nuosavos lėšos	2022	2021	Pokytis
Akcinis kapitalas	11.665	11.665	-
Akcijų priedai	937	937	-
Kiti rezervai	113.530	132.026	(18.496)
Suderinimo rezervas	5.095	(11.149)	16.244
Numatomi dividendai	(8.000)	(13.500)	5.500
Atidėtųjų mokesčių turtas	2.876	936	1.940
Nuosavos lėšos	126.104	120.916	5.188

26 lentelė. Nuosavų lėšų struktūra

2022 metais Bendrovė uždirbo 24,9 mln. eurų grynojo pelno (lentelėje pateikiamas atitinkamai kitų rezervų ir atidėtųjų mokesčių turto dalyse). Kiti rezervai be praėjusių metų rezultato taip pat apima ankstesnių metų sukauptą nepaskirstytą pelną, rezervinį kapitalą ir finansinio turto perkainojimo rezervą.

Suderinimo rezervas atspindi Bendrovės finansinių ataskaitų ir turto bei įsipareigojimų, apskaičiuotų mokumo tikslais vertinimo pokyčius. 2022 metais didžiausia įtaka suderinimo rezervui buvo techninių atidėjinių vertinimas (žr. detaliau D dalyje „Vertinimas mokumo tikslais“).

Toliau pateikiamas detalus įmonės finansinėse ataskaitose atvaizduoto nuosavo kapitalo ir mokumo tikslais apskaičiuoto įsipareigojimus viršijančio turto judėjimas. Detalūs Bendrovės finansinių ataskaitų ir turto ir įsipareigojimų, apskaičiuotų mokumo tikslais, pokyčiai aprašyti D.3. dalyje.

7 grafikas. Skirtumai tarp nuosavo kapitalo Bendrovės finansinėse ataskaitose ir Mokumas II ataskaitose

2022 metų pabaigoje nuosavos lėšos priklausė 1 ir 3 lygio kapitalui.

Bendrovė taiko tokius nuosavų lėšų tinkamumo įvertinimo reikalavimus:

- 1 lygio nuosavos lėšos turi sudaryti ne mažiau nei pusę visų tinkamų nuosavų lėšų;
- 1 lygio nuosavos lėšos turi sudaryti ne mažiau nei pusę mokumo kapitalo reikalavimo;
- 3 lygio nuosavos lėšos turi būti mažiau nei trečdalis visų tinkamų nuosavų lėšų;
- 3 lygio nuosavos lėšos turi būti mažiau nei 15 proc. mokumo kapitalo reikalavimas;
- subordinuota paskola neturi viršyti 20 proc. 1 lygio nuosavų lėšų.

Nuosavos lėšos	2022	2021	Pokytis
1 lygio nuosavos lėšos	123.228	119.980	3.248
2 lygio nuosavos lėšos	-	0	0
3 lygio nuosavos lėšos	2.876	936	1.940
Mokumo II nuosavos lėšos	126.104	120.916	5.188
Nuosavos lėšos tinkamos mokumo kapitalo reikalavimui	126.104	120.916	5.188
Nuosavos lėšos tinkamos minimalaus kapitalo reikalavimui	123.228	119.980	3.248

27 lentelė. Nuosavos lėšos pagal lygius

Vertinant nuosavų lėšų tinkamumą, minimalaus ir mokumo kapitalo reikalavimų įvertinimui 3 lygio nuosavos lėšos, kurias Bendrovėje sudaro tik atidėtieji mokesčiai, nėra įtraukiamos skaičiuojant minimalaus kapitalo reikalavimus. Bendrovė 2022 metais po turto ir įsipareigojimų vertinimo mokumo tikslais turėjo atidėtųjų mokesčių turtą.

Vertinant atidėtų mokesčių įtaką Mokumo II finansinėje atskaitomybėje, atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra paskaičiuojami nuo kiekvieno grynojo skirtumo tarp turimo turto ir įsipareigojimų vertės Mokumo II finansinėse atskaitose ir jų atitinkamų dydžių finansinėje atskaitomybėje, sudarytoje pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus. Mokumas II tikslais apskaičiuotas atidėtojo pelno mokesčio turtas Mokumas II finansinėse atskaitose sudengtas su atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimu įvertintu finansinėje atskaitomybėje, sudarytoje pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus. Mokumas II finansinėje atskaitomybėje apskaitytas grynas atidėtųjų mokesčių įsipareigojimas lygus 0, atidėtųjų mokesčių turtas 2.876 tūkst. eurų.

Visos bendrovės turimos nuosavos lėšos priskiriamos 1 ir 3 lygio nuosavoms lėšoms. Bendrovė neturi nuosavų lėšų tinkamumo ar kitokių apribojimų.

E.2. Mokumo kapitalo reikalavimas ir minimalaus kapitalo reikalavimas

Mokumo kapitalo reikalavimas Bendrovėje vertinamas pagal standartinę formulę.

Lentelėje apačioje pateikiami Bendrovės mokumo kapitalo reikalavimo (SCR) ir minimalaus kapitalo reikalavimo (MCR) mokumo koeficientai ataskaitinei datai.

	SCR	MCR
Nuosavos lėšos	126.104	126.104
Tinkamos nuosavos lėšos	126.104	123.228
Mokumo kapitalo reikalavimas	83.322	37.495
Perviršis / trūkumas	42.782	85.733
Mokumo koeficientas	151,3%	328,7%

28 lentelė. Bendrovės mokumo koeficientai

Bendrovės SCR mokumo koeficientas ataskaitinei datai buvo lygus 151% (2021 metais – 164%), MCR mokumo koeficientas siekė 329%. Taigi, Bendrovė išlieka gerai kapitalizuota draudimo įmone. Bendrovė Savo rizikos ir mokumo vertinimo metu nustatė, kad Bendrovė išliks moki ateinančius trejus metus, turės pakankamai kapitalo padengti mokumo kapitalo reikalavimą (SCR) ir minimalų kapitalo reikalavimą (MCR).

E.2.1. Mokumo kapitalo reikalavimas

Lentelėje apačioje bei Priedo S.25.01.21 lentelėje pateikiamas Bendrovės SCR pasiskirstymas pagal rizikos modulius:

	2022	2021	Pokytis
Ne gyvybės draudimo veiklos rizika	67.520	57.450	10.070
Sveikatos draudimo veiklos rizika	7.309	6.156	1.153

Gyvybės draudimo veiklos rizika	837	1.307	(470)
Rinkos rizika	20.286	22.540	(2.254)
Sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo rizika	3.795	5.019	(1.224)
Diversifikacija	(21.518)	(21.956)	438
Pagrindinis mokumo kapitalo reikalavimas	78.229	70.517	7.712
Operacinė rizika	9.211	7.949	1.262
Patikslinimas dėl galimybės padengti nuostolius atidėtaisiais mokesčiais	(4.118)	(4.611)	494
Mokumo kapitalo reikalavimas	83.322	73.855	9.467

29 lentelė. Bendrovės SCR pasiskirstymas pagal rizikos modulius

Daugiau nei du trečdalius bendro nediversifikuoto SCR sudaro SCR draudimo veiklos rizikai, antra pagal reikšmingumą yra rinkos rizika.

E.2.1.1. Galimybė padengti nuostolius atidėtaisiais mokesčiais

Pagal standartinę Mokumo kapitalo reikalavimo formulę Bendrovė, skaičiuodama SCR patikslinimą dėl galimybės padengti nuostolius atidėtaisiais mokesčiais, įvertina šalių, kuriose Bendrovė veikia, mokestinį reguliavimą. Atsižvelgiant į tai, kad Estijoje yra apmokestinamas tik skirstomas pelnas, Bendrovė papildomai įvertina Estijos filialui tenkantį SCR patikslinimą ir jį eliminuoja skaičiuojant bendrą SCR patikslinimą dėl galimybės padengti nuostolius atidėtaisiais mokesčiais. Vertinant SCR patikslinimą taip pat atsižvelgiama į tai, kad pagal Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo 30 straipsnio nuostatas mokestinių nuostolių suma gali būti perkeliama į sekančius mokestinius metus neribotą laikotarpį, kiekvienais kitais mokestiniais metais panaudojant ne daugiau nei 70% to mokestinio laikotarpio pelno.

Bendrovė, vadovaudamasi Mokumas II reikalavimais, įvertina SCR patikslinimą dėl galimybės padengti nuostolius atidėtaisiais mokesčiais, atsiradusiais dėl SCR dydžio nuostolio (toliau – LAC). 2022.12.31 dieną paskaičiuotas LAC dydis sudarė 4.118 tūkst. EUR. Bendrovė taip pat turi sukaupusi ir atidėtojo pelno turtą (toliau - DTA) 2022.12.31 dieną sudariusį 2.876 tūkst. eurų.

Galimas LAC ir DTA panaudojimas yra vertinimas atliekant Bendrovės apmokestinamo pelno prognozę atsižvelgiant į finansinę padėtį patyrus SCR dydžio nuostolį. Postresinio pelno prognozė remiasi Bendrovės veiklos planu ir postresinio scenarijaus prielaidomis.

Stresiniai metai yra patiriamas vienkartinis SCR dydžio nuostolis: krenta pasirašytų įmokų suma, išauga žalų bei išlaidų rodikliai, patiriamas investicinės ir finansinės veiklos nuostolis. Pirmieji postresiniai metai yra tarpiniai, pasižymintys daliniu įmokų atstatymu ir didesniais nei Bendrovės veiklos plane numatyta žalų ir išmokų rodikliais. Vėlesniems metams taikomos Bendrovės veiklos plane numatytos prielaidos, kurias taikant generuojamas apmokestinamasis pelnas.

Atsižvelgiant į numatomą ateinančių laikotarpių apmokestinamąjį pelną Bendrovė numato pilną LAC ir DTA dydžio panaudojimą.

E.2.2. Minimalaus kapitalo reikalavimas

Bendrovės MCR yra apskaičiuojamas pagal 248 Deleguotojo Reglamento straipsnį.

Lentelėje pateikiama Bendrovės informacija apie įvesties duomenis, pagal kuriuos Bendrovė apskaičiuoja MCR ataskaitinei datai.

MCR skaičiavimai	
Tiesinis MCR	41.489
SCR	83.322
MCR viršutinė riba	37.495
MCR žemiausia riba	20.831
Sudėtinis MCR	37.495
Absoliuti MCR žemiausia riba	4.000
Minimalaus kapitalo reikalavimas	37.495

30 lentelė. Bendrovės MCR įvesties duomenys

Bendrovės MCR yra lygus MCR viršutinei ribai.

E.2.3. Informacija apie naudojamus standartinės formulės parametrus

Ataskaitiniu laikotarpiu Bendrovė taikė standartinės formulės parametrus, t.y. Bendrovė, apskaičiuodama mokumo kapitalo reikalavimą, netaikė jokių Bendrovei būdingų specifinių ar supaprastintų parametrų.

E.3. Nuosavybės vertybinių popierių rizikos submodulio, pagrįsto įsipareigojimų trukme, taikymas apskaičiuojant mokumo kapitalo reikalavimą

Bendrovė nuosavybės vertybinių popierių riziką skaičiuoja standartiniu metodu ir nenaudoja nuosavybės vertybinių popierių rizikos submodulio, pagrįsto įsipareigojimų trukme.

E.4. Standartinės formulės ir bet kokių taikomų vidaus modelių skirtumai

Ataskaitiniu laikotarpiu Bendrovė netaikė vidaus modelių.

E.5. Minimalaus kapitalo reikalavimo nesilaikymas ir mokumo kapitalo reikalavimo nesilaikymas

Ataskaitiniu laikotarpiu Bendrovėje nebuvo Kapitalo reikalavimų nesilaikymo atvejų.

E.6. Kita informacija

Atsižvelgiant į susijusį su karu Ukrainoje neapibrėžtumą ir galimą jo neigiamą įtaką investicijoms Bendrovė visus 2022 m. ir toliau 2023 m. stebi investicijų pokyčius, palūkanų normų pokyčius, ECB sprendimus ir atitinkamai proaktyviai reaguoja keisdama Bendrovės investicinius sprendimus. Bendrovės aktyvūs veiksmai lėmė, kad Bendrovė visus 2022 m. išlaikė mokumo koeficientą didesnį nei 150 proc. 2023 m. Bendrovė planuoja išmokėti 8 mln. eurų dividendų, per 2023 metus išlaikydama ne mažesnę negu rizikos apetito nustatytą 150 proc. mokumo koeficientą, Bendrovė tai įvertino atlikdama 2022 m. Savo rizikos ir mokumo vertinimą. Galutinė dividendų suma bus nustatyta remiantis Valdybos rekomendacija, Stebėtojų tarybos siūlymu ir Visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu.

1 PRIEDAS. Kiekybinės informacijos lentelės

Priede pateikiamos kiekybinės informacijos lentelės. Lentelėse pateikiami duomenys 2022 m. gruodžio 31 d., jei nenurodyta kitaip. Lentelėse visi skaičiai pateikiami tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip. Atskleidžiama tik Bendrovės veiklai aktuali informacija, todėl kiekybinės informacijos lentelės S.22.01.21, S.25.02.21, S.25.03.21, S.28.02.01 nėra pateikiamos.

Lentelės numeris	Lentelė
S.02.01.02	Balansas
S.05.01.02	Įmokos, išmokos ir sąnaudos pagal draudimo rūšis
S.05.02.01	Įmokos, išmokos ir sąnaudos pagal šalis
S.12.01.02	Gyvybės ir sveikatos draudimo, apskaičiuojamo pagal panašius į gyvybės draudimo metodus, techniniai atidėjiniai
S.17.01.02	Ne gyvybės draudimo techniniai atidėjiniai
S.19.01.21	Ne gyvybės draudimo žalos
S.23.01.01	Nuosavos lėšos
S.25.01.21	Informacija apie Mokesčio tarifui taikomas metodą ir Galimybės padengti nuostolius atidėtaisiais mokesčiais apskaičiavimas
S.25.01.21	Mokumo kapitalo reikalavimas, apskaičiuojamas taikant standartinę formulę
S.28.01.01	Minimalaus kapitalo reikalavimas – tik gyvybės draudimo arba tik ne gyvybės draudimo ar perdraudimo veikla

31 lentelė. Kiekybinių lentelių sąrašas

S.02.01.02 forma – Balanso informacija

Turtas		Mokumas II vertė
Nematerialusis turtas	R0030	
Atidėtųjų mokesčių turtas	R0040	2.876
Pensijų išmokų perviršis	R0050	
Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai, laikomi įmonės reikmėms	R0060	29.000
Investicijos (išskyrus turtą, laikomą su indeksu ir investiciniais vienetais susietoms sutartims)	R0070	317.288
Nekilnojamasis turtas (išskyrus skirtą įmonės reikmėms)	R0080	1.500
Akcijos, įskaitant dalyvavimą, susijusiose įmonėse	R0090	
Nuosavybės vertybiniai popieriai	R0100	2.426
Nuosavybės vertybiniai popieriai – įtraukti į biržos sąrašus	R0110	2.426
Nuosavybės vertybiniai popieriai – neįtraukti į biržos sąrašus	R0120	0
Obligacijos	R0130	298.974
Vyriausybės obligacijos	R0140	260.979
Įmonių obligacijos	R0150	37.995
Struktūrizuoti vertybiniai popieriai	R0160	
Užtikrinti vertybiniai popieriai	R0170	
Kolektyvinio investavimo subjektai	R0180	14.388
Išvestinės finansinės priemonės	R0190	
Indėliai, išskyrus pinigų ekvivalentus	R0200	
Kitos investicijos	R0210	
Turtas, laikomas su indeksu ir investiciniais vienetais susietoms sutartims	R0220	
Hipoteka užtikrintos ir kitos paskolos	R0230	
Paskolos, užtikrintos draudimo sutartimis	R0240	
Hipoteka užtikrintos ir kitos paskolos fiziniams asmenims	R0250	
Kitos hipoteka užtikrintos ir kitos paskolos	R0260	
Pagal perdraudimo sutartis atgautinos sumos iš:	R0270	13.352
ne gyvybės ir sveikatos perdraudimo, apskaičiuojamo pagal nepanašius į gyvybės perdraudimo metodus	R0280	11.735
ne gyvybės perdraudimo, išskyrus sveikatos perdraudimą	R0290	11.746
sveikatos perdraudimo, apskaičiuojamo pagal nepanašius į gyvybės perdraudimo metodus	R0300	-11
gyvybės ir sveikatos perdraudimo, apskaičiuojamo pagal panašius į gyvybės perdraudimo metodus, išskyrus sveikatos ir su indeksu ir investiciniais vienetais susietą perdraudimą	R0310	1.617
sveikatos perdraudimo, apskaičiuojamo pagal panašius į gyvybės perdraudimo metodus	R0320	
gyvybės perdraudimo, išskyrus sveikatos ir su indeksu ir investiciniais vienetais susietą perdraudimą	R0330	1.617
gyvybės perdraudimo, susieto su indeksu ir investiciniais vienetais	R0340	
Depozitai persidraudžiančiose įmonėse	R0350	
Iš draudimo veiklos ir tarpininkų gautinos sumos	R0360	2.127
Pagal perdraudimo sutartis gautinos sumos	R0370	1.797
Gautinos sumos (prekyba, ne draudimas)	R0380	1.419
Savos akcijos (tiesiogiai turimos)	R0390	
Gautinos sumos už nuosavų lėšų elementus arba pareikalautas, bet dar neįmokėtas pradinės lėšas	R0400	
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	R0410	9.274
Bet koks kitas kitur nenurodytas turtas	R0420	2.957
Iš viso turto	R0500	380.090

Įsipareigojimai		Mokumas II vertė
Techniniai atidėjiniai – ne gyvybės draudimas	R0510	193.426
Techniniai atidėjiniai – ne gyvybės draudimas (išskyrus sveikatos draudimą)	R0520	183.675
TA, apskaičiuojami kaip visuma	R0530	
Tiksliausias įvertis	R0540	174.095
Rizikos marža	R0550	9.580
Techniniai atidėjiniai – sveikatos draudimas (apskaičiuojamas pagal nepanašius į gyvybės draudimo metodus)	R0560	9.751
TA, apskaičiuojami kaip visuma	R0570	
Tiksliausias įvertis	R0580	8.879
Rizikos marža	R0590	872
Techniniai atidėjiniai – gyvybės draudimas (išskyrus su indeksu ir investiciniais vienetais susietą draudimą)	R0600	15.203
Techniniai atidėjiniai – sveikatos draudimas (apskaičiuojamas pagal panašius į gyvybės draudimo metodus)	R0610	
TA, apskaičiuojami kaip visuma	R0620	
Tiksliausias įvertis	R0630	
Rizikos marža	R0640	
Techniniai atidėjiniai – gyvybės draudimas (išskyrus sveikatos ir su indeksu ir investiciniais vienetais susietą draudimą)	R0650	15.203
TA, apskaičiuojami kaip visuma	R0660	
Tiksliausias įvertis	R0670	15.092
Rizikos marža	R0680	111
Techniniai atidėjiniai – su indeksu ir investiciniais vienetais susietas draudimas	R0690	
TA, apskaičiuojami kaip visuma	R0700	
Tiksliausias įvertis	R0710	
Rizikos marža	R0720	
Neapibrėžtieji įsipareigojimai	R0740	
Atidėjiniai, išskyrus techninius atidėjinius	R0750	1.995
Pensijų išmokų įsipareigojimai	R0760	2.302
Perdraudikų depozitai	R0770	
Atidėtųjų mokesčių įsipareigojimai	R0780	0
Išvestinės finansinės priemonės	R0790	
Skolos kredito įstaigoms	R0800	
Finansiniai įsipareigojimai, išskyrus skolas kredito įstaigoms	R0810	
Pagal draudimo sutartis ir tarpininkams mokėtinos sumos	R0820	5.127
Pagal perdraudimo sutartis mokėtinos sumos	R0830	4.584
Mokėtinos sumos (prekyba, ne draudimas)	R0840	6.506
Subordinuoti įsipareigojimai	R0850	0
Subordinuoti įsipareigojimai, neįtraukti į pagrindines nuosavas lėšas	R0860	
Subordinuoti įsipareigojimai, įtraukti į pagrindines nuosavas lėšas	R0870	0
Bet kokie kiti kitur nenurodyti įsipareigojimai	R0880	14.610
Iš viso įsipareigojimų	R0900	245.986
Įsipareigojimus viršijantis turtas	R1000	134.104

		Draudimo rūšis: gyvybės draudimo įsipareigojimai					Gyvybės perdraudimo įsipareigojimai		Iš viso	
		Sveikatos draudimas	Draudimas su teise dalytis pelną	Su indeksu ir investiciniais vienetais susietas draudimas	Kitas gyvybės draudimas	Anuitetai pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susiję su sveikatos draudimo įsipareigojimais	Anuitetai pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susiję su draudimo įsipareigojimais, kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	Sveikatos perdraudimas		Gyvybės perdraudimas
		C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0300
Pasirašytos įmokos										
Bruto	R1410									
Perdraudikų dalis	R1420									
Neto	R1500									
Uždirbtos įmokos										
Bruto	R1510									
Perdraudikų dalis	R1520									
Neto	R1600									
Išmokų sąnaudos										
Bruto	R1610						-3.445			-3.445
Perdraudikų dalis	R1620						-1.483			-1.483
Neto	R1700						-1.963			-1.963
Kitų techninių atidėjinių pokyčiai										
Bruto	R1710									
Perdraudikų dalis	R1720									
Neto	R1800									
Patirtos sąnaudos	R1900						-12			-12
Kitos sąnaudos	R2500									
Iš viso sąnaudų	R2600									-12

S.05.02.01 forma – Informacija apie įmokas, išmokas ir sąnaudas pagal šalis

		Buveinės šalis	5 svarbiausios šalys (pagal bruto pasirašytų įmokų sumą) – ne gyvybės draudimo įsipareigojimai				Iš viso 5 svarbiausiose šalyse ir buveinės šalyje
			Estija	Latvija	Lenkija	Prancūzija	
		C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0084
Pasirašytos įmokos							
Bruto – tiesioginis draudimas	R0110	267.068	71.240	0	0	0	338.308
Bruto – prisiimtas proporcinis perdraudimas	R0120						
Bruto – prisiimtas neproporcinis perdraudimas	R0130						
Perdraudikų dalis	R0140	9.675	2.446				12.121
Neto	R0200	257.393	68.794	0	0	0	326.187
Uždirbtos įmokos							
Bruto – tiesioginis draudimas	R0210	242.393	64.779	0	0	0	307.173
Bruto – prisiimtas proporcinis perdraudimas	R0220						
Bruto – prisiimtas neproporcinis perdraudimas	R0230						
Perdraudikų dalis	R0240	8.842	2.489				11.332
Neto	R0300	233.551	62.290	0	0	0	295.841
Išmokų sąnaudos							
Bruto – tiesioginis draudimas	R0310	132.982	38.125	0	0		171.107
Bruto – prisiimtas proporcinis perdraudimas	R0320						0
Bruto – prisiimtas neproporcinis perdraudimas	R0330						0
Perdraudikų dalis	R0340	881	-19				862
Neto	R0400	132.101	38.144	0	0		170.245
Kitų techninių atidėjinių pokyčiai							
Bruto – tiesioginis draudimas	R0410	-1.324	19				-1.305
Bruto – prisiimtas proporcinis perdraudimas	R0420						
Bruto – prisiimtas neproporcinis perdraudimas	R0430						
Perdraudikų dalis	R0440						
Neto	R0500	-1.324	19				-1.305
Patirtos sąnaudos	R0550	81.370	20.637	0	0	0	102.007
Kitos sąnaudos	R1200						995
Iš viso sąnaudų	R1300						103.002

		Buveinės šalis	5 svarbiausios šalys (pagal bruto pasirašytų įmokų sumą) – gyvybės draudimo įsipareigojimai				Iš viso 5 svarbiausiose šalyse ir buveinės šalyje
		C0150	C0160	C0170	C0180	C0190	
			Estija	Latvija	Lenkija	Prancūzija	
		C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0280
Pasirašytos įmokos							
Bruto	R1410						
Perdraudikų dalis	R1420						
Neto	R1500						
Uždirbtos įmokos							
Bruto	R1510						
Perdraudikų dalis	R1520						
Neto	R1600						
Išmokų sąnaudos							
Bruto	R1610	-1.556	-1.889				-3.445
Perdraudikų dalis	R1620	-581	-901				-1.483
Neto	R1700	-975	-987				-1.963
Kitų techninių atidėjinių pokyčiai							
Bruto	R1710						
Perdraudikų dalis	R1720						
Neto	R1800						
Patirtos sąnaudos	R1900	-12	0				-12
Kitos sąnaudos	R2500						
Iš viso sąnaudų	R2600						-12

S.12.01.02 forma – Gyvybės ir sveikatos draudimo, apskaičiuojamo pagal panašius į gyvybės draudimo metodus, techniniai atidėjiniai

	Draudimas su teise dalytis pelną	Su indeksu ir investiciniais vienetais susietas draudimas			Kitas gyvybės draudimas			Anuitetai pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susiję su draudimo įsipareigojimais, kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	Prisiimtas perdraudimas	Iš viso (gyvybės draudimas, išskyrus sveikatos draudimą, bet įskaitant su investiciniais vienetais susietą draudimą)	Sveikatos draudimas (tiesioginis draudimas)			Anuitetai pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susiję su sveikatos draudimo įsipareigojimais	Sveikatos perdraudimas (prisiimtas perdraudimas)	Iš viso (sveikatos draudimas, apskaičiuojamas pagal panašius į gyvybės draudimo metodus)	
			Sutartys be pasirinkimo galimybių ir garantijų	Sutartys su pasirinkimo galimybėmis arba garantijomis		Sutartys be pasirinkimo galimybių ir garantijų	Sutartys su pasirinkimo galimybėmis arba garantijomis					Sutartys be pasirinkimo galimybių ir garantijų	Sutartys su pasirinkimo galimybėmis arba garantijomis				
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0150	C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210
Techniniai atidėjiniai, apskaičiuojami kaip visuma	R0010																
Bendra pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautina suma, patikslinta atsižvelgiant į tikėtinus nuostolius dėl sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo, siejama su TA, apskaičiuojama kaip visuma	R0020																
Techniniai atidėjiniai, apskaičiuoti kaip tiksliausio įverčio ir rizikos maržos suma																	
Tiksliausias įvertis																	
Bruto tiksliausias įvertis	R0030								15.092		15.092						
Bendra pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautina suma, patikslinta atsižvelgiant į tikėtinus nuostolius dėl sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo	R0080								1.617		1.617						
Tiksliausias įvertis, atėmus pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautinas sumas – iš viso	R0090								13.475		13.475						
Rizikos marža	R0100								111		111						
Techniniams atidėjiniams taikomos pereinamojo laikotarpio priemonės suma																	
Techniniai atidėjiniai, apskaičiuojami kaip visuma	R0110																
Tiksliausias įvertis	R0120																
Rizikos marža	R0130																
Techniniai atidėjiniai – iš viso	R0200								15.203		15.203						

S.17.01.02 forma – Ne gyvybės draudimo techniniai atidėjiniai

		Tiesioginis draudimas											Iš viso ne gyvybės draudimo įsipareigojimų	
		Medicininis išlaidų draudimas	Pajamų apsaugos draudimas	Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	Kitas transporto priemonių draudimas	Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas	Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	Kredito ir laidavimo draudimas	Teisinių išlaidų draudimas	Pagalba		Įvairūs finansiniai nuostoliai
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0180
Techniniai atidėjiniai, apskaičiuojami kaip visuma	R0010													
Bendra pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautina suma, patikslinta atsižvelgiant į tikėtinus nuostolius dėl sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo, siejama su TA, apskaičiuojamais kaip visuma	R0050													
Techniniai atidėjiniai, apskaičiuoti kaip tiksliausio įverčio ir rizikos maržos suma														
Tiksliausias įvertis														
Įmokų atidėjiniai														
Bruto – iš viso	R0060	4.684	794		28.108	14.424	-516	13.397	1.514	1.603			-255	63.753
Bendra pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautina suma, patikslinta atsižvelgiant į tikėtinus nuostolius dėl sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo	R0140	-1	-10		-31	-100	353	-223	127	606			29	749
Įmokų atidėjinių neto tiksliausias įvertis	R0150	4.685	804		28.140	14.525	-869	13.620	1.388	997			-285	63.004
Išmokų atidėjiniai														
Bruto – iš viso	R0160	2.036	1.366		72.062	12.375	458	21.127	5.909	2.707			1.182	119.221
Bendra pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautina suma, patikslinta atsižvelgiant į tikėtinus nuostolius dėl sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo	R0240	0	0		2.383	210	0	6.771	280	1.325			17	10.986

Išmokų atidėjinių neto tiksliausias įvertis	R0250	2.036	1.366		69.679	12.165	458	14.355	5.629	1.382			1.165	108.235
Bendras tiksliausias įvertis – bruto	R0260	6.720	2.160		100.171	26.799	-58	34.523	7.423	4.310			927	182.974
Bendras tiksliausias įvertis – neto	R0270	6.721	2.170		97.819	26.690	-411	27.976	7.016	2.379			881	171.240
Rizikos marža	R0280	323	549		3.946	2.565	87	2.234	388	200			160	10.452
Techniniams atidėjiniams taikomos pereinamojo laikotarpio priemonės suma														
TA, apskaičiuojami kaip visuma	R0290													
Tiksliausias įvertis	R0300													
Rizikos marža	R0310													
Techniniai atidėjiniai – iš viso														
Techniniai atidėjiniai – iš viso	R0320	7.043	2.708		104.117	29.363	29	36.757	7.811	4.510			1.087	193.426
Pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautina suma, patikslinta atsižvelgiant į tikėtinus nuostolius dėl sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo – iš viso	R0330	-1	-10		2.352	109	353	6.548	407	1.931			46	11.735
Techniniai atidėjiniai, atėmus pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautinas sumas – iš viso	R0340	7.044	2.718		101.765	29.254	-324	30.209	7.404	2.579			1.041	181.692

S.19.01.21 forma – Ne gyvybės draudimo žalos

Iš viso ne gyvybės draudimo

Bruto išmokėtos išmokos (nekaupiamosios)

(absoliučioji suma)

Įvykio metai/draudimo rizikos prisiėmimo metai	Z0020	Įvykio metai
--	-------	--------------

Žalos vystymosi metai

Metai		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 ir vėlesni
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0160
Ankstesni	R0100											-164
N-9	R0180	41.082	7.080	517	153	153	129	-35	-4	-33	-38	
N-8	R0170	44.499	10.459	928	210	349	-21	-89	47	-322		
N-7	R0180	64.551	14.547	712	79	145	189	74	-24			
N-6	R0190	79.283	15.294	2.577	513	414	213	43				
N-5	R0200	96.096	24.190	1.184	461	461	822					
N-4	R0210	92.738	24.933	1.466	667	129						
N-3	R0220	103.283	22.018	1.759	553							
N-2	R0230	98.028	17.724	1.710								
N-1	R0240	113.301	28.581									
N	R0250	132.190										

		Einamaisiais metais	Visų metų suma (kaupiamoji)
		C0170	C0180
Ankstesni	R0100	-164	-164
N-9	R0180	-38	49.003
N-8	R0170	-322	56.080
N-7	R0180	-24	80.274
N-6	R0190	43	98.337
N-5	R0200	822	123.214
N-4	R0210	129	119.932
N-3	R0220	553	127.814
N-2	R0230	1.710	117.462
N-1	R0240	28.581	141.883
N	R0250	132.190	132.190
Iš viso	R0260	163.481	1.045.825

Bruto nediskontuotas išmokų atidėjinių tiksliausias įvertis

(absoliučioji suma)

Žalos vystymosi metai

Metai		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 ir vėlesni
		C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0290	C0350
Ankstesni	R0100											1.162
N-9	R0180			3.808	2.829	1.557	1.132	812	727	617	595	
N-8	R0170		6.054	3.994	2.806	1.238	777	601	171	167		
N-7	R0180	25.016	7.176	6.657	5.255	2.446	956	282	74			
N-6	R0190	27.960	11.290	7.392	5.468	3.107	943	779				
N-5	R0200	42.110	12.826	9.211	6.979	3.540	2.306					
N-4	R0210	50.107	18.222	13.115	9.338	2.168						
N-3	R0220	58.690	25.993	19.287	16.380							
N-2	R0230	55.849	24.408	18.235								
N-1	R0240	57.366	17.699									
N	R0250	66.805										

		Metų pabaigoje (diskontuoti duomenys)
		C0360
Ankstesni	R0100	1.144
N-9	R0180	586
N-8	R0170	165
N-7	R0180	72
N-6	R0190	767
N-5	R0200	2.267
N-4	R0210	2.121
N-3	R0220	15.710
N-2	R0230	16.931
N-1	R0240	16.133
N	R0250	63.325
Iš viso	R0260	119.221

S.23.01.01 forma – Informacija apie nuosavas lėšas, įskaitant pagrindines nuosavas lėšas ir papildomas nuosavas lėšas

		Iš viso	1 lygis – neapriboti elementai	1 lygis – apriboti elementai	2 lygis	3 lygis
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Pagrindinės nuosavos lėšos, neatskaičius dalyvavimo kitame finansų sektoriuje, kaip numatyta Deleguotojo reglamento (ES) 2015/35 68 straipsnyje						
Paprastasis akcinis kapitalas (neatskaičius savų akcijų)	R0010	11.665	11.665			
Akcijų priedai, susiję su paprastuoju akciniu kapitalu	R0030	937	937			
Savidraudos ir savidraudos tipo įmonių pradinės lėšos, narių įmokos arba lygiavertis pagrindinių nuosavų lėšų elementas	R0040					
Subordinuotos savidraudos narių sąskaitos	R0050					
Perteklinės lėšos	R0070					
Privilegijuotosios akcijos	R0090					
Su privilegijuotosiomis akcijomis susiję akcijų priedai	R0110					
Suderinimo rezervas	R0130	110.625	110.625			
Subordinuoti įsipareigojimai	R0140	0		0		
Suma, lygi grynojo atidėtųjų mokesčių turto vertei	R0160	2.876				2.876
Kiti pirmiau nenurodyti nuosavų lėšų elementai, kuriuos priežiūros institucija patvirtino kaip pagrindines nuosavas lėšas	R0180					
Nuosavos lėšos iš finansinių atskaitų, kurios neturėtų būti laikomos suderinimo rezervu ir neatitinka priskyrimo prie „Mokumo II“ nuosavų lėšų kriterijų						
Nuosavos lėšos iš finansinių atskaitų, kurios neturėtų būti laikomos suderinimo rezervu ir neatitinka priskyrimo prie „Mokumo II“ nuosavų lėšų kriterijų	R0220					
Atskaitymai						
Atskaitymai už dalyvavimą finansų ir kredito įstaigose	R0230					
Iš viso pagrindinių nuosavų lėšų po atskaitymų	R0290	126.104	123.228	0		2.876
Papildomos nuosavos lėšos						
Neapmokėtas ir nepareikalautas paprastasis akcinis kapitalas, kurio gali būti pareikalauta	R0300					
Savidraudos arba savidraudos tipo įmonių neįmokėtos ir nepareikalautos pradinės lėšos, narių įmokos arba lygiavertis pagrindinių nuosavų lėšų elementas, kurių gali būti pareikalauta	R0310					
Neapmokėtos ir nepareikalautos privilegijuotosios akcijos, kurių gali būti pareikalauta	R0320					
Teisiškai įpareigojantis įsipareigojimas pasirašyti ir apmokėti subordinuotus įsipareigojimus pagal pareikalavimą	R0330					
Akredityvai ir garantijos pagal Direktyvos 2009/138/EB 96 straipsnio 2 dalį	R0340					
Akredityvai ir garantijos, išskyrus akredityvus ir garantijas pagal Direktyvos 2009/138/EB 96 straipsnio 2 dalį	R0350					
Reikalavimai sumokėti papildomus narių įnašus pagal Direktyvos 2009/138/EB 96 straipsnio 3 dalį	R0360					
Reikalavimai sumokėti papildomus narių įnašus, išskyrus reikalavimus pagal Direktyvos 2009/138/EB 96 straipsnio 3 dalį	R0370					
Kitos papildomos nuosavos lėšos	R0390					
Iš viso papildomų nuosavų lėšų	R0400					
Turimos ir tinkamos nuosavos lėšos						
Iš viso nuosavų lėšų, turimų mokumo kapitalo reikalavimui padengti	R0500	126.104	123.228	0		2.876
Iš viso nuosavų lėšų, turimų minimalaus kapitalo reikalavimui padengti	R0510	123.228	123.228	0		
Iš viso nuosavų lėšų, tinkamų mokumo kapitalo reikalavimui padengti	R0540	126.104	123.228	0		2.876
Iš viso nuosavų lėšų, tinkamų minimalaus kapitalo reikalavimui padengti	R0550	123.228	123.228	0		
Mokumo kapitalo reikalavimas (SCR)	R0580	83.322				
Minimalaus kapitalo reikalavimas (MCR)	R0600	37.495				
Tinkamų nuosavų lėšų ir SCR santykis	R0620	151,35%				
Tinkamų nuosavų lėšų ir MCR santykis	R0640	328,65%				

		C0060
Suderinimo rezervas		
Įsipareigojimus viršijantis turtas	R0700	134.104
Savos akcijos (tiesiogiai arba netiesiogiai turimos)	R0710	
Numatomi dividendai, paskirstomos sumos ir mokesčiai	R0720	8.000
Kiti pagrindinių nuosavų lėšų elementai	R0730	12.603
Patikslinimas dėl apribotų nuosavų lėšų elementų suderinimo korekcijos portfelių ir tikslinių fondų atžvilgiu	R0740	
Suderinimo rezervas	R0760	113.501
Prognozuojamo pelno sumos		
Į būsimas įmokas įtraukta prognozuojamo pelno suma – gyvybės draudimas	R0770	
Į būsimas įmokas įtraukta prognozuojamo pelno suma – ne gyvybės draudimas	R0780	5.635
Bendra į būsimas įmokas įtraukta prognozuojamo pelno suma	R0790	5.635

S.25.01.21 forma – Informacija apie Mokesčio tarifui taikomas metodą ir Galimybės padengti nuostolius atidėtaisiais mokesčiais apskaičiavimas

Mokesčio tarifui taikomas metodas

Taip/Ne

		C0109
Vidutiniu mokesčio tarifu pagrįstas metodas	R0590	NE

		LAC DT
		C0130
LAC DT	R0640	-4.118
LAC DT, pagrįsta atidėtųjų mokesčių įsipareigojimų perkėlimu	R0650	0
LAC DT, pagrįsta remiantis tikėtinu būsimu apmokestinamuoju ekonominiu pelnu	R0660	-4.118
LAC DT, pagrįsta perkėlimu į ankstesnius metus, einamieji metai	R0670	
LAC DT, pagrįsta perkėlimu į ankstesnius metus, būsimi metai	R0680	
Didžiausia LAC DT	R0690	-10.294

S.25.01.21 forma – Informacija apie mokumo kapitalo reikalavimą, apskaičiuojamą taikant standartinę formulę

		Bruto mokumo kapitalo reikalavimas	Įmonei būdingi parametrai	Supaprastinimai
		C0030	C0040	C0050
Rinkos rizika	R0010	20.286		
Sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo rizika	R0020	3.795		
Gyvybės draudimo veiklos rizika	R0030	837	įmonei būdingi parametrai nenaudoti	
Sveikatos draudimo veiklos rizika	R0040	7.309	įmonei būdingi parametrai nenaudoti	
Ne gyvybės draudimo veiklos rizika	R0050	67.520	įmonei būdingi parametrai nenaudoti	
Diversifikacija	R0060	- 21.518		
Nematerialiojo turto rizika	R0070			
Pagrindinio mokumo kapitalo reikalavimas	R0100	78.229		

Mokumo kapitalo reikalavimo apskaičiavimas	R0120	C0100
Operacinė rizika	R0130	9.211
Galimybė padengti nuostolius techniniais atidėjiniais	R0140	
Galimybė padengti nuostolius atidėtaisiais mokesčiais	R0150	- 4.118
Kapitalo reikalavimas veiklai, vykdomai pagal Direktyvos 2003/41/EB 4 straipsnį	R0160	
Mokumo kapitalo reikalavimas, neįskaitant papildomo kapitalo	R0200	83.322
Jau nustatytas papildomas kapitalas	R0210	
Mokumo kapitalo reikalavimas	R0220	83.322
Kita informacija apie SCR		
Kapitalo reikalavimas pagal nuosavybės vertybinių popierių rizikos submodulį, pagrįstą įsipareigojimų trukme	R0400	
Bendra sąlyginio mokumo kapitalo reikalavimo likusiai daliai suma	R0410	
Bendra sąlyginių mokumo kapitalo reikalavimų tiksliniams fondams suma	R0420	
Bendra sąlyginių mokumo kapitalo reikalavimų suderinimo korekcijos portfeliams suma	R0430	
Diversifikacijos efektai dėl tikslinių fondų nSCR agregavimo pagal 304 straipsnį	R0440	

S.28.01.01 forma – Informacija apie minimalaus kapitalo reikalavimą draudimo ir perdraudimo įmonėms, kurios vykdo tik gyvybės arba tik ne gyvybės draudimo ar perdraudimo veiklą

Ne gyvybės draudimo ir perdraudimo įsipareigojimų tiesinės formulės komponentas

		C0010
MCRNL rezultatas	R0010	41.489

		Neto (atskaičius perdraudimą / SPĮ) tiksliausias įvertis ir TA, apskaičiuojami kaip visuma	Neto (atskaičius perdraudimą) pasirašytos įmokos per pastaruosius 12 mėn.
		C0020	C0030
Medicininį išlaidų draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0020	6.721	17.369
Pajamų apsaugos draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0030	2.170	18.087
Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0040		
Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0050	97.819	101.771
Kitas transporto priemonių draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0060	26.690	97.436
Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0070	-411	1.536
Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui, ir proporcinis perdraudimas	R0080	27.976	79.954
Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0090	7.016	5.845
Kredito ir laidavimo draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0100	2.379	1.038
Teisinių išlaidų draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0110		
Pagalba ir jos proporcinis perdraudimas	R0120		
Įvairių finansinių nuostolių draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0130	881	2.560
Neproporcinis sveikatos perdraudimas	R0140		
Neproporcinis nukentėjimo nuo nelaimingų atsitikimų perdraudimas	R0150		
Neproporcinis jūrų, oro ir sausumos transporto perdraudimas	R0160		
Neproporcinis turto perdraudimas	R0170		

Gyvybės draudimo ir perdraudimo įsipareigojimų tiesinės formulės komponentas

		C0040
MCRL rezultatas	R0200	283

		Neto (atskaičius perdraudimą / SPĮ) tiksliausias įvertis ir TA, apskaičiuojami kaip visuma	Neto (atskaičius perdraudimą / SPĮ) rizikos kapitalas (iš viso)
		C0050	C0060
Įsipareigojimai su teise dalytis pelną – garantuotos išmokos	R0210		
Įsipareigojimai su teise dalytis pelną – būsimos savo nuožiūra planuojamos išmokėti išmokos	R0220		
Su indeksu ir investiciniais vienetais susieto draudimo įsipareigojimai	R0230		
Kiti gyvybės (per)draudimo ir sveikatos (per)draudimo įsipareigojimai	R0240	13.475	
Visų gyvybės (per)draudimo įsipareigojimų rizikos kapitalas (iš viso)	R0250		

Bendro MCR apskaičiavimas

		C0070
Tiesinis MCR	R0300	41.771
Mokumo kapitalo reikalavimas	R0310	83.322
MCR aukščiausia riba	R0320	37.495
MCR žemiausia riba	R0330	20.831
Sudėtinis MCR	R0340	37.495
MCR absoliuti žemiausia riba	R0350	4.000
Minimalaus kapitalo reikalavimas	R0400	37.495